

יומן בית חיינו
770

שנת ה'תשמ"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, כג' טבת תשל"ז
ברוקלין, נ.י.

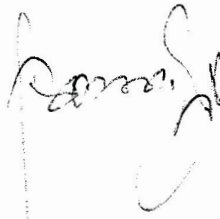
האברך מאיר יחיאל שי

שלום וברכה!

במענה על הודעתו ע"ד הכנסו בקרוב לגיל מצות,

הנה יה"ר מהשי"ת אשר מבין שלש עשרה למצות
יגדל לבן חמש עשרה וכו' כעסק המשנה (אבות פרק ה')

ויוסיף התמדה וסקידה בלימודו בתורה, בתורת הנגלה וכן
באורת החסידות ויהדר בקיום המצות, והשי"ת יצליחו
להיות חסיד ירא שמים ולמדן.

בברכה

**מכתבו של הרבי
לאבי חתן בר המצוה**

פתח דבר

אנו מודים להשי"ת על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו לעת הגיע
בננו היקר הת' מנחם מענדל שי' לגיל קבלת עול התורה והמצוות.

ברצוננו להביע בזה תודתינו לקרובינו, ידידינו ומכירינו אשר הואילו לשמוח
אתנו יחדיו, ביום שמחת לבבינו, ולברך אותנו ואת חתן בר המצוה שי' בברכת
מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות. לכן מכבדים אנו את כל
הנוטלים חלק בשמחתנו במזכרת זו - רשימת יומן מקורית מ"בית חיינו" בשנת
ה'תשמ"ו.

רשימה זו הועלתה על הכתב ונרשמה על ידי בעת אשר זכיתי לחסות בצל הרבי
כשמיטת שנים (תשמ"ב-ח) בהיותי בשבת תחכמוני בישיבת תומכי תמימים
המרכזית בבית חיינו 770. ערכתיה בשיתוף עם חברי ורעי התמימים הרבנים
החסידים רב"ל ורי"ל שיחיו, יחד הרכבנו פסיפס מעניין מהקורה בד' אמות של
הרבי, וזאת למודעי ולהדגיש שכל הרשימה היא בלי אחריות כלל וכלל וזוהי רק
התרשמות חיצונית כפי שהשתקף בעיני תמים בישיבה אז.

בחוברת שלפנינו הבאתי את האירועים החל מראש חודש כסלו ה'תשמ"ו עד
סוף קיץ של אותה שנה. חוט השני של היומן הוא בצל משפט הספרים שנערך
בשנה זו, הנסיעות התכופות של הרבי לאוהל הק', הרצינות והחרדה שאפפה את
אנ"ש והתמימים יחד עם החלטות הטובות שקבלו על עצמם בתקופה ההיא.

החומר עבר הגהה קלה ותיקוני לשון. כמו"כ הקפדתי לשמר את הסגנון המקורי
כדי לספוג את הניחוח והאווירה ששררה אז בבית חיינו - 770.

בתפילה להשי"ת שנזכה במהרה ל"מלך ביופיו תחזינה עינינו" להתראות עם
הרבי מלכנו משיחנו כאן למטה בגוף ולמטה מעשרה טפחים, והוא יגאלנו.

מאיר יחיאל ודיצה הרשקוביץ

כ"ט מנחם אב, ה'תשס"ט, שנת הקהל
ביתר עילית, אה"ק

יומן בית חיינו – 770

שנת ה'תשמ"ו

ש"ק פרשת חיי-שרה כ"ה מרחשון, מבה"ח (ראש) חודש כסלו ה'תשמ"ו

התוועדות.

ביקשו לפני ההתוועדות מר' יואל שמיד אחר קידוש יתחיל לנגן את הניגון "מארש דר"ח כסלו", הוא לא קיבל את ההצעה ובפועל התחיל כרגיל לנגן "ילכו מחיל וגו".

שיחה הראשונה – דובר אודות מעלת שבת מברכים חודש כסלו שמסתיים בחג – חנוכה, חודש היחיד שסימו בחג, ועפ"י פנימיות הענינים זה חודש עם חסיד'שע מועדים – והוראה בענין השמחה ובפרט לגבי דברים הכי מבהילים שקורים לאחרונה שזה ראייה שהשמחה שהיתה עד עתה לא היתה מספקת לבטל דברים אלו. ובודאי שיצליחו ובפרט אז מ' וועט זיך אוועקשטעלן אין ג"ע התחתון (=איך שנעמיד עצמינו בגעה"ת) שכידוע הוא בעוה"ז, ואז המנגד אינו יכול להפריע מפני להט חרב המתהפכת. שוב חזר ע"ד השמחה הכי גדולה טי"ת-יו"ד כסלו וכו' ועל אחת כמה וכמה ראש חודש כסלו. בסיום השיחה התחילו לנגן "מארש ר"ח כסלו" והקהל היה בשמחה גדולה.

שיחה השניה – דובר על הוראה ממגילת תענית אודות כ"ה מרחשון – עיר וחומה – וההוראה שבמקום ישוב אחינו בני ישראל יש להקים חומה באווארענען (=להיות מוגן) מכל דברים המנגדים שלא כבאחרונה שהתחילו במשא ומתן ע"ד יהודה ושומרון. דיבר לערך שעה אודות המצב באה"ק, על קעמפ דייויד, מכתב לארה"ב אחרי מלחמת ששת הימים, אונטערווארפ'ן זאך פאר א גוי (=מתקפלים בפני הגוי), וכו' וכו'. ובסיום השיחה אמר שכבר דובר ע"ז כו"כ פעמים ולא הועיל ואולי בגלל הנאמר בגמ' "כל מי שיש בו יראת שמים דבריו נשמעים..." ואבן הבוחן לזה יהיה אם השומעים כאן (בהתוועדות) יוסיפו בשמחה בחודש כסלו, ואזי יהיה סימן שיש בו יראת שמים ולכן דבריו נשמעים (בהתוועדות נכח אחד מחברי הממשלה, נקוה ששמע וקלט היטב את השיחה בנוגע לשטחים).

מאמר כעין שיחה ד"ה ואברהם זקן וגו'.

רש"י - על הפסוק ויקם שדה עפרון, תקומה היתה לו. ויספר העבד ליצחק. זהר - בנוגע לשעתא חדא יומא חדא ריגעא חדא שלכאורה הוא היפך הסדר, וביאר עפ"י קבלה. ואח"כ אמר מאחר שהוא שליח בין השלוחים של נשיא דורנו יקשר זה לענין שליחות. אשר שליח ר"ת שעתא לימוד יומא חדא, וביאר השייכות דלימוד לשליח, שענינו להפיץ מעיינות החסידות בנגלה, וקישר ל"וואס מ'קאכט זאך לאחרונה" (=מה שמרעשים לאחרונה) ששליח עם י' (כוחות) בגי' משיח, המ' קשור עם תורה כמאמר הגמ' מ' פתוח מ' סתום - נגלה וחסידות. רמב"ם - י"א מעלות וכו' (הלכה הראשונה בשיעור היומי).

בסיום ההתוועדות דיבר בקיצור ובזריזות מפני השעה המאוחרת (גם הזכיר שצריכים להתפלל מנחה עכ"פ "א שפעטערדיקע מנחה" (=מנחה מאוחרת), ואמר שמכיון שישנם הרבה מאורעות של שמחה בשבוע זה החל במוצש"ק ויום א' שיגשו כולם (לקחת המשקה) בזריזות ועפ"י סדר, ועי"ז שמשיח יראה שהם עושים הכל בזריזות יבוא גם הוא בזריזות.

ראשון הכריז רמ"פ כץ על המגבית לטובת המעמד במוצש"ק בשעה 9:00. אח"ז הר"י קרינסקי הכריז על כינוס השלוחים במוצש"ק ויום א' ויום ב' והמשך על כל השנה כולה. שאל אותו כ"ק אד"ש: ומתי ההתחלה? ר' יודל הכריז ההתחלה בעת התוועדות דכ"ק אד"ש. אמר לו כ"ק אד"ש: זה כבר עבר, מתי יהיה המשך? ושוב הכריז במוצש"ק בשעה 8:00, העיר לו אד"ש: ש-8:00 הוא קודם 9:00 (הזמן של המגבית דמעמד, וכנראה כוונת אד"ש שהיה צריך להכריז לפני רמ"פ כץ). אח"ז הכריז ר' משה הרסון עבור דינר בניו זרזי ואחריו ר' מרדכי קנלסקי עבור הדינר דברית אברהם, ואחריו הכריז ר' מאיר הרליג ע"ד סעודת הודאה, שאלו כ"ק אד"ש: ומי מוזמן? אז הוא הכריז מתוך התרגשות "כל אנ"ש והתמימים מכל המקומות זיינען מזמין לבוא".

לאחר כל זה שתה כ"ק אד"ש את כל הכוס (כך היה נראה) והתחיל לנגן ניגון ההקפות לאביו ולוי"צ והגביר את השירה בתנועות ידיו הק'.

ההתוועדות הסתיימה בשעה 4:50 (כ-5 דקות לאחר השקיעה).

לאחר מנחה רקדו אנ"ש והתמימים בשמחה גדולה עד אחרי תפילת ערבית במוצש"ק בצאת כ"ק אד"ש לביתו, ובצאתו הגביר את השירה בתנועות ידיו הק'.

מוצש"ק, כינוס השלוחים

בליל ש"ק אחרי סעודת שבת באולם "אהלי תורה" התוועדו השלוחים שהגיעו בכל רחבי ארה"ב עד השעות המאוחרות של הלילה.

פתיחת הכינוס במוצש"ק - המנחה ר' משה קוטלרסקי הציג את היו"ר הר"י

קרינסקי שדיבר בדבר חשיבות הכינוס, וסיפר שבערב שבת שאלו כ"ק אד"ש: כמה שלוחים הגיעו? וענה כמאה, ואמר אד"ש: "ס'זאל זיין מיט א טראסק, ס'איז דאך שבת מברכים כסלו" (=שיהיה עם רעש הרי זה ש"מ כסלו). במוצש"ק אחר תפילת ערבית אמר לו אד"ש שרוצה ליתן לכל שליח שהגיע לכינוס 100 דולר. והתעניין מאין לקחו את הכסף להוצאות הכינוס, סעודות וכדומה, וענה הרי"ק שכל שליח (חוץ מהוצאות הנסיעה) נתן 100 דולר, אמר אד"ש: "א"כ צריך לתת להם 200 דולר". וסיפר שאד"ש הורה לספר להשלוחים את כל הקורות בדבר הספרים והמשפט וכו' מפני שנוגע להם בגשמיות ורוחניות. ועל כך ידברו בימי הכינוס.

יום א' כ"ו חשוון

בבוקר, כשהגיע כ"ק אד"ש מביתו חילק ניקל'ס כרגיל לאחרונה בימי א'. בעת שעבר ר' י. זאיאנץ אמר לו אד"ש מזל טוב (בתו מתחתנת השבוע). כשעבר ר' שלמה קונין חיך אליו ושאלו: "באם יש לו עוד כלים ריקים?", וענה שיש לו, אמר לו כ"ק אד"ש: "אם כן, שימלאם". בעת החלוקה ניגנו "מארש ר"ח כסלו" וקודם שנכנס לחדרו הגביר את השירה בחוזק.

המשך כינוס השלוחים

הוקדש זמן לנושא ענין הספרים וכו' כדלעיל, והרי"ק סיפר בפרטיות את המו"מ עם העו"ד וכו', בתוך דיבורו פרץ בבכי. כהמשך לזה קיבלו החלטה להוסיף באמירת תהלים ונתינת צדקה.

בשעה 2:00 בצהריים נעמדו כל השלוחים ליד (מול) 770 ועשו תמונות (לערך כחצי שעה) אח"ז יצאו בריקוד מארש נאפוליון, בתוך כדי השירה הגביהו את הר' שלום פוזנר שהכריז בקול רם "דידן נצח" וענו כולם "אמן", הכריז שוב: "דידן נצח". וענו כל הקהל "אמן", הכריז בפעם שלישית: "דידן נצח". וענו כל העם יחדיו "אמן". היה זה מחזה מרגש וכל אחד שנעמד שם איחל לעצמו לזכות להשתתף בתמונה הבאה... מחזה מרהיב עין היה לראות את הגלריה של השלוחים. אחרי זה הכריז הר"ש קונין שתפילת מנחה תהיה בשעה 3:15 למטה (בבית הכנסת, שהרי כרגיל מתפללים מנחה בזאל למעלה) בתרועת היום בשמחה ונצחון.

קודם תפילת מנחה וכן לאח"כ ניגנו (ואח"כ גם רקדו) "מארש נאפוליון" ואד"ש עודד את השירה. כשיצא מתפילת מנחה דיבר עם הר' בערל ליווי ליד המעלית.

תפילת ערבית היתה ג"כ למטה (בבית הכנסת), לפני ואחרי התפילה שרו ורקדו וכ"ק אד"ש סימן בידיו הק' להגברת השירה.

הוספות

תאריך המשפט בהנוגע לספרים (עפ"י השמועה) יתחיל ב"ט כסלו (השופט הגוי

קבע את התאריך . . (דין נצח, אמן).

יום ב' כ"ז חשון

* קריאת התורה היה למטה בביהכ"נ.

* היום יצאה תשובת הרבי לפ"נ שהשלוחים הכניסו (נדפס בנפרד).

* לפני ואחרי תפילת מנחה כ"ק אד"ש סימן חזק להגברת השירה.

* בערב, בעת שר' יודל קרינסקי לקח את כ"ק אד"ש לביתו סיפר לאד"ש שעשו תמונה מכל השלוחים ביום ראשון מול 770, ושלחו את התמונה לאה"ק (בשביל העיתון כפ"ח). כ"ק אד"ש אמר לו: שיכתבו שזה היה בברוקלין (- כי כעת בונים 770 בכפ"ח).

יום ג' כ"ח חשון

* בבוא כ"ק אד"ש מביתו עודד עם ידיו הק' חזק להגברת השירה. בג"ע התחתון חיכו ראשי אגודת חסידי חב"ד: ר"ב גורודצקי, רמ"פ כץ, ר"מ מענטליק, ר"ד רסקין, ר"י קרינסקי, ר"א שמטוב, רש"ז גורארי'. הרבי דיבר עמם כ-10 דקות (עפ"י השמועה זה היה בנוגע לספרים), אחרי כן אד"ש יצא לחלק כסף לצדקה לילדים, הרבי היה רציני מאד. בשובו לחדרו אמר להם (הם עדיין שהו בג"ע) כמה מילים ונכנס לחדרו. מאוחר יותר נכנס לחדר אד"ש הר"ב גורודצקי למשך 5 דקות. כשיצאו משם ר"א שמטוב אמר שזה היה פייער (= אש). למישהו ששאלו מה הרבי אמר, אמר לו שיכנס לזאל ויאמר תהלים ויתן צדקה. מכך רואים שהענין רציני ונוגע לאד"ש.

* בתפילת מנחה שרו ורקדו, הרבי סימן להגברת השירה. מנחה היה בזאל כרגיל.

* תפילת ערבית היתה בשעה 5:30 בג"ע התחתון, ומיד נסע לביתו.

* בערב יצא מבית הדפוס המאמר של שבת האחרונה ד"ה ואברהם זקן וגו' שהרבי הואיל להגיהו, זה כ-5 שנים שלא יצא מאמר מוגה, ועל כן בהתגלות אור צח ומצוחצח זה יצאו החברה ב-770 בריקוד שנמשך שעה ארוכה.

* כעת מכינים את ביהכ"נ הגדול לסעודת הודאה רבתי שתיערך מחר בערב בשעטומ"צ תחת פיקוחו של הר"מ הרליג.

* היום נסע הת' גייסנסקי לכהן כראש ישיבה גדולה במרוקו.

* היום הגיעו לבית הרבי (לרבנית) שני עורכי דין בשביל המשפט שמתקיים ב"ט כסלו, שיהיה דידן נצח.

הוספות

* (ביום ראשון, כנראה) הרבי אמר לר"י קרינסקי שאם אתן לכל שליח 200 דולר (כפי שהוזכר קודם במוצש"ק מברכים חודש כסלו) הרי הם ישמרו את זה ולא ישתמשו בזה, על כן אתן עוד 1 דולר שאת זה ישמרו ובהשאר ישתמשו.

* את השמחה כאן אין לתאר, רואים שהרבי רוצה ומגיש לנו מלוא חפניים של שמחה, הן בהוצאת האור החדש - המאמר המוגה, והן בתנועות ידיו הק' להגברת השירה בכל פעם.

עד כאן להיום ליל ערב ר"ח כסלו, את אשר יהיה מחר אין לשער.

יום ד' כ"ט חשון, ערב יום הבהיר ר"ח כסלו
* בבוקר, בבוא הרבי מביתו סימן להגברת השירה.

* הרבי היה היום באוהל, חזר כשעה אחרי השקיעה.

* הש"ץ בתפילת ערבית היה ר' שד"ב פרידמן (מאיטליה) שהתפלל בניגון של יום טוב. בצאת כ"ק אד"ש מהתפילה סימן להגברת השירה, ומיד יצאו כל הקהל החוצה והחלו בריקודים סוערים שארכו שעה ארוכה, ולקחו משקה לחיים. בצאת הרבי לביתו סימן חזק מאד להגברת השירה.

* היום נודע שהרבי הואיל להגיה את השיחה מש"פ חיי-שרה ש.ז. בנוגע לזהר ושליח, והורה להדפיסו ביחד עם השיחה המוגהת של ליל שמח"ת בנוגע לשלוחים (שכבר יצא לאור בעש"ק פרשת חיי-שרה).

סעודת הודאה רבתי

לקראת השעה 9:00 בערב ביהכ"נ הגדול - 770 ערוך ומוכן. שלש שורות של שולחנות ארוכים וערוכים מתחילת הפירמידה עד הארון קודש. כל זה בהשגחתו של ר' מאיר הרליג (מפיץ הרעיון דר"ח כסלו בכל רחבי תבל), תלו תמונה ענקית של כ"ק אד"ש וכן שילוט (מאן דהו מעיר שנכתב סעודת הודעה בעיי"ן ומיד נדורזו לתקן).

בשעה 9:00 מילא הקהל העצום (כל תלמידי הישיבות כולל מוריסטאון) את 770. ליד כל מנה הניחו את השיחות המוגהות שיצאו לאור לאחרונה, וכן שי הנחת התוועדות מועד הנחות התמימים בלה"ק. היונגעלייט הגיעו עם הסירטוקים לכבוד היו"ט.

ראשון הפותחים, ר' מאיר הרליג שפתח בגוט יו"ט וכו'. ר' יואל כהן חזר על השיחה המוגה שיצא היום. ר' מרדכי מענטליק הסביר השיחה הנ"ל. רפ"מ כץ דיבר בנוגע להמצב עם הספרים, ושיאמרו כל יום פרקי תהלים ויתנו צדקה. הרש"ז גורארי סיפר מדברי הרבי להם אתמול בבוקר: שלא אומרים תהלים ולא נותנים צדקה (הוא אמר שהרבי התבטא באופן חריף), לאור זה רש"זג ביקש שכולם יאמרו כל יום הקאפיטל כ, כב וסט שבתהלים ולתת צדקה.

ר' מאניס פרידמן (ממינסוטה) סיפר שני סיפורים. סיפור אחד: שהיתה נערה אחת ישראלית ממכון חנה (מוסד למתקרבות שהוא מנהל במינסוטה) שהחליטה להשתמד ל"ע. עוד לפני שעזבה את המכון הגיעו למכון כמרים בשביל להתווכח נגד היהדות, וכשהיא ראתה שידם של הכמרים על התחתונה החליטה לזנוח את רעיון השמד וב"ה כעת היא יהודיה כשרה.

סיפור שני: נערה אחת בגיל 14 שהתה במסיבה עם חברותיה והשתכרה ל"ע, וחזרה כך לביתה, בביתה היא נתקלה במשהו וזה העיר את הוריה שראו שהשתכרה, ומכיון שלא יכלו לעזור לה בזה חזרו לישון. היא חשבה שהוריה לא יודעים מזה ולא איכפת להם ממנה, ובינתיים הלכה מדחי אל דחי והיתה מכורה למשקאות חריפים עד שלא יכלה להיגמל מכך. היא הגיעה למכון חנה, בחודש הראשון היא התנהגה טוב אולם בהמשך הזמן החלה שוב להתמכר למשקאות חריפים, בראותה שלא יכולה להיגמל מזה נכנסה לדיכאון וחשבה להתאבד ר"ל, היא לקחה כדורים במספר גדול עד שהעבירו אותה לבית רפואה במצב קשה. הרופאים אמרו שזה יקח כשנתיים עד שתוכל להיגמל מזה לחלוטין. הוא התקשר לכ"ק אד"ש וסיפר על המצב עמה ושלא יודעים מה לעשות איתה. כ"ק אד"ש ענה: "שייך להוריה". נתברר לו שאביה הוא איש זקן וחולה ואסור לו לדעת מהקורה עם בתו. הוא שאל שוב את כ"ק אד"ש, הרבי ענה שוב שיודיעו כל זה להורים. הנערה הנ"ל לא רצתה בשום אופן להודיע לאביה ממצבה היא פחדה שזה יזיק לו. הוא שאל שוב את הרבי, הרבי ענה לו בטלפון: "זה 8 שנים והוריה לא יודעים?" לבסוף הסכימה להודיע להוריה ממצבה, והם אמרו לה שהם יודעים מזה, וזה שלא הגיבו עד כה כי לא ידעו מה לעשות עמה. בינתיים חזרה לביתה והצליחה להיגמל תוך 3 שבועות (התנהגותה השלילית עד כה נבעה משום שחשבה שהוריה לא יודעים ממצבה ולא איכפת להם ממנה), היא ב"ה התחנתה והקימה בית חסידי.

הר"י העכט סיפר: שבחנוכה ה'תשל"ח הרבי קרא לו ואמר לו: הרי אתה בעל סוד ואמר לו שהוא רוצה להתוועד היום ושיכין חלות ויין וכו'. הוא שאל את הרבי האם הוא יכול לספר זאת להרב חודקוב, הרבי ענה שלא. למזכרות, ענה ג"כ שלא. לישיבה דכאן, ענה שלא. לישיבה במוריסטאון כדי שיוכלו להגיע, ענה כ"ק אד"ש: מהם הרי כולם ידעו. לאחים שלי, ענה כ"ק אד"ש שיכול לספר. והוא אירגן הכל בחשאי, הביא חלות ועדכן את ר' יוניק שיביא מפה וכדו' (הוא סיפר

שעד היום ר' לייבל גרונר לא מוחל לו על זה, שלא הודיע לו על ההתוועדות). והיה התוועדות, כולם נטלו ידים וכו'. לאחר ההתוועדות אחיו ר' אברהם כתב לכ"ק אד"ש פ"נ ומכתב שבו הוא כותב שהוא מרגיש שזה היה סעודת הודאה של כ"ק אד"ש וכו'. הרבי ענה לו: ת"ח ת"ח ושיראה בהקדמת הזהר (הלשון לא מדוייק). ובהקדמת הזהר מובא סיפור שרבי חייא תלמיד הרשב"י אור תורתו האיר גם למעלה בהיכל הרשב"י. כשהמשיח הגיע להיכל הרשב"י שאל מי זה הלבוש בגדים, ענה רשב"י למשיח שזה רבי חייא שנמצא בעולם הזה ואור תורתו מגיע למעלה, אמר המשיח אם כן שיעלה למעלה. אמר רשב"י שצריכים אותו עוד בעוה"ז, והמבין יבין.

רשד"ב לוי (הספרן) סיפר אודות הכתבים איך שזה עבר בירושה מדור לדור. ושרואים שאדמו"ר מהר"ש שהיה צעיר הבנים קיבל את הכתבים מכיון שהיה רבי. וכן סיפר שכידוע 10 שנים הרבי הרשב"ב לא קיבל הנשיאות, ואחיו הרז"א רצה ג"כ את הכתבים, ויש מכתב מהרבי הרשב"ב (שעדיין לא מודפס) שכתב לאחד מגדולי החסידים (כמדומני, הרה"ח ר' חיים בער וילנסקי) שבו כותב שהוא יודע שאחיו הרז"א רוצה את הכתבים, אך מכיון שאביו (שהיה רבי) קבל מאביו כך גם הוא קבל מאביו ולא יתן לו את הכתבים. וידוע שהרבי הרשב"ב אמר פעם שאת הכתבים הוא משאיר להחסידים, וכידוע בנו אדמו"ר מוהרי"צ היה בן יחיד (שלכאורה אין טענות על הירושה). מכל זה רואים שענין הספרים שייך רק לרבי של חסידים ויהי רצון שדין ניצח.

בסוף הסעודה נעמדו כל הקהל העצום, ואמרו שלשת פרקי תהלים הנ"ל ונתנו צדקה (את הפרקי תהלים הקריא רפ"מ כץ) אחרי כן החלו לצאת בריקודים נלהבים וסוערים ב-770 (הריקודים סובבו סביב 770 בפנים) ומשקה נשפך כמים ללא הגבלה, רקדו כך כשעתיים, לאחר מכן התוועדו קבוצות סביב משפיעים שונים עד הבוקר, אשרי עין ראתה כל אלה.

יום ה' יום הבהיר ר"ח כסלו

* בבוא הרבי מביתו, וכן בתפילת מנחה ולפני ואחרי תפילת ערבית ובלכתו לביתו סימן להגברת השירה.

* היום היה יומא דפגרא מסדרי הישיבה מצד הנהלת הישיבה, וכולם הלכו למבצעים. שכרו 8 טנקים כנגד השנים שעברו ה'תשל"ח - ה'תשמ"ו.

* לפני השקיעה (בהוראת הרבי?) הורידו מחדר הועד להפצת שיחות, מכונת דפוס והניחוה בחדר הספריה של הרבי הקודם (ליד המעלית) והחלו בהדפסת ספר התניא שנמשכה לתוך הלילה (הדפיסו 300 עותקים).

ש"ק פרשת תולדות ג' כסלו
* הרבי לא הודיע על התוועדות.

* לאחר תפילת שחרית נערך קידוש ב-770, וחלק מאנ"ש והתמימים התוועדו.

כל הימים האחרונים שרים ורוקדים ב-770, וכן בכל פעם הרבי מסמן בידו להגברת השירה.

עד כאן לשבוע מלא תוכן ועשיר באירועים, אשרינו ומה טוב חלקינו . . ב-770.

יום ד' ז' כסלו

בבוקר, כשהרבי נתן צדקה נתן ג"כ לר' שבתי אלפרין מברזיל, הרבי נתן לו 8 מטבעות (אולם הריל"ג אמר לו לאחר מכן שיחלק כאן).

יום ה' ח' כסלו

* הרבי היה היום באוהל.

* נערכו התוועדויות זוטא ברוב בתי הכנסת של אנ"ש בשכונה.

ש"ק פרשת ויצא י' כסלו

* בליל שבת נערכה התוועדות חסידים גדולה ב-770.

* יום שבת - התוועדות

שיחה א' - אודות י' כסלו - האדמו"ר האמצעי - ענין של בינה, רחובות הנהר. ובנוגע לשמחה כתוב "אם הבנים שמחה, אם הולך על בינה שצריך להיות שמחה עד בינה ומבינה ימשך שמחה לכל העשר ספירות עד מלכות. ולכן מי' כסלו צריך להיות הוספה בענין השמחה עד לשמחה פורצת גדר, שענין פורץ גדר שייך רק מתי שיש הפרעה - גדר, חומה ואז צריך להיות פורץ גדר - בלי הגבלה, ומכיון שיש זמן והוא מוגבל צריך שיהיה באיכות.

שיחה ב' - פרשת ויצא שחל בשבת של י' כסלו, שעל השבת כתוב ביום שמחתכם אלו השבתות, שבשבת מודגש ענין השמחה, ומודגש יותר במילים שמחתכם, שבמקומות אחרים כתוב ביום שמחתנו - הקב"ה וישראל, ואילו לגבי שבת כתוב שמחתכם - שלנו. וצריך להיות ענין השמחה באופן של ויצא - למעלה מההגבלה.

מאמר כעין שיחה ד"ה פדה בשלום וגו'.

שיחה ג' - רש"י לא, ל. ועתה הלך הלכת כי נכסוף נכספת. מהו הכפילות לשון ורש"י לא מבאר. ועוד: איך זה שלבן מלמד זכות על יעקב ש"נכסוף נכספת",

הרי זה היפך דרכו של לבן. זהר. רמב"ם שיעור היומי פרק י"ח הלכה א', הרמב"ם מביא כסא, מיטה, ספסל ומנורה וכו' ומקור הדברים הוא מסיפור אלישע ששם לא כתוב ספסל, ויש מסבירים שבגמ' מובא ספסל משום שזה לשון רבים. וכן הסביר בנוגע לעבודת האדם שברמב"ם מובא דבר שיש בו בית קיבול אבל אם הוא שבור אינו מקבל טומאה, כך כל יהודי צריך להיות בבחינת לב נשבר ולא מקבל טומאה וכו'.

שיחה ד' - דיבר אודות שיעשו הנחה של 41% על ספרי קה"ת מי' כסלו עד י' שבט. שמצינו אצל אדמו"ר האמצעי שהיה מדפיס בקונטרסים כדי שכולם יוכלו לקנות בזול. ומכיון שצריך להיות הוספה בקודש, ו-40% הוא גם דבר חשוב ענין של מ"ם סתומה ו-מ"ם פתוחה ע"כ שיהיה 41% ענין של מעלין בקודש. ומכיון שיש לי השפעה שם על כן אני דורש זאת, וזה קשור להפצת המעיינות. אחרי זה ביאר את הרש"י שלבן אמר לו לא בתור זכות אלא בתור טענה, כשבאת אלי בפעם הראשונה וישבנו ליד שלחן עגול הסכמת להישאר אצלי, אז עכשיו למה הנך בורח מבלי להודיע לי. ולכאורה יש לשאול למה באמת בתחילה יעקב הסכים להישאר אצל לבן, אז כשיבוא משיח צדקנו ויעקב אבינו יקום בתחיית המתים ישאלו אותו וכמובן בסבר פנים יפות.

בין השיחות הראשונות הקהל היה בשמחה עצומה ושרו בחוזק. לאחר המאמר ניגש הרש"ג עם בקבוק משקה (עבור הדינר של ישיבת תומכי תמימים שמתקיים בעוד שבוע) לכ"ק אד"ש, אד"ש מזג לו לכוס ואמר לחיים, אחרי כן אמר משהו להרבי, ואז פתאום הרבי החל לענות לו בצורה נמרצת, עם תנועות ידים חזקות מאוד ובפנים מבהילות. הרש"ג ניסה לומר עוד כמה מילים לרבי והרבי ענה לו (צעק אליו) בחוזק, ממש היה נורא לראות כך את כ"ק אד"ש, אף פעם לא ראו את אד"ש בצורה זו, זה נמשך כ-5 דקות. הרבי אמר כמה מילים לר' יוניק (כנראה שיגיד להרש"ג את המדובר), בבירור היה נראה שהרבי צעק אליו אודות הספרים. (רק אנשים שעמדו מקרוב יכלו לשמוע מפאת השירה) (עפ"י השמועה - הרש"ג דיבר עם הרבי על כך שהוא נדרש להגיע לבית המשפט וביקש ברכה, הרבי ענה: כשיחזירו הכל למקומו אז תהיה ברכה. הוא שאל אבל מה יהא עלי (כוונתו בקשר להגדת עדות), הרבי ענה: מה יהיה!?! אריכות ימים ושנים טובות. אזי הרש"ג פירט ואמר: דורשים ממני שאלך לבית משפט. ענה הרבי: אם אתה תלך אזי לא אצטרך ללכת. כמו"כ הוא ביקש מהרבי שכל הפרשה (הספרים) לא תזיק לאף אחד). לאחר שיחה ג' הרבי נתן בקבוקי משקה: לר' יונה אבצן עבור סיום הרמב"ם באנגלית. לר' מנחם נחום גרליצקי עבור סיום ברמב"ם. לר"א לוקשין עבור חנוכת הבית של בית חב"ד בפורטלנד.

ההתוועדות הסתיימה בשעה 5:30 לערך (רבע שעה אחרי זמן הדלקת הנרות).

* היה קידוש לבנה.

הוספות

* במשך השבוע החולף רקדו בכל פעם שהרבי מגיע והולך לביתו, וכן לפני ואחרי התפילה. החבר'ה שמו להם לקביעות לרקוד כרבע שעה לאחר סדר חסידות בערב.

* כל יום בין סדר חסידות לתפילת שחרית אומרים בציבור פרקי תהלים כפי שהחלוקה לימי השבוע (בקשר לפרשת הספרים).

* יהודי אחד (המאמן, זה שהיה מוחא כפיים בהתוועדויות בחוזק והרבי היה מעודדו) נפטר בשבת האחרונה, הרבי הורה לסדר לו את כל סידורי ההלוויה על חשבון המזכירות, ושישכרו על חשבון המזכירות אדם שיאמר קדיש לעילוי נשמתו.

יום א' י"א כסלו

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* לפני תפילת מנחה נודע בסודי סודות שהשלוחים סיכמו ביניהם להתענות מחר – יום שני תענית שעות, וכשנודע זה להתמימים רובם הספיקו לקבל עליהם את התענית עוד בשעת מנחה.

* בערב נתלו מודעות ב-770 אודות קיום אסיפה חשובה בשעה 9:30 לאחר סדר חסידות, ולמעשה לא היה מאומה. לעומת זאת התמימים החלו לרקוד בכל העוז, ומפני ריבוי בחורים רקדו בזאל ובפרוזדור ואח"כ ירדו למטה לביהכ"נ, רקדו חזק מאוד – שמחה פורצת גדר.

* ביקשו היום מאנ"ש והתמימים להשכים למחרת וביום שלישי בשעה 6:00 בבוקר כדי לומר תהלים להצלחת ענין "הספרים".

* בערב נכנסו להרש"ג ר' אברהם דרייזין ור"י כהן כדי לשכנעו ולעודדו, כי מחר וביום שלישי באים לחקור את הרש"ג בנוגע לספרים (עפ"י השמועה – הרש"ג היה אתמול במוצש"ק אצל בנו, והיה עליו לחץ חזק מצד המשפחה. ולכן מקוים שבחקירה הכל יהיה בסדר).

יום ב' י"ב כסלו

* הרבה מאנ"ש והתמימים התענו היום תענית שעות. בשעה 12:15 בצהריים התמימים התפללו מנחה בציבור כדי להפסיק את הצום.

* לפועל לא חקרו היום את הרש"ג.

* אחרי הצהריים נתלו מודעות ב-770, שבשעה 9:15 בערב תתקיים אסיפה חשובה. על המודעה היו חתומים שלשה מהמשפיעים הראשיים: הר"י קארף, ר"א דרייזין, רא"ח רויטבלט. ואכן בשעה 9:30 בערב נפתחה האסיפה לרגל המאורעות האחרונים בנוגע לספרים, נכחו מאות מאנ"ש והתמימים. המנחה היה ר"ד רסקין. נאמו: ר"א דרייזין שחזר קטע ממאמר של השבת האחרונה ד"ה פדה בשלום וגו'. ר"מ מענטליק הקריא את "היום יום" ותבע התחזקות בלימוד התורה. רמ"פ כץ ציטט קטע מתשובת כ"ק אד"ש בקשר לענין אחר שהכניס בלשונו הק': "מהמלחמה בחב"ד - מתחיל מאדמוה"ז ר"ל", והודיע שמחר - יום שלישי בשעה 6:00 בבוקר יאמרו את כל ספר התהלים בציבור. כמו"כ דיברו רש"ז גורארי, רא"ח רויטבלט ור"י וינברג. ר"א שמטוב דיבר שמחר יהיה יום קשה וצריך להוסיף בתפילה וצדקה ותורה. בסיום האסיפה סיכם ר"ד רסקין את ההחלטות האסיפה: להתפלל בציבור, להתחזק בלימוד הרמב"ם, ללמוד חסידות, לתת צדקה, תהלים וכו' והכל לרגל הפרשה האיזומה - הספרים, שגורמת הרבה עגמת נפש לכ"ק אד"ש. במשך כל זמן האסיפה הקהל היה רציני והיה מורגש רצינות הענין. האסיפה הסתיימה בשעה 11:00 ולאח"ז יצאו כל אנ"ש והתמימים בריקוד סוער ב-770.

* מחר יהיה יום קשה משום שאז יחליטו (בית המשפט) האם כ"ק אד"ש יצטרך לתת עדות או לא, ומובן העגמת נפש וההשפלה אם כ"ק אד"ש יתן עדות (דרך אגב, בערי יצטרך להיות נוכח).

* לאחר האסיפה הפיצו מודעות בחתימת שלשת המשפיעים הנ"ל שכל אחד מאיתנו יפשפש במעשיו וכו' ולהוסיף בשמחה ואמירת תהלים, ולקרוא בספרי התולדות אודות הנהגת החסידים בימי אדמוה"ז וכו'.

* בקשר למה שנכנסו ראשי אגודת חסידי חב"ד לכ"ק אד"ש לפני שבועיים ביום ג' כ"ח חשון, הם רצו להציע לכ"ק אד"ש "פשרה" כדי שהמשפט יתבטל. אז הרבי צעק צעקות שאסור לשום "פשרה" וכו' ושאלם האם כל אחד מכם אמר תהלים ונתן צדקה להצלחת הענין, פנה לאחד מהם בשמו ואמר לו: הוספת בצדקה? ולשני אמר: חשבת ע"ד תענית? (עפ"י השמועה).

* בענין משפט הספרים עובדים בשביל ליובאוויטש שני עורכי דין: נתן לוין (בן ד"ר יצחק לוין) מספרים שעושה זאת בהתנדבות, והשני הוא ג'רי שוסטק. למרבה האבסורד העו"ד של בערי הוא תלמיד של לוין, ואמר שיעשה כל המאמצים להכשיל אותנו, ומוכן ללכת לכל משפט נגד חב"ד - כי הוא שונא גמור. לעזרתו של בערי בא אחד בשם פלדמן, שהוא נותן את הסיוע והכסף עבור המשפט. העורך דין שלנו אמר שאחרי שאנו ננצח במשפט, הוא יתבע את בערי למשפט נוסף עבור הוצאת דיבה נגד הרבי (כי הוא שלח לפני כמה חודשים מכתב לכמה

מאנ"ש ובו הוא כותב שכביכול כ"ק אד"ש הורה להכות את אמו) ויהי רצון שדידן נצח.

יום ג' י"ג כסלו

* בשעה 6:00 בבוקר מילא קהל רב את הביהכ"נ ב-770 למטה ואמרו את כל התהלים. היה מורגש רצינות והתעוררות של אנ"ש והתמימים.

* כ"ק אד"ש הגיע מביתו בשעה 10:25, הרבי היה רציני מאוד ולא סימן להגברת השירה.

* בשעה 12:15 בצהריים נודע בתרועת בזק ב-770 שאכן הרבי לא יצטרך לתת עדות בכלל. ותחי רוח אנ"ש והתמימים, וקול רינה וצהלה עברה במחנה, באופן ספוטאני החלו לצאת ב-770 למטה בריקוד סוער ונלהב, לקחו משקה וכו', אחרי כן יצאו לרחובה של עיר ורקדו ושרו בחוזק רב (באותו הזמן הגיעו שני העורכי דין שלנו יחד עם ר"י קרינסקי ור"א שמטוב, הם נהנו לראות את השמחה ששררה בקרב התמימים) וכה רקדו כשעה וחצי. לאחר תפילת מנחה המשיכו לשיר ולרקוד ביתר שאת ויתר עוז, משקה נשפך כמים, עד שהגיע ר"מ מענטליק ודרש לשבת וללמוד.

* בשעה 4:00 אחה"צ הרבי יצא לבנין הספריה וחזר משם בשעה 6:00, העורכי דין שלנו היו שם.

* בערב נערכה סעודה - התוועדות בזאל למעלה לרגל המאורע המשמח שאירע היום, והתקווה רבה שנצא בניצחון מוחלט, ולא יהיה יותר עגמת נפש לכ"ק אד"ש. התוועד ר"ש זרחי, התוועדו עד אור הבוקר ואח"כ רקדו ושרו במשך שעות (כנראה יום זה י"ג כסלו יקבע לדורות אצל חסידי חב"ד ליום שמחה על התחלת הניצחון).

יום ד' י"ד כסלו, יום הבהיר נ"ז שנה לחתונת כ"ק אד"ש

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל (הנהגה היה ר"ב קליין, כנראה ר"י קרינסקי היה עסוק בענין המשפט).

* אחר תפילת ערבית פתח ר"ח גוטניק (מאוסטרליה) את דלת הזאל לכ"ק אד"ש (בדרך כלל אד"ש פותח בעצמו), כ"ק אד"ש אמר לו: "תמחול על כבודך לפתוח את הדלת כי אתה הרי כהן".

* עפ"י השמועה - הרבי שאל (כנראה את הריל"ג) מדוע רוקדים בעת הסדר?

* היום התקינו סורגים לדירתו של הרש"ג.

* בשעה 12:00 בלילה החלה סעודת החתונה (לכ"ק אד"ש) שנערכה בזאל למעלה. באמצע הסעודה הגיע ר"א שמטוב ודיבר כחצי שעה, וסיפר דברים מעניינים בנוגע לפרשת הספרים כדלהלן:

(א). כשהיו שני העו"ד שלנו ביחד עמו אצל כ"ק אד"ש בפעם הראשונה (אחרי שמח"ת), כ"ק אד"ש דיבר עמם ונלחם בתוקף על העניין וכו'. לפני יציאתם אמר להם כ"ק אד"ש: שהוא רוצה שהכל יתנהל עפ"י דרך הטבע, ויעשה לפי מה שהם אומרים.

(ב). הוא – הר"א שמטוב הכניס פתק לאד"ש ביום שני השבוע, והוסיף בפתק את העובדה שהבחורים קמו בשעה 6:00 בבוקר לאמירת תהלים וגמרו בשעה 7:20 ורקדו עד השעה 7:30 זמן סדר חסידות. וסיפר שהרבי בתשובתו התעניין על כמה פרטים בזה (את הפרטים הוא לא סיפר).

(ג). בנוגע לאמש, שבצהריים התפרסם שכ"ק אד"ש לא יצטרך להעיד, למעשה החליטה סופית בחתימת הצדדים נגמרה רק בשעה 11:30 בערב.

(ד). סיפר כמה דברים בנוגע למה שכ"ק אד"ש דיבר אמש בספריה עם העורכי דין שלנו. (את שאר כל הדיבורים שהיה בספריה הוא יספר רק לאחרי גמר הפרשה שיהיה בניצחון מוחלט), סיפר מעט מזעיר ממה שהיה שם:

(1). הם – העו"ד אמרו לכ"ק אד"ש שכמו ש"ט כסלו הוא גאולת אדמוה"ז, והלא המשפט של כ"ק אד"ש מתחיל גם ב"ט כסלו שגם כעת יהיה הגאולה. אד"ש ענה: שחנוכה הם ימי שמחה ועניינם מוסיף והולך (שלילת המנגד?) (המשפט אמור להסתיים בחנוכה).

(2). אחד מהעו"ד, חמותו קיבלה לא מזמן התקף לב והיתה במצב מסוכן וביקש בזמנו ברכה עבודה והיא ב"ה הבריאה, על כן הוא אמר תודה לאד"ש. אד"ש ענה: שגם נס חנוכה קשור עם אשה. וכן העו"ד השני אמר ג"כ תודה לאד"ש על שאחיו היה חולה ואד"ש ברכו.

(3). אד"ש אמר להם שבנוגע למשפט שיתנהגו כמו עו"ד ולא כחסידים. ולעוסקים עמם שיניחו להם לפעול כדעתם ולא יעשו אותם חסידים המצייתים.

(4). הם אמרו מז"ט לכ"ק אד"ש (לרגל יום חתונת אד"ש), אד"ש ענה: שיהיה התחלה להרבה מז"ט.

(5). בעת יציאת אד"ש מבנין הספריה צהבו פני אד"ש, שהיה בשמחה גדולה (ויש להעיר שבפגישתם הראשונה עם אד"ש ג"ע התחתון לפני זמן הרבי לא היה מרוצה וגם העו"ד לא קבלו תחושה ברורה בנושא, ואילו הפעם היו גילויים גדולים והרבי היה בשמחה).

ה). ועוד סיפר הרא"ש: כשסיפר להעו"ד על ההתעוררות הרצינית שהיתה ביום שלישי בבוקר אצל אנ"ש, ובאותו יום אחה"צ העו"ד היה מרוגז, דבר שלא הורגלו עד עתה, ושאלו אולי אתה רעב? וענה כן, נכון. מתברר שהעו"ד צם אחרי ששמע את ההתעוררות של אנ"ש בבוקר. אז הוא הכריחו שיאכל משהו באמרו שיש לו - להעו"ד הרבה עבודה היום.

1). המצב כעת שצריך להזכיר להם שהם עורכי דין ולא חסידים (הם התרגשו מאוד מהענין של הספרים והרבי וכו').

2). שמאוחר יותר, אחר שהתקבלה ההחלטה שהרבי לא יצטרך להעיד, התקשר אחד מהעו"ד לזוגתו וסיפר לה על ההחלטה ועל השמחה ששוררת ב-770, זוגתו אמרה לו שכבר יודעת מזה, כי החב"דניקים כבר רקדו במקומה לפני כמה שעות.

סעודת החתונה - ההתוועדות היתה בשמחה עצומה, שרו ורקדו בכל העוז, אי אפשר לתאר. עד הבוקר נמשכה השמחה הזאת.

יום ה' ט"ו כסלו

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל. בצאתו לאוהל סימן להגברת השירה, וסימן גם בתוך המכוננית, אחרי רגעים אחדים מנסיעת אד"ש הבחינו שמכוננית אד"ש חוזרת ל-770, והריל"ג מחכה בחוץ, ובהגיע המכוננית הרבי פתח את החלון ולקח את המשקפיים מידי הריל"ג (כנראה שרי"ק הודיע בטלפון שבמכוננית להריל"ג).

* לאחר תפילת ערבית שהה ר"י קרינסקי אצל כ"ק אד"ש כ-3/4 שעה. ולאחר מכן נסע לביתו.

* היום החלו להגיע האורחים ל"ט כסלו, אוירת חג החגים - י"ט כסלו מורגשת כבר בשערי ליובאוויטש שבליובאוויטש.

יום ו' ט"ז כסלו

כשחזר אד"ש מבנין הספריה בעת הדלקת הנרות, נכח ציבור גדול בחוץ ואד"ש הגביר ועודד מאוד את השירה. כמובן שבכל ההזדמנויות אלו הניגון הוא "דידן נצח...".

יום ש"ק פרשת וישלח י"ז כסלו
התוועדות.

שיחה ראשונה - ארכה שעה ו-45 דקות (זמן רציף יחסית ארוך). הרבי דיבר מענין שבת זו שבאה לאחר יו"ד כסלו וקודם ל"ט כסלו, שלומדים משבת זו שני

ענינים: ענין של יו"ד כסלו יש לו כבר מן המוכן, מכיון שעכשיו הוא הויכולו של יו"ד כסלו. ענין שני - ענין י"ט כסלו שצריך להיות עבודה. ענין יו"ד כסלו הוא רחובות הנהר, ההוראה היא שצריך להיות בהרחבה וכו', שאפילו שני ימים קודם י"ט כסלו כבר מתחיל י"ט כסלו, ההוראה לאיש פשוט כשלומד (תפס לדוגמא) המילה תניא או המשנה מאימתי צריך ללמוד באופן של רחובות שכל העולם ילמד ביחד איתו. אח"כ דיבר בענין חילול השם שצריך להיות זהיר שמהנהגתו לא תיגרם חילול השם. ענין י' וי"ט כסלו שהם חלק מהתורה שהיא נצחית. ומכיון שבזמן האחרון מדברים על הוספה בשמחה, כיון שנמצאים לפני י"ט כסלו שיהיה הוספה בשמחה. כ"ק אד"ש הצביע לעבר ר"י גרונר (מאוסטרליה) וסימן לו שישתה כוס גדולה. מספר פעמים הרבי חיך לכיוון של ר"א שמטוב, וסימן לו לומר לחיים. סימן בידו להגברת השירה.

שיחה שניה - המשיך מענין חילול השם וביקש שלא ידברו אח"כ על מי היתה כוונתו. ענין שצריך כל אחד לשלוח שלוחים אפילו אל עשיו מכיון שהוא אחיו כמבואר בפרק לב של תניא.

מאמר כעין שיחה ד"ה תכלית חכמה תשובה ומעשים טובים וכו'. מיד בסיום המאמר דיבר בנוגע למלוה מלכה שתיערך היום ובנוגע לדינר של תו"ת שתיערך מחר. נתן בקבוק משקה לרש"ז גורארי, הרמ"פ כץ הכריז אודות זה.

רש"י ד"ה ותצא דינה בת לאה, למה צריך להדגיש את הגנות של לאה, עיין פירוש רש"י שם. ועוד מדוע כתוב בנות הארץ ולא בנות שכם. רמב"ם סיום הלכות מקוואות. זהר, מענין דוד מלכא משיחא. התירוצים השאיר על ההתוועדות הבאה.

ההתוועדות הסתיימה בשעה 4:50. לאחר ברכה האחרונה אד"ש סימן להגברת השירה.

תפילת ערבית התפללו מיד אחרי מנחה.

יום א' ח"י כסלו ה'תשמ"ו

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל. בצאתו לאוהל לסימן חזק להגברת השירה, וסימן גם כן בתוך המכונית.

* תפילת ערבית אד"ש אמר קדיש.

* בבוקר נסעו מנין תמימים לאוהל, אמרו שם את כל התהלים מכיון שהיום הוא ערב יום המשפט.

* בערב התקיימה התוועדות גדולה עם הר"י כהן.

יום ב' י"ט כסלו, חג החגים, ר"ה לחסידות
* כ"ק אד"ש אמר את הקדישים בתפילות שחרית ומנחה.

* תפילת מנחה התפללו בביהכ"נ למטה כי הגיע קהל רב.

* לאחר תפילת מנחה נערכה בזאל למעלה אסיפה קצרה בהשתתפות התמימים.
ר"א שמטוב דיבר שלא ילכו לבית המשפט בלי סדר מסודר אלא שיש ממונה, וכל
יום ילכו כ-80 בחורים או אנ"ש, ושיהיה שם שקט מוחלט וכו'.

* התוועדות. קהל עצום נכח בהתוועדות, היתה מורגשת כמעט צפיפות ב-770.

אחר שיחה ראשונה - כ"ק אד"ש לקח מכתב מהרב א. יאלעס, הורה לאחד לומר
לחיים, סימן מעט בידו להגברת השירה.

אחר שיחה שניה - ניגש לאד"ש אחד יחד עם ר"י וינברג, אד"ש שוחח עמו מעט
(כמה פרטים מתוכן השיחה שומעים בטייפ). אח"ז ניגש הרב פנחס הירשפונג
ושוחח עם אד"ש מעט. אח"ז ניגש הרב שמחה עלברג ושוחח מעט (שומעים
קטע בטייפ שהרבי אומר לו: ...העורך עיתון כפ"ח נמצא כאן...), הרבי הורה לו
לומר לחיים. הורה למספר אנשים לומר לחיים.

אחרי שיחה שלישית - ניגש אל הרבי הרב יצחק דוד גרוסמן ממגדל העמק יחד
עם ראש המועצה של מגדל העמק, פרטי השיחה (כפי שנשמע בטייפ):
ר"ד גרוסמן: (הציג בפני הרבי את ראש המועצה) ראש העיר שאול עמור.
כ"ק אד"ש: הצלחה רבה, שם העיר הזאת מגדל.
ראש המועצה: מה?

כ"ק אד"ש: השם העיר זאת מגדל...

ראש המועצה: אני ראש העיר.

ר"ד גרוסמן: הרבי אומר מגדל אור.

כ"ק אד"ש: ושאור בא מעמק הרי זה צריך להיות אור גדול ביותר.

ראש המועצה: רק שהרבי יברך אותי, אני חולה.

כ"ק אד"ש: תהיה בריא, עכשיו אין זמן להיות חולה, צריך להיות בריא, ושכל
העיר תהיה בריאה.

ראש המועצה: תודה רבה, רבי.

כאן הר"ד גרוסמן הזכיר שמות, והרבי בירך אותם.

אחרי כן הרבי שאלו: ווי פילט אייערע טאכטער (=איך מרגישה הבת).

ר"ד גרוסמן: ב"ה בעסער (=יותר טוב).

כ"ק אד"ש: וועט זיין בעסער אין נאך בעסער (=שיהיה יותר טוב ועוד יותר
טוב).

כ"ק אד"ש: בפעם הבאה כשנתראה כבר נתווסף עוד כמה מגדלי אור בעיר שלך.
ראש המועצה: בעזרת ה'.

כ"ק אד"ש: ה' בוודאי עוזר, אין כל ספק בדבר.

ראש המועצה: אנחנו שליחיו.

כ"ק אד"ש: צריך לעשות כיס גדול לקבל ברכת ה' ולהניח בכיס.

ראש המועצה: אמן.

כ"ק אד"ש: בהצלחה רבה.

אחריהם ניגש ניגש הרב שאר ישוב הכהן רבה של חיפה, אד"ש אמר לו: (בקצרה) מכיון שאומרים שנכח באסיפה (היתה אסיפה סודית בירושלים בשיתוף עם הרפורמים) ואסיפה זו היתה בשביל לשנות את ההלכה, שיכריז כעת שההלכה אינה משתנית, והרי הוא כהן שנאמר שפתי כהן ילמדו דעת וגו'. לאחריו ניגש שוב הרב שמחה עלברג ושוחח עם הרבי זמן רב.

אחר שיחה רביעית – ניגש אל הרבי ר"י וינברג עם ההוא שניגש אל הרבי מקודם ושוחח מעט. אח"ז ניגש הר' לייזרון מירושלים, הרבי דיבר עמו בנוגע למורמונים שאם כולם היו מתאחדים בענין זה היה יותר טוב, ונתן עצות איך לפעול. סימן להגברת השירה.

דיבר על המגבית וחלוקת הש"ס ובהמשכו אמר מאמר כעין שיחה. הרב א. יאלעס נתן עטו לאד"ש (בשביל לכתוב עבור חלוקת הש"ס) ודיבר מעט עם אד"ש. הרבי הורה לנגן ניגון הכנה, שיבנה. לאח"ז חילק דולרים. ההתוועדות נסתיימה בשעה 12:40. לאחר שעה הרבי נסע לביתו (כנראה שד"ר וייס שהה אצל אד"ש).

יום ג' כ' כסלו

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל. חזר שעתיים אחרי השקיעה.

* תפילת מנחה ומיד לאחריה תפילת ערבית התקיימו בביהכ"נ למטה.

* לפני כשבוע, אד"ש הוציא תשובה לר' מנחם גרליצקי (האחראי על כולל תפארת זקנים) בנוגע לכינוס זקנים בחנוכה. אד"ש ענה בתשובתו: (הלשון לא מדוייקת) "בטח יצרף הקבוצות הבאות". לאור תשובת הרבי יתקיים ביום רביעי בימי חנוכה כינוס זקנים ביחד עם ילדים.

יום ד' כ"א כסלו

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל. חזר שעתיים ורבע אחרי השקיעה.

* תפילות מנחה וערבית בביהכ"נ למטה.

* עפ"י השמועה – הריל"ג אמר שכעת אד"ש לא עונה תשובות, רק במקרים דחופים.

יום ה' כ"ב כסלו

* בבוקר בעת קריאת התורה ניגש יהודי פוליטער חסיד אל אד"ש, ואמר לאד"ש שכעת הוא קם משבעה ל"ע וקיבל מכתב מאד"ש. אד"ש ענה לו: המקום ינחם אותך וכו'. אמר לאד"ש שיברך אותו, ענה לו אד"ש: בתוך כלל ישראל. הוא בירך את אד"ש, אד"ש: בתוך כלל ישראל.

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל. בצאתו לאוהל כשנתן מטבע לצדקה לילד, הילד אמר תודה רבה, אד"ש ענה: (באנגלית) בבקשה.

* תפילות מנחה וערבית בזאל למעלה.

* בשעה 8:00 התקיימה יחידות לאורחים, ברי המצוה וחתנים. היחידות נגמרה בשעה 9:15 לערך, ומיד נסע לביתו. ביחידות דיבר עם רא"ד הלפרין (עורך כפ"ח) כדקה.

**שי"ק פרשת וישב, כ"ד כסלו, מבה"ח טבת
התוועדות.**

(בקצרה) שיחה ראשונה - הפרשה החסידית, תו"א פר' וישב שמביא שם אדה"ז שנצחון המכבים היה בכ"ד כסלו ונס פך השמן היה בכ"ה כסלו, וברמב"ם מובא שהכל היה בכ"ה כסלו, הסביר ע"פ פנימיות הענינים וכו'.

שיחה שניה - פרשת וישב, המילה וישב מורה על מנוחה, והרי כל הפרשה מדבר על היפך המנוחה. הסביר שהמילה וישב הולך על אח"כ שכתוב שיעקב היה 18 שנה במצרים והם היו השנים הטובות שלו, שהיה לו מנוחה בגלות וכו'. אחרי זה דיבר קצת שלא צריך ללמוד מיעקב שהצליחו לפתותו מלבקש את הגאולה, אלא אנחנו צריכים לבקש את הגאולה, לא צריכים את הרכוש גדול (הרבי צעק בקול רם) דאלאי גלות וכו'. לאחר השיחה הרבי הורה לאחד לומר לחיים.

מאמר כעין שיחה ד"ה וישב יעקב וגו'.

שיחה שלישית - ברש"י, שאותה השאלה דשבוע שעבר ישנה ג"כ ברש"י דפרשתינו, בנוגע יד דזרח רש"י מביא כנגד 4 ידות שמעל עכן, למה צריך לספר בגנות דזרח. והסביר את הרש"י דשבוע שעבר. זהר. רמב"ם בנוגע למשקולות, שמי שיש לו משקולות מזוייפים כאילו כופר ביציאת מצרים והסביר מה הקשר בין יציאת מצרים למשקולות. בסוף השיחה ביקש שיבואו לקחת בזריזות מי שצריך לקבל משקה.

נתן בקבוק לאחד עבור דינר לטובת יהודי רוסיה. נתן לרא"ל קפלן מצפת (הוא

נוסע לרוסיה). נתן לר"א שמטוב עבור דינר של גן ישראל. נתן להריל"ג עבור דינר דבית חב"ד של בנו במדינת קרוליינה. כולם הכריזו על מקום הדינר וכדו'. התחיל ניעט ניעט.

ההתוועדות נסתיימה רבע שעה אחרי השקיעה.

* בעת ניגון הנרות הללו (הדלקת החנוכיה) הרבי הביט בדומיה על הנרות.

* כשאד"ש נסע לביתו נסעו אחריו כ-12 מכוניות כשעליהן חנוכיות, הם נסעו עד בית אד"ש. ליד ביתו שהה כ-10 דקות במכוניתו ודיבר עם הר"ק.

מהלך המשפט

יום ג' כ' כסלו – אמש היתה רק הפתיחה והיום החלו הדיונים. בבוקר ניסה העו"ד של בערי לדחות את המשפט בשבוע בטענה שלא הספיק להכין, והשופט לא הסכים. העו"ד שלו ניסה להוציא את הרשד"ב לויך שנכח באולם בטענה שהוא עד, אך השופט אמר שיכול להישאר. היום דיבר הר"י קרינסקי בתור עד. בבוקר הוא דיבר על מושגים כלליים כגון מה זה ליובאוויטש, רבי וכדו'. אחה"צ הוא הקריא כל מיני אגרות ומכתבים בנוגע למעמד, תו"ת, אגוח"ח ועוד.

[זה שהוריד את הזקן להר"פ קארף בשנת תשמ"ג היה אחה"צ באולם המשפט, לאחר הדיון ראוהו משוחח עם בערי].

יום ד' כ"א כסלו – בבוקר ואחה"צ דיבר הר"י קרינסקי שהקריא אגרות ומכתבים.

יום ה' כ"ב כסלו – היום דיבר בתור מומחה, פרופ' ג'ייקובס מאנגליה (יהודי בעל ידיעות רחבות בקבלה, תלמוד וחסידות אבל לדאבוננו עדיין לא מתנהג לפי המובא בספרים אלו), הוא דיבר יפה על חב"ד, רבי וספריה, הוא הביא הוכחות שהספריה היא לא רכוש פרטי של הרבי הריי"צ, והמשיך בהרצאתו ג"כ אחה"צ. אחריו דיבר הר"י קרינסקי כחצי שעה.

יום ו' כ"ג כסלו – היום דיברו הר"י קרינסקי ור' יצחק וילהלם (ספרן ספריית אדמו"ר מוהריי"צ) הוא הביא הוכחות שהספריה אכן פעלה אחרי שנת תש"י.

כל יום מגיעים לאולם המשפט שתי משמרות של כ-100 איש כל אחד, התחילו לחלק כרטיסים מפני ריבוי הבאים, באולם המשפט יש מקום רק ל-100 איש.

בשבוע הבא ידברו ר' זלמן פוזנר, מר אלי ויזל (חוקר השואה) ועוד. אחרי זה ידברו הצד של בערי. כמובן שכל הזמן העו"ד שלו מתקיפים בשאלות את העדים שלנו וב"ה הם עונים כהלכה.

פרוטקול ממהלך המשפט מסתמא יצא לאחרי שיגמר המשפט בנצחוננו המוחלט.

המשך חדשות בית חיינו

יום א' כ"ה כסלו

* לאחר קריאת התורה נכנס ר' לייבל קפלן מצפת עם עוד אחד לכ"ק אד"ש ושהו שם זמן מה (הוא נוסע כעת לרוסיה).

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל. בצאתו לאוהל חילק כסף לצדקה גם על יד המכוננית, קרא לילדים לקחת מטבע.

* לפני תפילת מנחה כשנתן לילדים כסף לצדקה בהול למעלה, אשה אחת נתנה לאד"ש גליון נייר של שער ועמודים ראשונים של ספר התניא (כנראה שיצא כעת ממכש הדפוס), אד"ש נתן לה מטבע לשים בקופה, ונכנס עם הדף הנ"ל לתפילה.

* תפילת מנחה התקיימה בביהכ"נ למטה, בעת הדלקת החנוכיה הביט בדומיה, לאח"ז התפללו תפילת ערבית.

יום ב' כ"ו כסלו

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* התפללו מנחה וערבית ברצף, לאח"ז הדלקת החנוכיה (לא כמו אמש שקודם היה מנחה, הדלקה ואח"ז ערבית, כי כך הורה כעת הריל"ג, אמש הוא היה בשרלוט, קרוליינה אצל בנו). לקראת סוף הניגון נרות הללו סימן פעם אחת להגברת השירה.

יום ג' כ"ז כסלו

כ"ק אד"ש היה היום באוהל. התפילות והדלקת החנוכיה וכו' כמו אמש יום ב'.

יום ד' כ"ח כסלו

בשעה 1:30 בצהריים נערך כינוס ילדים וזקנים ב-770, היתה להם תוכנית משותפת. כל 770 היה מלא מפה לפה, גם בעזרת נשים (שבצד צפון) עמדו ילדים, הכינו בימה לאד"ש כמו בתשרי. אד"ש ירד בשעה 3:15 לתפילת מנחה. בעת הניגון הנרות הללו עשה עם ידו בהתאם לניגון. אמרו י"ב פסוקים, בעת השירה

"ווי וואנט משיח נאו" מחא כפיים בחוזק. אחרי השיחות אד"ש ירד מהבימה ונטל ידיו 4 פעמים לסירוגין. תפילת ערבית, אחר התפילה ניגנו ופרצת, עוצו עצה, שיבנה וכו', הרבי עשה עם ידו בחוזק רב ומחא כפיים בחוזק, פעם אחת עשה בידו כעין תנועת ביטול (ראו במוחש שזה קשור למשפט וד"ל).

יום ה' כ"ט כסלו

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* כשר' אשר ששונקין הדליק את החנוכיה, החל להדליק מצד ימין של החנוכיה, הזכירו לו להדליק מצד שמאל, מתוך התרגשות ובלבול הוא כיבה את הנר הראשון שהדליק, אז כ"ק אד"ש עשה תנועת תמיהה וביטול.

* היום בהוראת המזכירות התקשרו לכל השלוחים ברחבי תבל למסור על הוראת אד"ש שיצאה למזכירות, התוכן בקצרה: שיפתחו כוללי תפארת זקנים וזקנות. לפתוח בכל מקום צבאות השם. ולבתי חב"ד שידאגו ביום האחרון של חנוכה לעשות הדלקת החנוכיה בפרסום גדול ובהשתתפות ראש העיר וכדו', ובאם אי אפשר אזי שיעשו ביום ראשון בבוקר, ולצלם תמונות ולשלחם לכאן. להדגיש ע"י שלטים בכל הנ"ל שזה חב"ד.

יום ו' א' טבת

תפילת מנחה בשעה 3:15. לאח"ז הדליקו את החנוכיה. הרבי חזר מבנין הספריה שעה אחרי זמן הדלקת הנרות וסימן חזק להגברת השירה.

יום ש"ק פרשת מקץ ב' טבת

* התוועדות.

אחר שיחה שניה סימן לר"א שמטוב ולאחד שעמד על ידו לומר לחיים. סימן להגברת השירה. אחר השיחה על הרש"י חילק בקבוקי משקה: אחד עבור חנוכת בית חב"ד בפלורידה. בקבוק שני נתן לפרופ' ירמיהו ברנובר עבור כינוס מסויים, לפני שהוא הכריז, אד"ש אמר "שא שטילער" (=הס, שקט), כשהכריז, שאלו אד"ש מתי? וכשהכריז את זה, שאלו איפה? בקבוק שלישי נתן לר' שרגא זלמנוב עבור הפגישה של הוועדה לדוברי עברית. בקבוק רביעי נתן לר' יוסף מענדל טננבוים, ואחרון נתן לרשד"ב פרידמן מאיטליה. סימן להגברת השירה. בסיום ההתוועדות אמר שבביליה במוצש"ק תיערך עוד התוועדות מכיון שצריך להרבות בשמחה. הורה לנגן שיבנה וסימן להגברת השירה.

* לפני ההתוועדות של ש"ק דיבר ר"א שמטוב אודות הצורך שיהיה שקט באולם בית המשפט ושלא יגיע מי שלא רשום ברשימה. וסיפר שביום שישי העורכי דין שלו אמרו עלינו בפני השופט דברים לא מחמיאים והשופט התרגז עליהם ואמר

להם שזה ההיפך וכו', שמזה רואים שמתייחסים גם להתנהגות של הקהל וזה גם משפיע הרבה.

* התוועדות (השניה) במוצש"ק.

את סיום המאמר הרבי סיים עם המילים "ובהסכם כל הקהל ווי וואנט משיח נאו" וכל הקהל שר זה בשמחה רבה. אחרי השיחה שבו הורה שיהיו בשמחה הקהל שר בשמחה רבה ועצומה. שרו לפי הוראת אד"ש ופרצת, פדה בשלום, עוצו עצה, אך צדיקים ושיבנה, בניגון האחרון סימן מעט להגברת השירה. לפני הניגונים הרבי נתן בקבוק משקה להתמימים יוסף גרליק ויהושע העשל מצגר, ואמר להם שבכל מקום שיהיו שיעשו התוועדות (הם נוסעים להדפיס תניא בירדן, מצגר הוא נכדו של הרב הרשברג ממכסיקו שנפטר לפני כחודשיים, הוא היה אמור להדפיס את התניא בירדן, וכעת עושה זאת נכדו). אחרי חלוקת הדולרים (בעת החלוקה דיבר מעט עם הרב מייערס מהולנד) חיכה מעט עד שיאסף כסף המגבית. נתן לר' דוד רסקין את המזונות עבור התוועדות מחר. בעת צאתו התחיל לנגן כי בשמחה תצאו. נסע מיד לביתו.

יום א' ג' טבת, "זאת חנוכה"
* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* עפ"י ציווי אד"ש מאמש, נערכה היום ב-770 התוועדות גדולה, שהתחילה משעות הבוקר המוקדמות עד לתפילת מנחה (בעת חזרת אד"ש מהאוהל), שרו ורקדו חזק וכו'. כשהרבי נכנס למנחה בביהכ"נ למטה שרו בחוזק רב, ר"ש זרחי (לקח קצת משקה) התגלגל על הרצפה במעבר לפני שאד"ש עבר, וכשקם אד"ש עשה לו עם ידו הק' כעין הצדעות.

* אחר התפילה החלו לרקוד בחוזק, וכשנודע שאד"ש יתועד היום בשעה 9:30 זה הגביר את השירה והריקוד במשך שעה ארוכה.

* התוועדות.

לפני ההתוועדות רקדו קצת. העמידו את החנוכיה הגדולה מאחורי הרבי. אחר שיחה שניה שרו ניגון ההקפות בשמחה עצומה, הרבי הורה לשרוק וסימן בידו הק'. סימן למישהו לומר לחיים (כנראה לר' חיים גוטניק). בסיום ההתוועדות היה מגבית. ניגנו הניגונים: ד' בבות, נייע כאלפצי, שיבנה ועוד. התחיל בעצמו נייעט, בשיר זה האחרון אד"ש סימן בידו מאוד חזק וללא הפסקה, והורה שוב לשרוק וכו' והשמחה היתה רבה ועצומה. לאח"ז חלוקת דולרים. טרם צאתו התחיל כי בשמחה תצאו, ונסע מיד לביתו. ההתוועדות הסתיימה ב-12:30. לאחר ההתוועדות החלו לרקוד ב-770 ריקוד סוער זמן רב (בהתאם לדברי הרבי בהתוועדות שירקדו עד לביטול הגלות).

יום ב' ד' טבת

כ"ק אד"ש היה היום באוהל, חזר שעתיים אחרי השקיעה.

יום ג' ה' טבת

כ"ק אד"ש היה היום באוהל, חזר שעתיים ורבע אחרי השקיעה.

יום ד' ו' טבת

כ"ק אד"ש היה היום באוהל, חזר כרגיל.

יום ה' ז' טבת

* בקריאת התורה קולו של אד"ש נשמע צרוד.

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

ש"ק פרשת ויגש, ט' טבת

התוועדות.

שיחה ראשונה - שלכאורה לא צריך לתת טעם למה מתוועדים היום, שהרי על השבת נאמר ואלו שמחתכם אלו השבתות וכו', אך מכיון שרוצים שכל דבר יבוא במעשה בפועל - אז הטעם הוא לדבר ולזרז הענין שדובר בהתוועדות קודמת לשלוח דו"ח ותמונות מהפעולות ולשלחם עד י' טבת, ומי שלא עשה זה עד כה, שיעשה כעת באופן של כפליים לתושיה וכו'.

שיחה שניה - אודות התאריך בחודש, שמובא במגילת תענית שזה יום פטירתו של עזרא הסופר, שעליו נאמר שיכל לקבל את התורה כו' והרבי האריך בזה.

מאמר כעין שיחה ד"ה ויגש אליו וגו'.

שיחה שלישית - רש"י על הפסוק ויאמר וגו' אל תירא מרדה מצרימה כי וגו', (א). רש"י מפרש לפי שהיה מפחד לצאת מארץ ישראל ובפסוק כתוב לפי שהיה מפחד ממצרים, סתירה. (ב). לפי דברי רש"י שאומר שהיה מפחד לצאת מא"י, אז איך הלך לבית לבן. (ג). הקב"ה אומר ליעקב כי לגוי גדול אשימך וגו', איזה ניחום זה. זהר. הסביר ענין ממה שדובר במאמר בנוגע ליוסף ויהודה וכו'. רמב"ם בנוגע לפסוק הראשון שמתחיל ספר קנין שמדבר על חכמה, והסביר הקשר: שמובא שכל הרוצה להחכים ידרים, וכתוב שכל הרוצה להחכים שיעסוק בדיני ממונות וכו'.

שיחה רביעית - ביאור ברש"י הוא, יעקב לא פחד ללכת למצרים מכיון שבא עם 70 נפש, וכן גם פרעה אמר לו לבוא למצרים, לא כמו אצל אברהם שפרעה אמר

לו ללכת משם לפי שהיו שטופים בזימה, ולכן רש"י צריך לפרש לפי שפחד לצאת מא"י. וביאר גם הקושיה הג'. זהר. רמב"ם, בדברו על הרמב"ם תירץ הקושיה השניה: שיעקב היה בבית לבן, היה בגלות, ועכשיו ביקש יעקב לישב בשלווה - שרצה כבר את הגאולה, והנה כעת אומרים לו ללכת למצרים - לגלות. כאן הרבי דיבר על הגלות הנמשכת 1,900 שנה, שכינתא בגלותא, ושיש כאלו שלא רוצים את המשיח, וכי יאבד (הקב"ה) את עולמו מפני השוטים וכו', הרבי בכה בדברו דיבורים אלו.

שיחה חמישית - שיבואו לקחת בקבוקי משקה וכו'. נתן לרמ"מ גרליצקי עבור סיום הרמב"ם ופתיחת כולל חכמת נשים, והוא הכריז על הנ"ל. נתן בקבוק לר"ש קונין, והורה לו להכריז, הוא הכריז שבשבוע הבא יתקיים כינוס שלוחים מכל מדינת קליפורניה, ושכל הברכות של הרבי יתקיימו. אד"ש שאלו: מתי? הוא הכריז ביום ב' וג', שאלו אד"ש: איפה, יש שם רק בית אחד? הוא הכריז שזה בבית חב"ד. אד"ש שאלו: רחוב, מספר? והכריז רק שם הרחוב (הוא לא זכר את המספר) [חסר פרטים]. אד"ש התחיל ניגון ההקפות בשמחה עצומה, ועשה עם ידו בחוזק.

הקול של הרבי בעת ההתוועדות היה מאד חלש ובקושי שמעו.

ההתוועדות הסתיימה בשעה 4:40.

לאחרי תפילת ערבית והבדלה, אד"ש יצא לקידוש לבנה.

הוספות

במענה אד"ש לאחד, עשה סימון על תאריך המכתב שהיה ה' טבת, והתברר שזה היום שבו ניצל אדמו"ר מוהר"צ מידי הנאצים ימ"ש והגיע לריגא.

מהלך המשפט

יום ב' כ"ו כסלו - דיברו בשבילנו: ר' זלמן פוזנר, העכט - עו"ד במקצועו, הוא טיפל בחלוקת הירושה אחרי תש"י. ור' בנימין לויטין שדיבר בנוגע לאביו ר"ש לויטין.

יום ג' כ"ז כסלו - דיבר רש"ב לוינ, הוא הביא הוכחות חזקות, אך השופט אמר שיקבל את עדותו רק באופן כללי ולא מקצועי. אחה"צ הקריאו עדותו של רש"ז גורארי' השופט לא קיבל את עדותו, משום שהוא לא התייחס יפה לחקירה. אח"כ הקריאו והראו וידיאו מחקירת הרעבצין, כששאלו אותה בין השאלות, מה לדעתה האם הספריה שייכת לאביך או לחסידים? היא ענתה לחסידים, ושגם

הרבי הוא של החסידים ולא שלי. אח"ז הקריאו מעדותה של חנה גוראריה. אח"ז הקריאו מעדותה של רח"ל, ועדיין לא החליטו האם להביאו למשפט או לא. אח"ז דיבר בערי, בחקירה הנגדית שלנו שאלוהו שאלות חזקות והחל לגמגם וחשב הרבה וד"ל.

יום ד' כ"ח כסלו – דיבר בשבילם פרופ' מאה"ק בשם שמואל שילה, בתור מומחה להלכה כביכול, כשהעו"ד שלנו שאלוהו שאלות הוא לא מצא ידיו ורגליו.

יום ה' כ"ט כסלו – דיבר בשבילם פרופ' פרידמן מאה"ק (מבני ברק), בתור מומחה ליהדות וחסידים כביכול. והיה כמה תקריות לרעתם עם השופט. אחה"צ היה חקירה נגדית שלנו את הפרופ' הנ"ל, הוא התעקש על דעותיו.

יום ו' א' טבת – המשך חקירה נגדית שלנו את הפרופ' הנ"ל.

יום ב' ד' טבת – בבוקר נסב על חקירה בכתב של ר. ואחה"צ הביאו את רח"ל, והיתה חקירה נגדית שלנו באופן חזק.

יום ג' ה' טבת – בבוקר דיבר בשבילנו הרב רלב"ג, רב בפלטבוש, הוא פירק היטב את כל ההוכחות שהביא הפרופ' ש. שילה. אחה"צ דיבר בשבילם פרופ' ארתור גרין, יהודי ליברלי, הוא דיבר בתור מומחה לחסידות כביכול, הוא התחמק בחקירה נגדית שלנו.

יום ד' ו' טבת – בבוקר היתה חקירה נגדית שלנו את הפרופ' גרין. אחה"צ חקירה נגדית שלנו את הרואה חשבון שהם הביאו, שמנו אותו ללעג וקלס כשהצלחנו להראות שלא יודע חשבון. אחריו דיבר בשבילנו היסטוריון מפולין.

יום ה' ז' טבת – דיבר בשבילנו מר אלי ויזל (חוקר השואה), הוא דיבר יפה. אחריו דיבר בשבילנו הר' עמנואל שוחט. אחה"צ דיבר בשבילנו חיים ברוך הלבשרטאם בתור אחראי מטעם אגוח"ח על בדק הבית. אחריו דיבר בשבילם שוב הרואה חשבון (זה שדיבר אמש) ושוב עשו ממנו צחוק. לאחר מכן הקריאו עדות של רח"ל בכתב. לאחר מכן היתה חקירה נגדית שלהם את רש"ב לוין. אחריו העיד ר' אברהם יצחק רוזנפלד (הנהג ומזכירו של הרש"ג) הוא העיד שקשה לרש"ג להגיע למשפט שזה עלול להזיק לו ובפרט שהוא לא מדבר ברור וקשה להבינו, ולכן יש עדות בכתב של הרש"ג, אך השופט לא קיבל את העדות בכתב מכיון שלא ניתן לעשות כך על פי החוק.

יום ו' ח' טבת – הקריאו עדותה של חנה גוראריה.

כעת המשפט יוצא לפגרה של 3 שבועות, וימשך בכ"ח טבת שאז יקריאו כמה

עדויות שניתנו בכתב, ואח"ז יעשו סיכומים. מקוים שבעזרת ה' לקראת יו"ד שבט
היה כבר הפסק של השופט שברור לכולנו שדין נצח.

מכיון שחל איסור צילום בבית המשפט, היה צייר אחד שצייר את המשפט והובא
ציורו בעיתון האלעגיימענער זשונראל.

יום א' י' טבת

לתפילת מנחה כ"ק אד"ש ירד עם ספר התוועדויות בלה"ק. לאחר התפילה אמר
שיחה, חילק דולרים לצדקה.

יום ב' י"א טבת

כ"ק אד"ש היה היום באוהל, נסע לשם מאוחר מהרגיל. (בתפילת מנחה וערבית
השתעל הרבה).

יום ג' י"ב טבת

כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

יום ד' י"ג טבת

* בבוקר, בבואו מביתו בעת חלוקת כסף לצדקה, יהודי א' מבוגר אמר לאד"ש:
שתהיה בריא. אד"ש ענהו: אמן, גם אתם. ואד"ש נתן לו מטבע. כשהרבי פנה
ללכת לחדרו אמר לאד"ש: שאחיו שהיה שופט נפטר לאחרונה. אד"ש: מה? הנ"ל
חזר שוב על דבריו. אד"ש: נשמע בשורות טובות. ואחרי כן אמר שוב לאד"ש
שתהיה בריא. אד"ש: גם אתם.

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* לאחר מעריב התקיימה בזאל אסיפה קצרה בהשתתפות הת' וההנהלה. ר"ד
רסקין דיבר על זה שהרב חדקוב שאל אותם היום בבוקר למה יש קצת בחורים
בעת הסדר בזאל. שמזה רואים שהרבי מתעניין וד"ל. ושיתחילו ללמוד בהתמדה
וכו' בפרט שכעת זה זמן של מלחמה וכו'. וכן הזהיר שלא לעשות צרות לרח"ל,
שזה עלול לגרום צרות צרורות ולהפריע למהלך המשפט. וכן דיברו הר"מ
מענטליק והר"י ראפ.

* כתוצאה מאסיפה זו נתעוררו הת' וחיפשו רעיונות לרגל המצב העכשווי לנח"ר
אד"ש, החליטו מספר יוזמות: להקפיד על תפילה בציבור. להשכים קום לסדר
חסידות 5 דקות מוקדם יותר מהרגיל. שלא לעמוד בפרוזדור בעת צאת ובוא כ"ק
אד"ש בזמן הסדרים והתפילה. החליטו לחלק את כל ספרי קה"ת בין כל אנ"ש
והת' בכל רחבי תבל באופן שיגמרו את הלימוד לקראת יו"ד שבט, ועוד החלטות
נוספות. מודעות על כל הנ"ל נתלו ב-770 והודיעו לכל אנ"ש ברחבי תבל.

יום ה' י"ד טבת

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל. חזר בשעה 6:45 כשעתיים אחר השקיעה.

* בצאתו לאוהל, ליד המכונת נתן כסף לצדקה לקבוצת ילדים מהקעמפ (קעמפ חורף), לכמה מהילדים הרבי הניח את ידו הק' על ראשם. בתוך המכונת הרבי סימן חזק מאד להגברת השירה.

* היום הדפיסו תניא בבית מחנה ישראל אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש (מקום הכולל אברכים).

* היום התקשרו לכל אנ"ש ברחבי תבל מטעם אגודת חסידי חב"ד, להודיע שיערכו התוועדות בש"ק הקרובה פרשת ויחי או בסמוך לו לרגל המצב הנראה לאחרונה.

יום ו' ט"ו טבת

* בליל ש"ק לאחר סעודת ש"ק נערכה בזאל למעלה התוועדות גדולה בהשתתפות כל המשפיעים וכו'.

יום ש"ק פרשת ויחי ט"ז טבת

* התוועדות.

שיחה א - פרשת ויחי היא סיום ספר בראשית, שתחילתו הוא כפרש"י כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גויים. כללות ענין ספר בראשית הוא ההכנה לירידה לגלות, ואע"פ שיעקב ובניו ירדו מצריימה, הרי אופן ירידתם הוא שנשאר בארץ גושן, ורק לאחר שמת האחרון מאחי יוסף אז התחיל השעבוד.

וכללות הספר מדובר מהאבות, וזהו מעשה אבות סימן לבנים, שמעשה - לשון מעשין - ענין של עבודה, משא"כ סימן הוא קל מאד, וכאן אומרים לבנים שאף שאצלם הענין קל מאד מאחר שהוא ירושה, מ"מ נדרשת אף עבודתם כמו שהאבות היו עובדים. א"א לירד למצרים בלתי מעשה אבות שמקבלים כח מהאבות, כשבאים לאדם ואומרים לו כך התנהג סבך הרי זה מיד פועל עליו.

וזהו מתוך שלא לשמה בא לשמה, שהתוך של השלא לשמה הוא לשמה, וזהו מצד הירושה. וזהו כח מעשיו וגו' שלכאורה היה צריך להתחיל את התורה מהמצוות, אלא שא"א להתחיל עם המצוות אלא דוקא אם כהכנה לזה יש את הכח מעשיו ע"ד ההקדמה לגלות דלעיל.

וכמו"כ רואים בכל יום שאין אומרים ברכת התורה מיד כשניעור משנתו אלא בתחילה אומרים מודה אני ועוד קודם ברכת התורה אומרים פוקח עורים מתיר אסורים כמנהג חב"ד. וזהו הענין דכח מעשיו ואח"כ מצוות.

ושם ברש"י מתורצת קושיית הגויים, ובאמת אין זה הגויים אלא הא-ל זר אשר בקרבך מכיון שצ"ל בחירה חופשית שנא' ובחרת בחיים היינו אע"פ שתורה היא ענין של חיים, הרי הבחירה אינה משום שזה חיים, אלא משום ציווי הקב"ה, וכמו שהרמב"ם כותב שאין מקיימים המצוות משום יעודיים גשמיים ורוחניים, זה ודאי שישנם הענינים הגשמיים והרוחניים, אלא שאין לבחור בגללם.

קיום התומ"צ של האבות היה בעיקר בארץ ישראל, ולכן נשא יעקב שתי אחיות משום חו"ל, אלא שאח"כ נהיה קנין הבעל.

טענת הגויים שלוקחים מהם הארץ היא טענה חזקה, ולעתיד לבוא הקב"ה יבחן אותם במצוה קלה, אך התירוץ הוא שישראל מעלים זאת לדרגא יותר נעלית. האמת היא שהיה אפשר לישב בארץ ישראל בירושלים וכל הניצוצות יתקבצו לשם, אלא מ"מ חו"ל ישאר חו"ל, וזהו מענה הצמח צדק מאך דא ארץ ישראל, וכן זהו הביאור עתידה ארץ ישראל שתתפשט לכל הארצות וכו'.

שיחה ב - אודות נשי ובנות ישראל בענין הגאולה, מבואר בחז"ל שבזכות נשים צדקניות נגאלו ממצרים. שבפועל היה זה בגללם, ואותם הנשמות נתגלגלו לדור שלפני ביאת המשיח (בכתבי האריז"ל).

מובא בפרשה שיעקב אמר ליוסף שיודע שיש בלבו עליו על שלא קבר את אמו במערת המכפלה. ומכאן רואים שצריכים את ה' ענינים: גם שיהיה בלבו וגם שלא להרהר כלל אודות מעשיו של רבו, אבל שיכאב צריכים, וכמו"כ בתורה צריכים הבנה והשגה וכו'.

וההוראה מעצם הסיפור, שתירוצו של יעקב סיפק את יוסף ובודאי את רחל. וזה שנכדי נכדיה ילכו לגלות רחל מבכה על בניה וכו' והקב"ה משיב לה . . ושבו בנים וגו'. וצריכים ללמוד מזה, שבשביל זה כדאי לוותר להיקבר עם האבות ועם אדם וחווה בשביל שנכדי נכדיה יחזרו מהגלות וכו', שאפשר בדורנו להציל כו"כ מישראל ודאי שצריכים לוותר על שינה בבית פעם אחת או על האוכל הכי טוב, וכמו"כ לומדים ממנה שמצליחים עד שהקב"ה מבטיח ושבו בנים. וכל הפסוק הזה מלא הוראות ותן לחכם ויחכם עוד.

מאמר כעין שיחה ד"ה יהודה אתה יודוך וגו', שיש יהודה - ביטול גם לפני ראובן שמעון ולוי, ויש ביטול של יהודה לאח"ז.

שיחה ג - רש"י אומר לגבי יעקב, שיעקב לא מת. רש"י לא מזכיר הענין שזרעו בחיים אף הוא בחיים. וכן זה לא מובן בפשוטו של מקרא וכו', כי בפשוטו של מקרא כתוב שיעקב מת.

זהר, על הפסוק יהודה אתה יודוך, ואינו מדבר על ברכות ראובן שמעון ולוי, ומה ההוראה בעבודת ה'.

רמב"ם, פכ"ב-כד, אין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם כגון פירות דקל, אבל דקל לפירותיו מקנה. מה ההוראה בעבודת האדם.

אמר שיבואו לקחת משקה אלו הצריכים לכך.

נתן בקבוק משקה לר"מ שטינמץ עבור מלוה מלכה בביהכ"נ חברת ש"ס. נתן לר' יעקב פרידמן עבור מלוה מלכה של חדרי תורה אור. נתן לר"ש ענדע עבור פתיחת כולל בברזיל. נתן לר"י אלטיין שנוסע לרוסיה. נתן לרא"ל קפלן עבור ארגון גג. כולם הכריזו חוץ מאלטיין. הרא"ל קפלן הכריז (היה נראה שהרבי אמר לו את המילים שאמר) שיש ארגון גג של חב"ד בארץ ישראל, והם מתכוננים להרחיב את הפעולות וכו' בגומרו להכריז אד"ש אמר בקול רם: אמן, בהצלחה רבה.

שיחה ד - הביאור ברש"י, הבן חמש למד שיש כמה לשונות במיתה, אצל חנוך כתוב ואיננו וגו'. והחילוק בין מיתה לגויעה, מיתה מורה על קשר לעץ הדעת טוב ורע, וזהו לא כאברהם שיצא ממנו ישמעאל ולא כיצחק שיצא ממנו עשיו, אלא יעקב מטתו שלימה, ואין לו שייכות לביום אכלך ממנו מות תמות.

הביאור בזהר, שהברכות של ראובן שמעון ולוי אינם בגלוי משא"כ יהודה, והביאור יהודה ענינו ביטול, וביטול צריכים אף בחיצוניות - בגלוי, כמו שאומרים שבשמו"ע הוא ענין עבדא קמי' מריה, שאסור להראות שום תנועה חיצונית שזהו ענין של עבד.

הביאור ברמב"ם, שהענין המובא ברמב"ם זה ההבדל בין שליח שמוסר את עצמו או שמוסר את המחדו"מ שלו, ענין הקנין הוא כמו אני נבראתי לשמש את קוני שזהו הקב"ה, ומתי אפשר להקנות תמידית את המחדו"מ הוא כשמוכר דקל לפירותיו, היינו שמכר את הדקל עצמו ואז למחר שמחדו"מ יהיה ג"כ של הקונה מאחר שיש לו את הדקל, משא"כ באתכפייא מה שמכר עכשיו המחשבה אי"ז מוכרח על המחשבה הבאה וכו' וכו'.

בסיום ההתוועדות הורה להוסיף בענין השמחה כפי שדובר בהתוועדויות הקודמות ולהחליט בענין זה. ההתוועדות נגמרה בשעה 4:20 כחצי שעה לפני השקיעה.

הוספות:

* ר"ש קונין קיבל ירושה (צוואה) מאשה אחת, בסך של 42 מליון דולר, זה נמצא כעת בהליכים משפטיים מאחר שהיורשים טוענים שהיא היתה לא שפויה

בדעתה. אך עוברת שמועה שהרבי אמר לו שלא יוותר, ובפרט שכעת מנהלים מאבק עוד שני מוסדות לא יהודים שגם הם קיבלו בצוואה חלק מכספה.

* השבת נערכה תוכנית ה"פגישה" עבור נשים, בשבוע הבא תערך ה"פגישה" עבור הגברים.

* במיאמי שבפלורידה עשו כעת שלום לרגל המצב, לאחר שזמן רב היה שם פירוד לבבות ומחלוקת.

* ביום ה' שעבר התקשרו כל השלוחים אחד לשני, ודיברו מענין אהבת ישראל וכו'.

* בימים האחרונים נוסעים כל יום מנין בעלי בתים לאוהל.

נסיים בברכה המסורתית: דידן נצח.

יום א' י"ז טבת

כ"ק אד"ש הגיע מביתו בשעה 10:50, חילק כסף לצדקה לכל הנוכחים במשך כ-10 דקות. נסע למקוה. בשעת הצהריים הגיעה ניידת משטרה למטרת ליווי הרבי לאוהל כרגיל, וכולם מחכים שאד"ש יצא לנסיעה לאוהל, אך בשעה 3:10 יצא הריל"ג והודיע שהרבי יוצא לתפילת מנחה (הרבי אמר להריל"ג שהיום הוא לא נוסע לאוהל ויסע מחר), מעריב היה בשעה 5:15 (כנראה שאד"ש צם).

יום ב' י"ח טבת

כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

יום ג' י"ט טבת

* בעת כניסת אד"ש לתפילת מנחה, אחרי שהפסיקו לשיר אד"ש סימן פעם אחת בידו הק', אך משום מה לא התחילו לשיר.

* היום הכניסו הודעה לאד"ש מחלוקת לימוד בספרי קה"ת בין כל אנ"ש והת' מכל קצוי תבל.

* את השמחה הפנימית ששוררת בקרב אנ"ש והת' על זה שאד"ש ממעט לנסוע לאוהל, אין לתאר.

יום ד' כ' טבת, יום ההילולא דהרמב"ם

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* ר' שמאי ענדע נסע היום לס. פאולו ברזיל כדי להקים שם כולל, היתה לו הוראה

מאד"ש שהכולל לא יהיה תחת השם חב"ד.

* בערב התקיימה התוועדות עם ר"ד רסקין ור"ש מרוזוב. רסקין אמר שברצונו להודיע דבר מה ושהבחורים לא יבואו אח"כ בטענות שלא שמעו ומדוע לא הזהירו וכו'. שידעו שכל יום המזכירות מתעניינת על המצב בעת הסדר בזאל, שאלו מדוע ריק? איפה התלמידים נמצאים? וכמו"כ בקשו את רשימת הסדרים, ועיקר ההתעניינות זה על הדיוק בזמן. ואם יהיה לזה תוצאות הוא לא יודע, אבל שלא יהיה טענות אח"כ.

יום ה' כ"א טבת

כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

יום ו' כ"ב טבת

בבוקר, בעת חלוקת מטבעות לצדקה, כ"ק אד"ש השתהה קמעה ע"י הקופה בעת שנשמעה מכיוון הזאל הקטן חזרת הש"ץ של תפילת שחרית, חיכה מיברכך וכו' עד סיום שים שלום.

ש"ק פרשת שמות כ"ג טבת

התוועדות.

בסיום שיחה ג' דיבר על אלו שישנים בהתוועדות שגם הם יעלו על ענני שמיא, ויתעוררו בירושלים וישאלו איפה אנחנו ויגידו להם... ויטלו נעגל וואסער ויברכו הברכות עפ"י שו"ע... דיבר ע"ד שיושב אחד ומענה את הציבור ורוצה להחדיר בהם שכולם יצחקו עד מתי! לכאורה וואס פאר א "יא טיבע דאם" ביסטו לומר וכו' (=מי הוא ואיזהו שיכול לומר מה לעשות), ועונים ע"ז מה זה משנה יא טיבע דאם או לא, גייט ארויס פון גלות... (=לא משנה האם מותר לו להביע דעה, העיקר שיצאו מהגלות...) (הפסיק לרגע ונראה כמו שמפסיק לפעמים לבכי וכדו') חייך במאור פנים ובתנועת ביטול חזקה, ואמר לחיים לחיים ולברכה.

בסוף שיחה ד' דיבר אודות הפגישה שנערכת השבת ואודות כינוס הצאצאים והפעולות שיהיה בחודש שבט, ושיגשו לקחת בקבוקי משקה. נתן בקבוק לר"ד רסקין עבור המלוה מלכה של צא"ח שיתקיים בשבוע הבא. והתחיל לנגן והריקותי לכם וכו'.

ההתוועדות הסתיימה בשעה 4:35, כרבע שעה לפני השקיעה.

הוספות

* ביום ד' י"ג טבת, ר"ש קונין התקשר להרב חדקוב ושאלו מה לעשות לרגל המצב (כדי שהרבי לא ילך כל יום לאוהל) והחדשות שמקבלים מכאן מהמצב המבהיל.

הוא שמע שמישהו נוסף עולה על הקו (כנראה הרבי) ומקשיב, הרב חזקוני אמר לו: הלא היו ג' ההוראות הכי אחרונות: הקמת בתי חב"ד, כוללי תפארת זקנים וצבאות ה'. קונין ענה שכבר עשו את זה. חזקוני אמר לו: מדוע לא שולחים דו"ח מפורט מזה לכאן, לקחת אורח ונסעת בקליפורניה לאורך ולרוחב מה יצא מזה? (לפני זמן מה קונין חיתן את בתו, וביום אחרון של השבע ברכות לקח אורח ונסע עם החתן והכלה ל-24 מקומות ברחבי קליפורניה ביום אחד). קונין ענה שבמקום מסויים פעל להקמת תפארת זקנים וכו' וכו' ובהחלט יצא מזה. הרב חזקוני: הרבי רוצה דו"ח עם כל הפרטים ממה שפועלים. קונין ענה שבסדר, הוא יעשה את זה, אך שואל מה לעשות כעת (לרגל המצב). הרב חזקוני: מדוע לא פועלים שיהיה אהבת אחים בין השלוחים. קונין ענה: לא פועלים! הנה לאחריהם התקיים כינוס שלוחים בקליפורניה והזמנו לשם את אברמ'ל שמטוב שנאם שם. כשאמר זאת, הרב חזקוני צחק בקול וגם קולו של אד"ש נשמע צוחק. שוב חזר הרב חזקוני לדבר ע"ד אהבת אחים בין השלוחים.

לאור כך, ביום ה' י"ד טבת התקיים כינוס השלוחים על ידי הטלפון, דהיינו שיחה משותפת של כ-60 70 שלוחים ביחד באותו הזמן ודיברו מענין אהבת אחים וכו', זה היה מאד מוצלח. אחד מהחלטותיהם היה להכניס דו"ח (מפעולות מסויימות) לאד"ש, שזה בודאי יגרום נח"ר לאד"ש.

דרך אגב - גם בקיץ שעבר היה מספר פעמים שהשלוחים התקשרו ביחד בנוגע לספרים.

* עפ"י השמועה - רח"ל ביקש לפני כשבועיים להיכנס לאד"ש, אך לא נענה בחיוב.

* ביום א' שבוע זה, נשי חב"ד מכל רחבי תבל שלחו מברקים לאד"ש, ומבקשות שישמור על בריאותו וכו' וקבלו על עצמן החלטות. נשי חב"ד בצפת שלחו מברק ובו כותבות שהן תדאגנה שכל יום יאמרו כל ספר התהלים עד יו"ד שבט על ציוני הרשב"י, הרמב"ם והאריז"ל, כדי שאד"ש לא ילך כל יום לאוהל. וכמו"כ ילמדו כל ערב שיעור בלקו"ש ועוד.

* עפ"י שיחות טלפוניות - התמימים י. גרליק וי. מצגר שנמצאים כעת בירדן זה כשבועיים הודיעו שרק השבוע יתחילו להדפיס את ספר התניא, ובינתיים הם מצאו יהודי אחד.

* ביום ב' שבוע זה, נכנס גוי למזכירות ובידו ספר שו"ת מהרי"ק, ספר ישן, ואמר שרוצה למוכרו בסכום שלמעלה מ-1,000 דולר. מבלי להסתכל כלל ענה לו הריל"ג שאין אנו עוסקים בזה אך בקינגסטון עוו. יש מוכרי ספרים.

הלה פנה לחנות של הר"י מישולבין בהצעה זו, רי"מ לקח הספר בידו והבחין בכת"ק שרשום בראש העמוד הראשון של הספר, מחשש שטמון כאן משהו הלך יחד עם הגוי לספריה של מרכז לעניני חינוך – לבערל לויין, והראה לו את הספר, הוא הכיר מיד שהכת"ק הוא של כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ ובו כותב שספר זה היה אצל כ"ק אדמו"ר הזקן נבג"מ. והבחין שגם באחד מדפי הספר יש הערות קצרות בכי"ק אדמו"ר הזקן, תוך כדי הדיבורים נכנס לספריה רח"ל ואמר שאינו מכיר ספר זה כלל, דהיינו שהספר לא נגנב מארה"ב, אלא שייך לגניבה שם בפולין.

נתנו לגוי 1,400 דולר והלך לדרכו, אח"כ התברר על ידי פרטים שלקחו ממנו, שהוא הגיע לא מזמן מפולין וכנראה קבל ספר מבני משפחתו כדי שיהיה לו ממה להרויח כסף.

מאחורי הפרגוד מספרים שהספר היה לנח"ר כ"ק אד"ש מאד. ואומרים שלקחו עמו לביתו ביום ג'.

* הסיפור להלן אירע בתקופה אחרונה בברזיל. מכשפה אחת הצליחה ללכוד ברשתה יהודי אחד, והרב שבתאי אלפרין מברזיל נחלץ לעזרתו של אותו יהודי. ובמהלך הדו"ד עם המכשפה הזאת היא הגיעה לבית חב"ד וראתה את תמונת הרבי ואמרה על התמונה שהיהודי הזה צם בין 15 יום ל-30 יום, ויש לו כעת דין עם המלוכה ויותר מזה אסור לה לגלות.

נסיים שוב בברכה המסורתית: דידן נצח.

יום א' כ"ד טבת

כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

יום ב' כ"ה טבת

תפילת מנחה כרגיל, תפילת ערבית בשעה 5:20.

יום ג' כ"ו טבת

* בבוקר, בבואו מביתו חילק צדקה לילדים עוד לפני שנכנס לחדרו (כרגיל נכנס קודם לחדרו ואח"כ יוצא ומחלק) וכשהיה צריך להוציא עוד כסף מהמעיל נתן את השקית שהחזיק בידו הק' לידי הריל"ג. בירך אחד לרגל תספורת של בנו שיגדלהו לתורה וחופה ומעשים טובים.

* תפילת ערבית בשעה 5:20.

* הרבי זירז את העניין של הדפסת המאמרים משנת תר"פ-תרפ"ג, וביקש שיחפשו עוד מאמרים דרך הטלפון, ושיצא לאור עד יו"ד שבט.

יום ד' כ"ז טבת
תפילת ערבית בשעה 5:20.

יום ה' כ"ח טבת
* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* היום אחה"צ התקיים למשך שעתיים המשך מהלך המשפט. הקריאו שוב קטעים מהעדויות בכתב שהושמעו כבר קודם, וכן היה בירורים בכמה ענינים. ובי"א אדר ראשון יתקיים המשך המשפט ובו יתנו את הסיכומים ומאוחר יותר יהיה הפסק דין של השופט.

יום ו' כ"ט טבת
בעת זמן הדלקת הנרות, בחזרת אד"ש מהספריה, שאל את משפחת ש. (האם והבנות עמדו בתחילת השביל) האם הדליקה נרות? והאמא ענתה שכן, הרבי נתן מטבע לילד הקטן שהחזיקתהו בזרועותיה, וכן סימן להם לשלום.

ש"ק פרשת וארא א' שבט
התוועדות.

אחרי שיחה שלישית נתן בקבוק משקה לר"א קארף ממיאמי, הוא הכריז שהרב שד"ב ליפסקר עורך כעת במיאמי סמינר לאסירים למשך שבועיים. נתן בקבוק להת' פ. הרמן עבור מלוה מלכה בניו הייבן. נתן בקבוק לר"ה זלצמן עבור המסיבה של פתיחת ספריה לעולי רוסיה במנהטן. נתן בקבוק לר"י קרליבך מניו ג'רזי עבור דינר דבית חב"ד דשם. והתחיל לנגן והריקותי לכם ברכה. בסיום ההתוועדות הורה לאביו של החזן טלשבסקי לנגן שיבנה וסימן להגברת השירה. ההתוועדות הסתיימה בשעה 4:45.

יום א' ב' שבט
כ"ק אד"ש היה היום באוהל, חזר שעתיים ורבע אחרי השקיעה.

יום ב' ג' שבט
כ"ק אד"ש היה היום באוהל, חזר כאמש.

יום ג' ד' שבט
תפילת ערבית בשעה 5:30.

יום ד' ה' שבט
תפילת ערבית בשעה 5:30.

יום ה' ו' שבט

כ"ק אד"ש היה היום באוהל. היום החלו להגיע אורחים רבים לקראת יו"ד שבט הבעל"ט.

ש"ק פרשת בא ח' שבט

התוועדות.

לאחר שיחה שניה הורה לכמה אנשים (מאנ"ש דאנגליה) לומר לחיים וסימן להם (הצביע) כמה פעמים לשתות כוס גדולה. אחד מאלו שסימן להם הביא לאד"ש ביום חמישי שעבר צילומים נדירים ויקרים מכת"ק של הרמב"ם - פירוש המשניות, ואומרים שהרבי מאד נהנה מזה.

לאחר שיחה שלישית חילק בקבוקי משקה: לר"י וינברג עבור התוועדות שיערך מחר לרגל הדפסת ספר שיעורים בספר התניא על אגה"ק וקונטרס אחרון, הרבי שאלו באיזה שעה? וענה. נתן להת' מ. אבצן עבור התוועדות שתתקיים אחר יו"ד שבט בהונג קונג. נתן להר"ד חנזין עבור הפעולות בפתח תקוה.

אחר שיחה רביעית סימן לכמה אנשים לשתות לחיים ועל כוס גדולה. וכן סימן לאורחים (מקורבים) לשתות לחיים, והחל לעודד עם ידו וראשו חזק מאד. אחר שסימן לר"ש חפר לשתות לחיים עשה עם שתי ידיו הק' בחוזק והלהיב את הקהל זמן רב. (בסוף ההתוועדות היה אחד בשם אריה לייב שהפריע והתקוטט עם מישהו והרבי הביט עליו עד שהושקט הנ"ל).

ההתוועדות הסתיימה בשעה 4:35.

בתפילת מנחה אריה לייב הנ"ל אמר לרבי שהוא מבקש ברכה שיהיה בן אדם, הרבי אמר לו בקרוב ממש, ואח"כ הוסיף לברך את אד"ש שיהיה בריא עמו"ש, הרבי ענה אמן בחיוך.

יום א' ט' שבט

הרבי עבר לפני התיבה בתפילת ערבית. כשיצא מהתפילה פניו נראו רציניות מאוד.

יום ב' יו"ד שבט - 36 שנה לנשיאות אד"ש

* עבר לפני התיבה בתפילות שחרית ומנחה.

* אחר תפילת שחרית יצאו עשרה טנקים לפעולות מבצעים.

* התוועדות.

בית הכנסת למטה היה מלא עד אפס מקום, קהל עצום נכח בהתוועדות. בעת הכנסת אד"ש הביט לכיוון המקומות בצד שהריל"ג עומד וקרא להריל"ג ואמר לו משהו, היה נראה שאד"ש שאלו מדוע הם לא יושבים. בשיחות הראשונות סימן בידו הק' ובראשו להגברת השירה. דיבר מעט עם הרב א. יאלעס. הורה לאנשי הטלויזיה-וידיאו לומר לחיים. בסוף ההתוועדות בעת הניגונים סימן והניף ידיו הק' בחוזקה להגברת השירה. נערכה מגבית. בטרם צאתו דיבר מעט עם יאלעס. לא חילק דולרים אף שהריל"ג הביא להתוועדות חבילת שטרות אך להפתעת כולם אד"ש לא הזכיר מזה כלל.

בטייפ שומעים שבעת שהגביר את השירה הרבי מנגן גם בעצמו "דידן נצח".

יום ג' י"א שבט

בבוקר, בבוא כ"ק אד"ש מביתו בשעה 10:10 החל לחלק דולרים לכל אחד ואחת אנשים ונשים וטף - לסירוגין, חיש מהר התפשטה הידיעה והחלו להגיע ל-770 קהל אלפים. התור של הגברים נמשך בתוך הבית הכנסת עד סופו, והתור של הנשים והילדים בחוץ עד רחוב יוניון. הגיעו הילדים והילדות מבתי הספר וכן ישיבות ממוריסטאון וכדו'. הרבי חילק ללא הפסקה עד השעה 1:05 בצהריים, כנראה שסידרו להפסיק את זה בשל השעה המאוחרת, ואלו שלא הספיקו לקבל מידו הק' קיבלו לאחר מכן על ידי הר"מ הרליג שקיבלם מהמזכירות על מנת לחלקם. בעת החלוקה אד"ש היה לבוש סירטוק משי וחגור בגארטל (היה נראה שהחלוקה היתה בהמשך להתוועדות אמש). לאחר מכן נסע למקוה.

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* תפילות מנחה וערבית התקיימו בביהכ"נ למטה.

יום ד' י"ב שבט

* תפילות מנחה בביהכ"נ למטה.

* בשעה 8:00 בערב החלה יחידות בביהכ"נ למטה. ל-3 קבוצות: אורחים, ברי המצוה וחתנים. הח"כ משה קצב היה אמור לדבר עם אד"ש אחר שכל הציבור יעבור, אבל בסופו של דבר לא הגיע, ורק בא לראות את 770 בחצות הלילה.

יום ה' י"ג שבט

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* תפילות מנחה וערבית בביהכ"נ למטה.

ש"ק פרשת בשלח ט"ו שבט

* התוועדות.

העמידו קערת פירות ואד"ש אכל כמה ענבים.

בסוף שיחה שלישית בהמשך להרמב"ם, דיבר על הגלות, מראה פניו הק' בעת שדיבר ע"ד "עד מתי" גייט ארויס פון גלות" היה מפחיד ומאיים וגם צעק מאד, כתבו לי לשמור על בריאות הגוף ולא לצום תעניות. תצעק דאלוי גלות! עד מתי!

נתן 8 בקבוקי משקה: לרש"צ פוקס עבור מלוה מלכה לטובת הגמ"ח. לר"ש זלמנוב עבור הפגישה של הועדה לדוברי עברית. לר"צ גרינבלט עבור מלוה מלכה של יוצאי דרום אמריקה. לר"י וולף עבור דינער בשיקגו. לר"א גרליק מאוסטרליה עבור התוועדות שם. ר"מ קלמנסון עבור דינר של צאצאי הסבא משפולי. לר"ב שיף עבור דינר של שמ"ר. ורמ"ח לויין עבור סווע'ט. התחיל לנגן והריקותי לכם.

בשיחה רביעית דיבר ועורר ע"ד השטורעם בסיימי הרמב"ם שיחגגו אותם בימי ר"ח אדר שני החודש אשר נהפך וגו', ושיהיה יותר מאשתקד ויותר ממה שהחליטו לשנה זו, ובקשר לזה אתן בקבוק משקה לרבנים מאה"ק שנוסעים עתה והם שעסקו והשתתפו בזה בשנה שעברה שיפעלו בזה גם עכשיו. נתן בקבוק להר"ד חנזין ובקבוק להר"י ירוסלבסקי. אחרי שיחה אחרונה קרא להריל"ג שימזוג יין לכוסו.

לא הזכיר כלל ע"ד ר"ה לאילנות.

בסיום ההתוועדות הורה לנגן בני היכלא ואמר מתוך הסידור. הורה לחזן לנגן שיבנה ועודד עם ידו הק' להגברת השירה. ההתוועדות הסתיימה בשעה 5:10.

אחר תפילת מנחה החלו לנגן זאל שוין זיין די גאולה.

* בלילה התקיימה התוועדות הת' (ואנ"ש) בזאל למעלה בשל ההוראה דהמברק להתוועד גם במוצש"ק. ניגנו ורקדו כשכל ניגון קיבל את המילים "עד מתי, דאלאי גלות", והיה שטורעם גדול.

הוספות

* הכינו מכתבים (גלויות מודפסות) ע"מ שכל אחד ישלח ל-15 חברי כנסת בנוגע לענין מיהו יהודי. חילקו את זה בעיקר בין ילדי בתי ספר שבאו לתערוכה בנושא "השבת" שהתקיים בבניני בית רבקה לפני כשבועיים, הגיעו לשם אלפי ילדים.

* בשבוע פרשת בא יצא שיחה מוגה של קטע מהתוועדות פרשת וארא. מערכת הנחות בלה"ק חששו לכתוב בצורה כה ברורה את הקטע שמדבר אודות הרבי ושבת אשר וע"כ לא ציינו מ"מ לאגרות לוי"צ ששם כתוב באריכות שהרבי "נשיא

די"א ניסן" הוא "אשר" וכו', והרבי הוסיף בעצמו מ"מ זה.

עפ"י השמועה - הרבי הורה למערכת "המאור" להוסיף לשיחה המוגה שהם קיבלו משבת פרשת שמות שיוסיפו את התוספת הנ"ל של שבט אשר וכו'.

* ארגון גג באה"ק קיבל הוראה מאד"ש לשלוח דו"ח מכל מה שפעלו ועשו עד עתה.

* מתקיים משפט ע"ד גילוח זקן של אסיר יהודי שיושב בכלא. לטובתו העיד הר' משה וינר בעמח"ס הדרת פנים זקן, והלעומ"ז היה אחד מחוגי המזרחי הר' ט. שהוא חתנו של רמ"פ שדיבר שבזמננו מותר וחובה לקצץ הזקן וכו'.

* ביום ד' י"ב שבט התקיימה חתונת נכד ר"מ פוטרפס עם בתו של הר"י קרינסקי. הרופא וייס נכח בחתונה וסיפר שם שכתב לרבי שרוצה להגיע ליו"ד שבט, ואד"ש ענה לו להגיע לחתונה אבל לא להתוועדות דיו"ד שבט משום שיו"ד שבט זה חלק מהתורה וחתונה זה למעלה מהתורה (לא ברור). בחתונה היו העו"ד שלנו והרימו אותם על הכתפיים יחד עם יודל ואברמ'ל ושרו דידן נצח. אחר החתונה התוועד ר"א שמטוב וסיפר שהתייחסות אד"ש לענין שידוך זה היתה מיוחדת ויוצאת מן הכלל ובפרט שזה היה בזמן שידול היה עסוק ביותר בענין המשפט.

יום א' ט"ז שבט

כ"ק אד"ש היה היום באוהל. חזר שעתים אחר השקיעה.

יום ב' י"ז שבט

* מעריב כרגיל בשעה 6:45, הרבי נסע לביתו בשעה 9:40 בערב. (התמימים התפעלו מאיחור נסיעת הרבי (כרגיל נוסע מיד אחר תפילת ערבית או בשעה מוקדמת) ועל כן יצאו בריקוד).

* אד"ש הגיה את השיחה משבת אחרונה בנוגע לסיומי הרמב"ם, וכן קטע מיחידות שלאחרי יו"ד שבט. כידוע הרבי מגיה פעמיים, וכאן היתה הוראה שכבר לאחר הגהה ראשונה יוכלו האורחים הנוסעים ביום א' (אמש) להשיג העתק.

יום ג' י"ח שבט

תפילת ערבית בשעה 5:45. נסע לביתו בשעה 7:00.

יום ה' כ' שבט

כ"ק אד"ש היה היום באוהל. חזר בשעה 8:10 שלש שעות אחר השקיעה.

ש"ק פרשת יתרו כ"ב שבט

לא היתה התוועדות, וזה הפתיע את אנ"ש והת' שחשבו שעד הנצחון הרבי יתוועד כל שבת כפי שהיה עד עכשיו.

יום ב כ"ד שבט

כ"ק אד"ש היה היום באוהל. חזר כשעתיים ורבע לאחר השקיעה.

יום ג' כ"ה שבט

* תפילת ערבית בשעה 6:00. לאחר התפילה נכנס ר"ב גורודצקי לאד"ש ושהה שם עד שעה 7:30. לאחר מכן אד"ש יצא לביתו.

* היום אחה"צ נודע מפטירת הרב יעקב לנדא זצ"ל רב ואב"ד דב"ב. באותו זמן בנימין קליין ירד לביהכ"נ חיפש אברך שכבר טבל במקוה באותו יום ובחר בר"מ אשכנזי מת"א שיסע לאוהל להודיע על הפטירה. הוא מסר לו פתק ובו היה כתוב: למסור באוהל כ"ק מוהר"צ שימסור לאביו אדמו"ר נ"ע, הרב יעקב בה"ר משה יהודה לייב.

יום ה' כ"ז שבט

* בבוקר היו כאן שני יהודים ממגדל העמק שלכ"א יש בעיה עם בנו בענין השתלת כבד, ויש מכך פרסום בעיתונות וכו', ולאחד מהם יש גם בנוסף לכך עוד בן חולה ר"ל. אד"ש התעכב בחדרו כרבע שעה (לפני קריאת התורה) וענה על הפתק שלהם: לזה שבנו אחד חולה – "כעצת רופא מומחה המטפל בו כעת אזכיר עה"צ". ולשני – "אזכיר עה"צ. (לא מדוייק).

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

ש"ק פרשת משפטים כ"ט שבט

התוועדות.

אחר שיחה רביעית ניגש ר' שמעון גולדמן לקחת בקבוק משקה עבור מלוה מלכה לטובת הגמ"ח שומרי שבת. הוא חבש שטריימל ואמר דבר תורה (סיפור), הסיפור היה על רבי נחום מטשרנוביל שהתאכסן אצל כפרי אחד, בלילה הוא קם לערוך תיקון חצות, הכפרי ראהו בוכה וכו', שאלו הכפרי מה חסר לך, אוכל?! וכדו'. ענה לו רבי נחום בוכה אנכי על ביהמ"ק שנחרב וכמה שהיה לנו טוב בירושלים. ושאלו רבי נחום כשהמשיח יבוא אתה רוצה לבוא לירושלים? ענה הכפרי אשאל את אשתי אם היא מסכימה. חזר ואמר שאשתו אמרה שטוב לנו כאן, יש לנו פרה ובית וכו'. אמר לו רבי נחום ואולי יבואו הקוזקים ויקחו לכם את הכל. הכפרי הלך שוב לאשתו לברר אצלה, חזר ואמר שאשתו אמרה שתתפלל שהקוזקים יעלו לירושלים ואנו נשאר כאן. ע"כ. אד"ש חייך מעט לשמע סיפורו, במהלך סיפורו אד"ש סימן והצביע אליו כמה פעמים שיפנה פניו לכיוון הקהל ואליהם יאמר דברו. (בסוף ההתוועדות בשיחה לנשי ובנות חב"ד, הרבי אמר (בקשר לסיפורו של גולדמן) שאין צורך להביא סיפורים מצדיקי פולין כי נשי ישראל היום רוצות בביאת המשיח וכו').

אחר כן חילק בקבוקי משקה: לר' זלמן ליפסקר מפילדלפיה. לקבוצה של בוכרים ולנציגים ר' שלמה חי ניאזוב עבור כינוס של יוצאי בוכרה בבורו פארק. לר' יוסף מינקוביץ עבור דינר של בית רבקה במונטריאול. לר' מנחם מענדל אלפרין עבור סיום מסכת. לר' יוסף סלומון מכפ"ח - הרבי שאלו על מה רוצה להכריז וענה שיש לו, וביקש ברכה לחולה. אמר לו אד"ש תכריז על דברים טובים. התחיל בעצמו לנגן והריקותי לכם.

בסיום ההתוועדות חיפש את החזן טלשבסקי שינגן שיבנה, אולם הנ"ל וגם אביו לא היו. אד"ש הפנה מבטו לכיוון הפירמידה ושם בחור אחד מצרפת התחיל לנגן שיבנה, ואד"ש סימן מעט להגברת השירה. לאחר מכן נתן את המזונות למארגן הכינוס של נשי ובנות חב"ד. ההתוועדות הסתיימה בשעה 5:00.

יום א' ל' שבט, אדר"ח אדר א'

* בתפילת מנחה נכח הח"כ אבנר שאקי, לאחר התפילה רקדו עמו. אח"כ הריל"ג יצא ואמר לו שהרבי מתנצל על זה שלא דיבר עמו בפרהסיה כי זה היה גורם למהומה וכו', ואמר לו בשם הרבי שהוא מוזמן לסיום הרמב"ם על ספר משפטים שיערך ב-770 היום בערב.

* בערב נערך סיום הרמב"ם בהשתתפות מאות מהת' ואנ"ש. נאמו הר' בגמילסקי ואחריו ר' שמואל הבר, ר' שארף, ר"י כהן, הם דיברו לכבוד האורח אבנר שאקי בשפה העברית. אח"כ אבנר שאקי נשא נאום חוצב להבות, היה נעים לשומעו, את נאומו קטעו מחיאות כפיים סוערות. הוא סיפר מענין המהלך בכנסת בשבוע שעבר בנוגע למיהו יהודי, וכן סיפר בנוגע לחגיגת הרמב"ם שבכנסת לא מוכנים לעשותו. אחריו נאמו עוד כמה מאנ"ש, בסוף הסיום רקדו וכו'.

יום ג' ב' אדר א'

כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

יום ד' ג' אדר א'

אחר תפילת מנחה נכנס לאד"ש לג"ע התחתון הפרופ' י. ברנובר למשך 3/4 שעה.

יום ה' ד' אדר א'

כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

יום ו' ה' אדר א'

בבוקר, בבוא אד"ש מביתו חילק דולרים לקבוצת צרפתים, לאחר מכן הרבי החל לחלק לנוכחים שעמדו שם. חילק כמה דקות כי עד מהרה סגרו את הדלתות ולא ניגשו לקבל.

ש"ק פרשת תרומה ו' אדר א'

* בבוקר, בבואו מהספריה אמר להר"ל"ג שיביא ספר שיחות קודש ה'תשל"ד (הביאו זה מיד מארון ספרים הנעול בזאל למעלה).

* בבואו לחדרו מתפילת שחרית, ליד ג"ע התחתון המתינה קבוצת ילדים שלומדים במיטוואך שעה והגיעו לכאן לשבת, ילד אחד מהקבוצה הושיט ידו לאד"ש ובהמשכו אד"ש לחץ יד לקבוצת הילדים.

* התוועדות.

אחר שיחה שלישית נתן בקבוק משקה עבור מלוה מלכה לטובת ביהכ"נ אהבת משה.

בסיום ההתוועדות עורר ע"ד עריכת סיומי הרמב"ם, ושידפיסו בספר את הנאומים שיאמרו בסיומים בתוספת מראי מקומות וכו'.

ההתוועדות הסתיימה מוקדם בשעה 4:10.

היה קידוש לבנה.

הוספות

* ב"א שבט, בעת שאד"ש יצא למקוה עמדה אשה אחת (כנראה לא שפוייה בדעתה) וחסמה את הדרך בפני אד"ש, הר"ל"ג נאלץ להזיזה, והיא החלה לצעוק שהר"ל"ג דוחף אותה, הרבי אמר לה שהוא עשה זאת בלי כוונה.

* עפ"י השמועה - בנוגע להתמימים י. מצגר וי. גרליק השוהים כעת בירדן, הם קיבלו תשובה מאד"ש שישארו שם עד שידפיסו את ספר התניא.

* עפ"י השמועה - הרבי הורה להרב יוסף הכט מאילת לארגן חגיגת סיום הרמב"ם בקהיר ואלכסנדריה שבמצרים.

* בתקופה אחרונה, ברוב הימים תפילת ערבית נערכת מיד בצאת הכוכבים.

* עפ"י השמועה - ביום חמישי י"א אדר א' יהיה השלב האחרון במשפט הספרים והתיק יסגר, ועד הפסק יתכן שיקח זמן רב ומקוים שיהיה תוך חודש ימים - דידן נצח.

* השמחה גדולה, המסיבות רבות, חתן רודף חתן ועוד כאלו חתנים... - השבוע פרשת תרומה 8 חתנים ב-770 כ"י, ובעז"ה יהיה חודש אדר שמח.

השידוך "מזכירות במזכירות" בנו של ר"י קרינסקי עם בת ר"ב קליין. באמצע השבוע שאל אד"ש את הרי"ק (במכונית) האם השידוך כבר מפורסם ואפשר לאחל מזל טוב.

תשובות מכ"ק אד"ש בזמן אחרון

* ליהודי מאה"ק שמדפיס חידושי הרשב"א על הש"ס בתוספת כת"י וכו' ב-7-6 כרכים. תשובת אד"ש (ט' שבט ה'תשמ"ו):
"נתקבל ות"ח ואזכיר עה"צ ולהצלחה בעבודתו הקדושה זו ומתוך הרחבה (ובמילא מחירה במחיר השווה וכו') כל המרבה במפתחות וכו"ב הרי"ז משובח."

* ע"ד הכתוב בספר המנהגים (עמ' 76) "בחודש אדר . . עושים החופה בכל ימי החודש" האם הכוונה גם לחודש אדר ראשון. תשובת אד"ש (י' שבט ה'תשמ"ו):
"לא שמעתי בפירוש, ולפענ"ד - בזמננו כל המקדים בחתונה כדמ"י, ה"ז משובח ובפרט לאחרי שכבר היו תנאים (ואפילו - החלטה עד"ז והקירוב שבא עי"ז) ואמחז"ל שגם גמר הנשמות שבגוף מביא בן דוד, גאולה האמיתית והשלימה".

* לר' ס. מכפ"ח, תשובת אד"ש (שבט ה'תשמ"ו):
"נת' והמצו"ב ות"ח, יגיש קנקן משקה (כמנהג שאר אנ"ש שי') אחד בשביל כהנ"ל.
בנוגע למוסדות וכו' כמפורסם שייך לעסקני (כולל רבני) אנ"ש שי' שבאה"ק.
בנוגע לבריאות כעצת רופא ידיד שעל אתר בנוגע להדפסת חד"ת וכו' בכלל - כעצת ועד רבני אנ"ש שי' שבאה"ק קבלה, אזכיר עה"צ לכהנ"ל, לצדקה באה"ק".

יום א' ז' אדר א'

* בבוקר, בבואו מביתו חילק ניקל'ס לכולם כרגיל בימי ראשון.

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* לאחר תפילת ערבית נכנס לאד"ש הרופא וייס למשך זמן קצר.

יום ב' ח' אדר א'

* הרבי לא יצא לתפילת מנחה.

* לאחר תפילת ערבית בחוזרו לחדרו סימן לשלום לכושי שעמד בפתח ע"י ג"ע התחתון (הוא הביא ירקות להרש"ג).

יום ג' ט' אדר א'

* בבוקר בבואו מביתו, עמד על יד פתח ג"ע התחתון יהודי א' בליווי הרב אברהם העכט, הנ"ל ביקש ברכה עבור מישהו חולה ואד"ש בירכו, ופנה להעכט ואמר לו (בחיוך) זה אדם שלך.

* לאחר תפילת ערבית, יהודי אחד אמר לאד"ש שנוסע לאה"ק, אד"ש השיבו: ברכה בכל המצטרך והלא ארץ ישראל מבורכת היא.

* בערב נערכה אסיפה קצרה ב-770 בנוגע לעריכת סיום הרמב"ם שייערך כאן ביום א' כ"ח אדר א' במנהטן. עוררו שיבואו כל אנ"ש, ושישגילו היטב על הטף. הבטיחו לתקן את השגיאות דאשתקד כגון שיהיו גם דרשות מעניינות באנגלית, הנואמים יקצרו וכו' וכן חילקו הזמנות כדי שכל אחד ישלחם לידידים.

יום ד' י' אדר א'

* בלכתו לביתו לאחר תפילת ערבית אמר להת' זירקינד שעמד בצד המעבר שיכריז שכעת חודש אדר (אד"ש חזר שוב על דבריו) וסימן בידו חזק מאד. זירקינד נכנס לזאל והכריז הנ"ל, וכולם החלו לצאת בריקוד נלהב שהמשכו היה בביהכ"נ למטה, ושם רקדו אנ"ש והת' בכל העוז במשך שעה ארוכה.

* בלילה התוועדו הת' בשטורעם, וכמובן נסבו הדיבורים ע"ד המשפט שמחר יהיה סיומו וכנראה שבקשר לזה הזכיר ועורר אד"ש היום ע"ד השמחה.

יום ה' י"א אדר א'

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל, ר"ב קליין היה הנהג.

* היום אחה"צ התקיים סיכום המשפט למשך שעתיים. העורכי דין סיכמו את כל התביעה וההגנה. עו"ד שוסטק (צד שלנו) סיכם נקודות תמצית ע"ד מעמד, ספריה ציבורית, רח"ל שקרן וכו'. אח"כ עו"ד שלהם דיבר וניסה גם להסביר טענות שלו. לאחריו דיבר עו"ד לוי (צד שלנו) על נקודות פרטיות שהוא (הצד שלהם) כביכול הסביר, הוא דיבר בתוקף והסביר בדברי טעם בהרחבה. שוב ביקש העו"ד שלהם לדבר כמה דקות ונענה בשלילה, ובמקום זה הציע השופט שכל צד ישלח מכתב אחד כדי שיוכל להשלים מה שרצה לומר. וכעת מחכים לפסק הדין שימשך תקופה מסויימת.

* כשאד"ש הלך לביתו לאחר תפילת ערבית שרו בכל העוז וסימן חזק להגברת השירה.

* החלו לרקוד לאחרי התפילה או אחרי הסדר כמתאים לחודש אדר ולצפיה לנצחון.

יום ש"ק פרשת תצוה י"ג אדר א'
לא היתה התוועדות להפתעת כולם.

הוספות

* בתחילת השבוע הרבי הגיה קודם עבור הנחות הת' ע"ד נשי ובנות ישראל מש"פ משפטים ואח"כ הכניסו להגהה גם הועד הנחות בלה"ק והרבי הגיה להם כמה שיחות (הגהה ראשונה) כפי שפורסם בעיתון כפ"ח, השיחה עדיין לא יצאה לאור.

* ביום ד' בערב היתה מסיבה עם ח"כ אבנר שאקי בבית מלון בשכונה, המטרה היתה איסוף כספים למפלגתו (כדי לחזק מעמדו שם) כמובן נסב הדיבור ע"ד מיהו יהודי ואמרו לו שאף ששיטת חב"ד אינה כהמפד"ל (כללית) נותנים כספים אלו בתור נציג ולוחם עבור "מיהו יהודי", ודרשו ממנו לקיים הוראת אד"ש אשר בכל פעם שמתכנסים (בכנסת וכדו') צריך לקיים מחאה.

* השמועה אמרה שיהיה רכב חדש לאד"ש לפני שבת, אך טרם זכינו לראות גילוי זה.

* לקראת השבת יצא לאור לכבוד י"א אדר (סיום המשפט) קובץ רב הכמות בשם "דין נצח", ובו הערות והארות בספרי חסידות ממה שחילקו לקראת יו"ד שבת בקרב כל הת' ברחבי תבל.

* מחכים להתוועדות בפורים קטן.

מתשובות כ"ק אד"ש בזמן אחרון

מענה כ"ק אד"ש לרש"י גורארי' בנוגע ל"ווארט" (אדר א'):

"בשלשה או בעשרה וכו'

ההוספה - דמי הטראסק

בלע"ז - יתן לצדקה שנוהגין

כאנ"ש שיחי' בלי טראסק

חיצוני"

יום א' י"ד אדר א', פורים קטן

* בבוא אד"ש מביתו הינהן בראשו בחינה לעבר ח"כ אבנר שאקי. כשיצא מחדרו לחץ את ידו לאבנר שאקי, נתן מטבע לאשה אחת, ופנה שוב לח"כ אבנר שאקי ואמר לו: הצלחה רבה בכל המצטרך, קבלת את המכתב שלי אזכיר על הציון. ח"כ א. ש.: חן חן לכ"ק האדמו"ר ותודה רבה. ח"כ א. ש.: אני נוסע היום לישראל. כ"ק אד"ש: שתהיה נסיעה כשורה, וזכות הרבים מלוותו. . . ושיצליח בהשפעה שלו בישראל.

כ"ק אד"ש: [הוציא חופן מטבעות ונתן לח"כ א. ש. (26 מטבעות)] לצדקה בארץ הקודש.

כ"ק אד"ש: שמעתי שגם במוצאי שבת היתה הצלחה רבה. ח"כ א. ש.: הכל בזכות ברכותיו של האדמו"ר.

כ"ק אד"ש: בפרט שזו סעודה דוד מלכא משיחא.

כ"ק אד"ש: יש עדיין הספר שהוציא לאור, כדאי שיוציא הספר בהוצאה שניה עם הוספות, כוונתי לספר "מיהו יהודי", ושיפיץ את זה.

ח"כ א. ש.: בעזרת ה' נוציא את זה שוב.

כ"ק אד"ש: בהצלחה רבה.

אח"כ הורה כ"ק אד"ש לקרוא לח"כ א. ש. שוב, ואמר: סליחה על הטירחה, וכשתוציא את זה, אל תשכח את הכתובת שלי.

ח"כ א. ש.: בוודאי, בוודאי.

כ"ק אד"ש: נקוה שעד אז ניפטר מההטעיה (לא ברור הלשון – יתכן שהלשון היתה "מההטיה").

אחרי כן הרבי המשיך לחלק מטבעות לקהל, רש"ז גורארי' בעוברו לקחת אמר לאד"ש האם כל הפושט יד נותנים לו, גם היום? אד"ש: (בחיוך) למה לא.

* נסע למקוה יחסית מאוחר בשעה 1:15 בצהריים.

* היום לקראת הנסיעה לאוהל הביאו בשביל אד"ש מכונית חדשה עם כל המעלות והחידושים, סידרו את פנים המכונית במיוחד לאד"ש, ובינתיים הגיעו הרבה מאנ"ש והת' לחזות בגילוי הזה, חיים ברוך הלבפשטאם החזיק מכונית הסרטה וכדו', כולם חיכו בצפייה לראות את אד"ש נוסע בה.

כשהרבי יצא מחדרו חילק צדקה לילדים, וכן חילק לילדים שעמדו לאורך השביל בחוץ, כשהתקרב למכונית הביט לעבר המכונית והסתובב לעבר הריל"ג והרי"ק ושאלם: מה זה? הרי"ק ענה שזו מכונית חדשה שנתנו במתנה. אד"ש כתוב שונא מתנות יחיה, ושיקחו את המכונית לצד (הצביע בידו הק'), אני רוצה לנסוע במכונית שנסעתי בה אתמול. ובינתיים רי"ק רץ לעבר המכונית הישנה שעמדה לא רחוק, ואד"ש היה מחכה. היה זה מחזה מיוחד לראות איך שאד"ש מחכה על שפת המדרכה ומביט, פניו היו רציניות ומתוחות, לא סימן כלום לשירה, כשהגיעה המכונית שאל את הריל"ג האם זו המכונית שנסעתי בה אמש. (בקשר להנ"ל הרבי דיבר בארוכה בש"ק פרשת קדושים א' אייר ה'תשמ"ו).

עפ"י השמועה – זו מתנת קבוצת אברכים מאנ"ש, כל אחד מהם נתן 2,000 דולר, המכונית עלתה 40,000 דולר.

* לאחר תפילת ערבית הודיע על התוועדות.

התוועדות.

אחר שיחה שלישית חייך במאור פנים לעבר יהודי אחד שאמר לחיים. בסוף ההתוועדות ניגנו את הניגונים: ניגון הכנה, ניגון אדמו"ר הזקן, וניע זשוריצ'י, בניגון זה הרבי מחא כפיים בחוזק רב והרבה זמן (זמן רב לא ראו את אד"ש מוחא כפיים בהתוועדות). וכן מחא כפיים בניגון שיבנה וסימן להגברת השירה.

היתה מגבית, חילק דולרים לטנקיסטים על מנת לחלק לכל אחד 2 דולר לסימן כפליים לתושיה. בטרם צאתו התחיל כי בשמחה תצאו. ההתוועדות הסתיימה בשעה 12:30 בלילה.

יום ב' ט"ו אדר א', שושן פורים
כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

יום ג' ט"ז אדר א'
אד"ש לא יצא לתפילת מנחה. הרב י. פרנקל מתל אביב היה נוכח בתפילה אך כאמור אד"ש לא יצא. היה חתן והוא קיבל את הסידור בשעה 5:00, עד אז הריל"ג אמר לו שאינו יודע מה לומר לו אם יקבל או לא מפני שאינו יכול להיכנס כעת לקודש פנימה.

יום ד' י"ז אדר א'
היום נודע שפותחים ישיבה חדשה בסידני שבאוסטרליה, ובחרו כבר ב-10 שלוחים מיישיבת אהלי תורה, הם כנראה יסעו לשם אחרי חג הפסח.

יום ה' ח"י אדר א'
* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* הרב ב. גורודצקי שי' הוצרך היום להיכנס לבית רפואה בשל שיתוק חלקי כתוצאה משטף דם במוח, ישלח לו ה' רפו"ש, לאחר תפילת ערבית נכנס בנו לאד"ש למשך מספר דקות.

* בצאתו לביתו דיבר כחצי דקה עם ר' זאיאנץ מברזיל שעמד בשביל.

* היום בערב התקיימה ב-770 אסיפה בהשתתפות ועד רבני ליובאוויטש, ועד השמירה בשכונה והמוני אנ"ש והת'. הדיבורים נסבו אודות השמירה, ושיתנו כספים להחזיק את השמירה וכו' כו'.

יום ש"ק פרשת כי תשא כ' אדר א'
* לא התקיימה התוועדות.

* בעת תפילת מנחה בזאל למעלה, הרבי הלך ממקומו (ע"י הסטנדר) וניגש ליד השולחן (במקום שהרש"ג יושב) והוריד דף שהיה מונח על גבי ספר.

הוספות

* ביום ג' ט"ז אדר א', התקיימה אסיפה בבית מלון שבשכונה אודות אופן בחירת רב לשכונה, והוחלט שכל בית כנסת שבשכונה ישלח שני נציגים והם יבחרו את הרב.

* יש שלוחים חדשים: ר"ז סלונים הנוסע לס. פאולו שבברזיל. ור' ישראל וינגרטן הנוסע לסביבות דיטרויט.

* הכניסו לאד"ש עלי קובץ הדרת מלך (פלפולים ברמב"ם), בפתח דבר הובא שמות אלו שעזרו והתעסקו בהוצאת הספר כולל שמות הועד לעריכת סיומי הרמב"ם. הרבי הורה להשמיט את כל השמות.

* בליל שבת אחר צאת אד"ש מהביהכ"נ הכריזו והודיעו: אשר אין כל שחר ללעז שהוציאו שהבית מלון (שבו ייערך סיום הרמב"ם) שייך למורמונים, וזה רק מניית שיש להם במלון.

תשובות מכ"ק אד"ש בזמן אחרון

* מ. נ. גערליצקי הודיע לאד"ש על תאריך סיום הרמב"ם ב-770 ושהחלו ההכנות לכך. ע"ז מענה אד"ש:

"עתה עיקר הצלחת הסיום הנעשה בעיר"

* אד"ש התלונן אצל אחד מהעסקנים (אולי ר"ג יעקבסאן) (בכתב או בע"פ): למה לא מתעסקים בשטורעם אודות מבצע פורים, ומנה 6 מוסדות שלכאורה היו צריכים לטפל בדבר ולא פעלו בזה כלום ע"ע.

* עפ"י השמועה - ביום ד' שעבר א' מקרית גת היה צריך לעבור ניתוח בריאות ושאל את אד"ש האם לעשות את הניתוח. מענה אד"ש: "דיוק בהנחת תפילין בדוקות" וב"ה ביום ה' שוחרר מבית הרפואה.

יום א' כ"א אדר א'

* בבוקר, בבוא אד"ש מביתו, נכנס קודם לחדרו. אחרי זה יצא לחלק לילדים מטבעות לצדקה (לא חילק לקהל), לאחר מכן דיבר עם הר"י פרנקל הרב דתל אביב שנכח בצד בג"ע התחתון, אד"ש דיבר עמו כ-5 דקות. נביא כאן קטעי שיחה כפי ששמענום מפי הרב פרנקל:

אד"ש הסביר לו בתחילה מדוע חילק תחילה צדקה לילדים ורק לאחר מכן אמר לו שלום משום שרצה להקדים במצוה. אד"ש התנצל שלא יצא למנחה (ביום ג' שעבר - שאז הרב פרנקל היה נוכח) וזה היה ודאי השגחה פרטית.

הרי"פ אמר לאד"ש שהוא יהיה בסיום הרמב"ם בתל אביב ויהיו שם למעלה מ-10,000 איש.

אד"ש: כך צ"ל כנתינתן מסיני. ודיבר על הרמב"ם שהיה לו ברייטקייט לכתוב על עצמו שמי שלומד ספרו לא צריך ספרים אחרים באמצע. וכן הזכיר מה שכתוב בהקדמת הרמב"ם רבינו משה בן מימון הספרדי, ודיבר על המעלה של הספרדים ושרואים אצלם ריבוי ילודה ואין אצלם תכנון המשפחה. ודיבר על פרשת השבוע שכתוב "ויקהל משה וגו'" שעם כל ההגבלות של משה רבינו הוא הלך להקהיל את כל בני ישראל, גם אתה רב של עיר עם ריבוי ענינים ובכ"ז צריך אתה לדאוג לבנ". וכן הורה לו להדפיס את ספרו השלישי.

הרי"פ בירך את אד"ש בבריאות הגוף ובריאות הנפש.

אד"ש: בבריאות הנפש כלול כבר בריאות הגוף כמ"ש שמועה טובה תדשן עצם.

* היום כ"ק אד"ש לא חילק ניקל'ס, ולא הלך לאוהל אף שלאחרונה זה היה דבר כמעט קבוע בכל יום ראשון.

* הת' י. גרליק וי. מצגר ששהו בירדן חזרו היום לכאן מבלי שהצליחו להדפיס את התניא שם.

יום ב' כ"ב אדר א'
כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

יום ד' כ"ד אדר א'
* היום הצטרף הת' אלכסנדר נמדר לשלוחים הנוסעים למבורן אוסטרליה.

* בערב נסעו כמה מהת' לשכונת בורו פארק להדביק מודעות אודות סיום הרמב"ם. בלילה הגיעו שמועות על כרוזים שיצאו נגד סיום הרמב"ם, ושה"ידידים" שלנו בשכונת בורו פארק הסירו המודעות שלנו ותלו קצת כרוזים נגד מקום האירוע וכו'.

יום ה' כ"ה אדר א'
* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* אוי לנו שכך ראינו מחזה מבהיל ומצער שחזר על עצמו כמה פעמים, לא נאריך בתיאור ההרגשה והבהלה כ"א הפרטים כפי שהיו ולפי סדר הימים.

בעת יציאתו למקוה נראה שרגלו הימנית לא מהלכת כראוי וקצת נסחבת, אחר המדריגות האחרונות לפני הגיעו לרכב נראה פתאום נטיה לצד וכנראה היה זה בשל כאב ברגלו (...?).

ביציאתו לאוהל הלך אחריו הריל"ג, וכאן נראה בבירור שרגלו הימנית נסחבת ונמנע מלדרוך עליה, היה משתדל מאד להסתיר את היסורים, אך בכ"ז נראה שסובל כאב מכל דריכה ברגל זו, לקח קצת זמן עד שהרי"ק יכל לסגור את דלת הרכב.

בחוזרו מהאוהל עמדו בחוץ הרבה מהת' כי הסיפור הנ"ל עבר מפה לאוזן. וכאן היה יותר מבהיל, כי נראה אפילו מרחוק צולע ומשתדל לדרוך רק על עקב הרגל ולא על כף רגלו (כמובן שא"א לדעת בדיוק הסיבה לכך אך זו השערה לפי צורת ההליכה).

לתפילת מנחה נכנס לזאל ג"כ בהליכה כזו ונשען בשתי ידיו על הסטנדר ובחוזקה כך שלא היה צריך לאמץ את רגלו.

ביציאה לביתו כבר הבינו את המצב וניסו לסדר שלא יצאו מיד אחרי הרבי ואז אולי ישתמש במעקה לאורך השביל, אך בחוץ היה מלא כרגיל ואולי יותר מתמיד. הרבי יצא והלך בזהירות כשעיקר ההליכה על רגלו השמאלית, במדריגות ירד קצת מוטה על הצד והיה נראה זהירות מיוחדת בכל פעם שהוריד רגלו, במדריגה האמצעית היה איזשהו שיבוש קטן אך מיד התיישר והמשיך לרדת, במדריגה האחרונה הרגל נתפסה (...?) ומעד (יותר מדויק הלך ליפול) אד"ש הושיט ידו לעבר המעקה אך הוא היה רחוק ממנו, יחד עם זה גם החבילה שהחזיק בידו נטתה לנפול ואד"ש תפסה בידו שלא תיפול, וכאן הלב של כולנו נעצר לשניות אחדות, ראינו איך שאד"ש מתקדם בפסיעה קטנה ונוטה ליפול, ידו האחת אוחזת בחבילה והשניה מושטת לעבר המעקה מיד רצו לעבר הרבי שני אנשים שעמדו שם וגם הריל"ג הגיע מאחור והחזיקו באד"ש מלפנים ומאחור וכאן תפס אד"ש במעקה, התיישר והביט לעבר האברך שתפסו מלפנים והביע תמיהה בידו. והמשיך לצעוד בפסיעות קטנות ללא אחיזה במעקה, כשהגיע למדריגות האחרונות (שלפני המכונית), כולם מביטים בחרדה, אד"ש לרגע קט אחז במעקה ומיד עזבו, הלך בזהירות ומוטה קצת על הצד, לשניה היה נראה שוב איזשהו שיבוש אך מיד התיישר, נכנס לרכב ולקח זמן עד שיכלו לסגור את הדלת.

יום ו' כ"ו אדר א'

מעתה התחילו להתארגן שיהיה ריק בחוץ ומסודר כדי שאד"ש יוכל ללכת לאט

ולהשען במעקה. אכן כך עשו, היום בבוקר אף אדם לא עמד בסביבה ואד"ש הלך מאד לאט.

להדלקת הנרות הלך דרך החצר של הסוכה ונכנס משם לבנין הספריה, לידו הלך הריל"ג ובחזור הלך עם רב"ק וכמובן עדיין אותה צורת הליכה.

לקבלת שבת ירד לביהכ"נ למטה, נתמך בדרך על ספסל או שולחן, נראה על פניו הק' "ציי" (משיכת/הבעת כאב) בכל פסיעה וגם ראו שמשתדל להסתיר, ליד ארון הקודש ששם אין על מה להשען היתה ממש רתיעה קטנה ברגלו וראו שהיסורים גדולים.

לאור זאת, בעת התפילה סידרו שולחנות לכל אורך בית הכנסת כדי שאד"ש יוכל להשען בידו עליהם, ואכן ביציאתו השתמש בהם לתמיכה והליכתו היתה שלא כרגיל ועל פניו נראה הבעת כאב, פנה לכל עבר לומר א גוטע שבת יותר מהרגיל. סימן פעם אחת בקושי להגברת השירה.

לספריה הלך עמו הריל"ג דרך החצר וגם שם סידרו שולחנות אך לא השתמש בהם.

ש"ק פרשת ויקהל כ"ז אדר א'

* בבוקר חזר מהספריה כמו אמש דרך החצר. שמועה - שאד"ש הושיט ידו להישען על השולחנות בחצר וסיבב ראשו לצדדים (??) וראה כמה ראשים שמביטים אזי החזיר ידו לכיס המעיל.

תהלים אמרו בזאל למעלה, אד"ש ישב במקום ישיבתו כמו בכל מוצאי שבת (מימין לארון קודש). כשיצא לתהלים הראה להריל"ג קטע בחוברת הערות וביאורים דאהלי תורה שעליו יהיה נסוב השיחה על הרש"י בהתוועדות.

אד"ש הסכים שיהיה אמירת התהלים בזאל למעלה ולא בביהכ"נ למטה כתמיד אבל בתנאי שלא ינעלו את הדלתות בפני הקהל, ואכן קודם כניסת אד"ש נכנס הריל"ג ובדק שהדלתות פתוחות, אך כמובן שביקשו מהציבור לא להעמיס יותר מדאי.

לתפילת שחרית שהיתה ג"כ בזאל למעלה הכריזו שיכנסו רק אלו שלא היו בתהלים. מפטיר אמרה בקול רם. (שמועה - אד"ש אמר להריל"ג שסבל גדול הוא מהעומדים סביב ומביטים אליו).

* התוועדות.

הניחו כריות מתחת לשולחן ההתוועדות במקום שמניח את רגליו. הרבי דיבר בקול רם.

אחר שיחה שלישית ניגש לאד"ש הר' כצמן ובירך את אד"ש בברכת יברכך ה' וגו' (הוא כהן), אד"ש חייך אליו מעט, בחוזרו למקומו הוא (כצמן) נפל קמעה על השולחן, היה נראה כאילו שמישהו משכו.

בתחילת שיחה רביעית, הרבי התרומם קצת מכסאו והצביע לסביבת מקום ישיבת הר' כצמן ואמר שמי שדחפו שיבקש מחילה ממנו כי הוא כהן, אז כצמן אמר שהוא נפל מעצמו ואד"ש חייך אליו מעט. לר' שוחט שניגש לומר לחיים כהרגלו (זוגתו תחי' במצב רפואי לא טוב, ובכל התוועדות הוא ניגש לבקש ברכה עבורה) הביע תמיהה.

אחר שיחה רביעית חילק 6 בקבוקי משקה למטרות שונות, אחר החלוקה התחיל בעצמו ניגון ההקפות. בסיום ההתוועדות נתן משקה מכוסו להר' שמואל בוטמן ולר"מ הרסון, הם הכריזו על הסיומים שיערכו במנהטן ובניו ג'רסי, הרבי התחיל בעצמו שיבנה (החזן לא היה). לאחר מכן ניגש בנו של רמ"פ כץ (שקיבל היום אחרי אמירת התהלים ב-770 שיתוק בחצי גופו ל"ע ה' ישלח לו רפו"ש בקרוב) לאד"ש לומר לחיים, אד"ש נתן לו משקה בכוסו כנראה בשביל אביו. ההתוועדות הסתיימה בשעה 6:00.

אחר ברכה אחרונה אד"ש המשיך לשבת במקומו והחל לומר קרבנות, קירבו את הסטנדר עד למקומו ממש, וכן את הבימה. בעת החזרת הס"ת המשיך להביט קצת לכיוון הארון קודש עד אחר החזרת הס"ת למקומו.

ביציאתו מתפילת מנחה הלך לאט וסימן כמה פעמים להגברת השירה.

בעת הגיע זמן תפילת ערבית, אד"ש פנה מחדרו לכיוון הזאל, הריל"ג אמר להרבי שהיום מתפללים כאן - בג"ע התחתון, אד"ש הביט וראה שיש מנין ונשאר. אברך עשה הבדלה ולא היה כסא לשבת, אד"ש הצביע שאפשר לשבת על הכסא (האדום) שלו, וכמובן שהאברך לא ישב על זה.

במוצש"ק, לקראת הנסיעה לביתו, הכניסו את הרכב למעבר במקום שעורכים את החופות, ואד"ש יצא דרך הדלת שבה עוברים לקבל לעקח וכו'.

עפ"י השמועה - מקור הכאב הוא מהעצב שברגל. מישהו מספר שהיה לו פעם משהו דומה ובמצב כזה לא היה שייך אצלו ללכת כלל...

ד"ר פלדמן נכנס במשך השבת כמה פעמים לאד"ש.

כעת מתכוננים לקראת מחר בשעה 6:00 בבוקר (יום ראשון) להתקבץ לאמירת

תהלים בציבור, והצפייה והתחינה בקרב אנ"ש והת' שבקרוב ממש נחזה עינינו...

יום א' כ"ח אדר א'

* בבוקר, אד"ש הגיע דרך הדלת שבה נכנסים לקבל לעקח, לאחר זמן יצא לחלק כסף לצדקה, וכמובן שלפני כן סגרו את כל הדלתות בכדי שלא יעזו להיכנס משם, אך אד"ש הורה לפתוח את כל הדלתות ואמר שיבואו לקחת ניקל'ס, ר"ב קליין נאלץ למשוך מהזאל את מי שהיה שם כדי שיקחו את הניקל'ס מהרבי. לקחו בערך כ-25-30 איש, שאר אנ"ש והת' לא רצו לגשת בשל מצב איום כזה.

תפילת מנחה התקיימה בג"ע התחתון, קירבו את הסטנדר סמוך ממש לדלת חדר הרבי. גם תפילת ערבית נערכה שם, דלת ג"ע התחתון היתה פתוחה כך שכולם שעמדו בהול התפללו ביחד.

כעבור זמן קצר יצא לביתו שוב דרך הדלת הצדדית.

עפ"י השמועה - אומרים שהמצב ברגל כעת הוא יותר גרוע, ומספרים שרופא מומחה ביקר אצל אד"ש.

בערב עשו כבש מבטון מהכביש למדרכה (מול השביל שבו עורכים החופות) כדי שמכונית אד"ש תכנס לשם בקלות.

* היום בשעה 1:30 בצהריים נערך סיום רמב"ם פומבי באחד המלונות היפים במנהטן. האולם היה מלא, הגיעו ראשי ישיבות, רבנים יושבי על מדין, עסקנים ועמך. הסיום ערך כ-4:30 שעות כשבאמצעו קטעי פרקי חזנות של הר' טלשבסקי ובוימגרטן. הרבי הוציא דרך המזכירות דולרים לחלק לאלו שיהיו נוכחים בסיום הרמב"ם, והורה לחלק לציבור ע"י בא כח ועד עריכת הסיום.

יום ב' כ"ט אדר א'

* בבוקר אד"ש הגיע כאמש. קריאת התורה היתה בג"ע התחתון, לא אמר תהלים. לא נסע למקוה.

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל, סידרו שם שיהיה נוח לאד"ש.

* תפילות מנחה וערבית היו בג"ע התחתון עם דלת פתוחה. כעבור זמן קצר נסע לביתו.

* בערב, הריל"ג אמר לאחד מאנ"ש שמצב אד"ש כעת הוא באין ערוך טוב יותר.

מתשובות מכ"ק אד"ש בזמן אחרון

* אשה אחת שזמן רב אין לה ילדים, וביקשה בזמן אחרון ברכה מאד"ש לזחור"ק, מענה אד"ש:

"שמחה פורצת גדר"

* יהודי אחד מהמבצעים שאל את אד"ש האם להכנס לעסק מסויים בפיתוח מחשבים במיליארדי דולרים, מענה אד"ש:

"כעצת ידידים מבינים באם יש ספק למה לו להכנס לזה ??"

* על שאלת ועד השכונה בנוגע לבחירת רב או רבנים לשכונת קראון הייטס, מענה אד"ש:

"כל זה שייך כפשוט להחלטת בני ישראל תושבי השכונה שיחיו"

יום ג' ל' אדר א'

* קריאת התורה ותפילות מנחה וערבית התקיימו בג"ע התחתון כאמש. בקריה"ת נשאר על יד שולחן הקריאה עד אחר קדיש שלם - כשהציבור יצא. צדקה חילק לילדים ליד דלת חדרו.

* מצב הליכת אד"ש כאמש.

* היום אד"ש הוציא דרך המזכירות לרי"י אהרונוב שנוסע היום לאה"ק 10,000 דולר על מנת לחלק למשתתפי סיום הרמב"ם ביד אליהו בתל אביב, וציין לברר הסיודור החוקי עד"ז. השמועה אומרת שההצעה היתה באתעדל"ת מרי"י אהרונוב.

* בערב התקיים בחדרו של ר"ד רסקין אסיפה של ראשי אגודת חסידי חב"ד.

* היום הכניסו לאד"ש להגהה ראשונה את ההדרן על הרמב"ם מש"ק פרשת ויקהל ש.ז..

* היום יצא מכתב כללי מאד"ש. כבר אמש הוגה תרגום ללה"ק עבור עיתון כפ"ח. מעניין שיש (בלה"ק) הוספה של מילה "בדורינו" והשמטת מילה גאולה "חלקית", כנראה כדי שלא יריח אתחלתא דגאולה.

יום ד' א' אדר ב'

* קריאת התורה ותפילות מנחה וערבית התקיימו בג"ע התחתון כאמש. לנתינת מטבעות לצדקה כבר ניגש לדלת ג"ע התחתון, ואחר קריה"ת ניגש לסטנדר שלו.

* מצב אד"ש ב"ה באין ערוך טוב יותר.

* בגלל הדחיפות וכו' בג"ע התחתון החליט ועד המסדר שמהיום ואילך נכנסים לפי שמות א-ב, כל תפילה 3 אותיות.

* היום יצא הגהה ראשונה של ההדרן. ר' יואל כהן השקיע אחרי זה (עבור הגהה השניה) מחצות הלילה עד שעה 6 אחה"צ, במשך זמן זה התקשר הריל"ג ב' ג' פעמים לשאול מדוע מתעכב.

* היום היתה הלווית הרב משה פנחס כץ ז"ל שהסתלק לעולמו לאחר שקיבל שיתוק חלקי בש"ק העבר, בעת אמירת תהלים ב-770.

יום ה' ב' אדר ב'

* התפילות היו בג"ע התחתון. קודם מנחה היו ב' חתנים וקיבלו את הסידור בנוכחות המנין של תפילת מנחה.

* מצב אד"ש יותר טוב, מגיע ויוצא לביתו עדיין דרך הדלת הצדדית.

* היום יצא הגהה שניה של ההדרן.

* עפ"י השמועה - הרעבצין אמרה השבוע לאחת ממכון חנה שבאה אליה בשם המכון לבקש מאד"ש שישמור על בריאותו, שאם לא היה מתקיים במוצש"ק הדינר של מכון חנה היא היתה פועלת על אד"ש שיתוועד במוצש"ק במקום בשבת (ש"פ ויקהל) כדי להקל עליו את הירידה לבית הכנסת על ידי שימוש במעלית וכו'.

* הגיעה השמועה מהצלחת סיום הרמב"ם שנערך היום ביד אליהו בתל אביב.

יום ו' ג' אדר ב'

* להדלקת הנרות הלך דרך החצר. הולך ב"ה כמעט רגיל אך עדיין ניכר וכנראה כנזכר לקמן (בהוספות).

* קבלת שבת בזאל למעלה. קודם שעזב את הזאל ניגש לפרוכת אף שהתפלל ליד הדלת כבימות החול.

יום ש"ק פרשת פקודי ד' אדר ב'

תפילות שחרית ומנחה בזאל. אחר שחרית הכריזו ע"ד תהלוכה שתצא היום לאיסט סייד שבמנהטן (לא הודיעו על כך קודם לאד"ש) ואד"ש יצא מהזאל בפנים שמחות. בטרם צאתו מהזאל בתפילות שחרית ומנחה ניגש לפרוכת כאמש.

בתפילת מנחה היתה נוכחות דלילה כי הרבה הלכו לתהלוכה. תפילת מעריב דמוצש"ק היה בזאל ולא בג"ע התחתון (ששם התפללו כל השבוע שעבר).

יום א' ה' אדר ב'

* בבוקר, הריל"ג יצא מחדר אד"ש ואמר שיהיה נתינת מטבעות לצדקה רק לילדים, אך לפועל חילק גם קצת למבוגרים. ניגש עד קופת הצדקה, בפעם ראשונה לאחר שבוע שלא ניגש.

* תפילת מנחה היה בזאל. אין לשער את השמחה שגאתה אחרי שכבר רואים שזו קביעות שאד"ש מגיע לזאל כימים ימימה, אחר התפילה רקדו בשמחה גדולה ואמרו לחיים וכו'.

* לתפילת ערבית הכינו שרפרף קטן להניח רגליו והשתמש בו.

* לביתו יצא מדלת החניה אך פנה לקהל והגביר את השירה בתנועות ידו. ושוב רקדו במשך חצי שעה ויותר.

יום ב' ו' אדר ב'

* התפילות התקיימו בזאל.

* בערב נערך ב-770 בביהכ"נ למטה סיום רמב"ם עם שולחנות ערוכים בכל טוב לכל אורך הביהכ"נ.

יום ג' ז' אדר ב'

* בבוקר התקיימה בזאל אמירת תהלים לרפואתו של הרב משה פיינשטיין וזאת בהוראה חשאית של הריל"ג.

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל. לא נסע למקוה. בצאתו לאוהל הושיט את ידו מחלון הרכב לעבר תינוק שהוחזק בידי אמו ונתן לו מטבע, ונתן לעוד כמה. חזר מהאוהל בשעה 8:15 לערך.

* בכניסתו לתפילת מנחה חיך לעבר ד"ר וייס שעמד על יד הקופת צדקה. לאחר התפילה נכנס ד"ר וייס לאד"ש ושהה שם זמן מה.

* טרם צאתו לביתו ניגש לפתח ג"ע התחתון ובירך חתן וכלה (בנו של הר"נ מאנגעל עם נכדתו של רז"ש גורארי') ובירכם (בערך הלשון): "מז"ט בשעטומ"צ שיהיה פורים שמח ולהמשיכו על כל השנה", אח"כ חזר לחדרו וכעבור 10 ד' יצא לביתו.

יום ה' ט' אדר ב', יום הגעת כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ לארה"ב
* בקריאת התורה קראו בס"ת של משיח.

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל. לא נסע למקוה.

ש"ק פרשת ויקרא י"א אדר ב'
* לא התקיימה התוועדות. יש שתולים זאת במצב רגלו וראה לקמן (בהוספות).

* התפילות התקיימו בזאל למעלה. מפטיר אמרה בקול רם.

* במוצש"ק היה קידוש לבנה, אד"ש יצא דרך הדלת הצדדית (של החניה) ושם
בסמוך התפלל.

* בערב התקיימה סעודת הוד"ה זוטא ע"י שני אברכים שזוכו מאשמת רצח כושי
לפני כ-8 שנים.

יום א' י"ב אדר ב'
* בבוקר בבואו מביתו חילק ניקל'ס לכולם. כשר"ט פלס עבר לקחת מטבע שאלו
אד"ש: איך אתה מרגיש? גם בעלת הבית שלך כאן? וענה הנ"ל שכן. אד"ש שאל:
כבר לקחת צדקה? וענה הריל"ג שכן.

* היום נודע מפטירת הרב משה פיינשטיין זצ"ל, והיום בשעה 1:00 בצהריים
יצאה ההלוויה מאיסט סייד שבמנהטן לאה"ק.

יום ב' י"ג אדר ב', תענית אסתר
* עד לתפילת מנחה לא ידעו בבירור (המזכירות) איפה תיערך התפילה בביהכ"נ
למטה או בזאל למעלה, ובינתיים הכינו למטה בביהכ"נ כראוי לכניסת אד"ש.
אך ברגע האחרון נודע שהתפילה תתקיים בזאל למעלה והחלו לסדר את הזאל
לכניסת אד"ש, וכמובן שהצפיפות היתה רבה. לאחר התפילה אד"ש אמר משהו
להריל"ג ולאחר מכן ניגש אל הסטנדר השני (בעת התפילה היה על מקומו כרגיל)
שהכינו עם מיקרופון, הסטנדר עמד סמוך למקום עמידתו של הרב חדקוב, באופן
שפני אד"ש היו לקהל - לדרום הזאל. שיחה, לאחר השיחה היתה חלוקת דולרים,
קצרה, הגיעו לקחת מכיוון הפרוזדור ונכנסו פנימה.

* לתפילת ערבית וקריאת המגילה פתחו את דלתות הזאל רק כ-10 דקות לפני
התפילה, הכינו את הזאל לקליטת אנשים, החדר השני היה מוכן כמו שמכנינים
לקראת ברכת הת' בערב יוה"כ, הורידו את החלון והזיזו את ארון הספרים וכו',
לא היה דוחק רב.

יום ג' י"ד אדר ב', פורים

* קריאת המגילה והתפילה התקיימו בזאל למעלה. נסע לביתו בשעה 1:30
בצהריים וחזר כעבור שעה. מנחה כרגיל.

* התוועדות.

זה שבועיים ו-3 ימים שאד"ש לא ירד לביהכ"נ למטה (זמן די ארוך מאז ה'תשל"ח).
בכניסתו להתוועדות הלך יותר טוב, אך הרגישו קצת צליעה.

אחר שיחה הראשונה ניגש לאד"ש הר' יוסף נימוטין ודיבר קצת עם אד"ש
(לאחרונה נגרמו נזקים לציון של הרלו"י שניאורסאהן אביו של אד"ש באלמא
אטא והנ"ל טיפל בזה).

אחר השיחה על הרמב"ם, התחיל רשד"ב גלזמן לנגן "מי ארמיא אדמורא" ואחדים
מהקהל התחילו לנגן ניגון אחר, אד"ש אמר (בחיוך) שיעזרו לו עם הניגון שלו,
כשפסקו לנגן, והנ"ל כבר התיישב, אד"ש הביט לכיוונו ואמר (בחיוך) "חסיד
טשודאק" שפירושו: החסיד נעלם, והתחילו שוב לנגן את הניגון הנ"ל.

מגבית, ניגונים, חלוקת דולרים לצדקה, בחלוקה ניגש מעבר השני של השולחן
הר' פינסון ואד"ש נתן לו חבילת דולרים וחיך אליו. בסיום ההתוועדות התחיל כי
בשמחה תצאו, ועשה חזק בידו להעומדים מסביב.

בצאתו למכונית (דרך הדלת הצדדית) עודד בתנועות סיבוביות להגברת
השירה.

ההתוועדות הסתיימה בשעה 1:30 לערך.

יום ד' ט"ו אדר ב', שושן פורים

כ"ק אד"ש נסע היום לאוהל. לא נסע למקוה. בצאתו לאוהל סימן לשלום מתוך
המכונית לעבר ילדים שעמדו שם.

יום ה' ט"ז אדר ב'

* אחה"צ הכינו את הביהכ"נ למטה בשביל יחידות שתתקיים בערב. אך לפועל
היחידות התקיימה בזאל למעלה, השינוי נהיה כשיצא הריל"ג מאד"ש אחר תפילת
ערבית. דרך אגב, בתפילת ערבית היה ניכר קושי בהליכה. סידרו את הזאל חציו
לגברים וחציו לנשים, שולחן אד"ש הוצב בדרום הזאל.

היתה יחידות לאורחים, חתנים וברי המצוה. היחידות הסתיימה בשעה 9:15
לערך ומיד נסע לביתו.

* לקחו היום לכמה שעות את דלת 770 (הפתח נשאר פתוח) על מנת לתקנה תיקון זמני לאחר שנסדק אורך הדלת.

* ליחידות הביאו לאד"ש שולחן קטן חדש ויפה, לאחר שזמן רב היה משתמש ביחידות הכלליות בשולחן הרגיל הגדול.

הוספות

* בדבר מצב רגלו הימנית של כ"ק אד"ש הנה כעת לא ניכרת בהליכתו יסורים, רק זהירות והליכה איטית קצת.

אומרים שמצא לעצמו אופן הליכה מבלי שילחץ על העצב הכואב, אך עצם העניין הוא עדיין ללא שינוי רב, ודורש הרבה מנוחה, דבר שלא לרוחו של אד"ש.

אומרים שגם הטיפולים הם רק להסיר את הכאבים, אך ריפוי העניין הוא דוקא ע"י מנוחה.

בימים אחרונים, בפורים, ט"ז וט"ז אדר ב' מורגשת לחרדת כולנו צליעה בהליכת אד"ש לאחר שזה כשבוע וחצי כמעט לא הורגשה צליעה וכו', והתחינה והבקשה דאנ"ש והתמימים שבקרוב ממש תחזינה עינינו כימי קדם...

התפילות בשבוע וחצי האחרון התקיימו בזאל למעלה, ועפ"י רוב מביאים לקראת כל תפילה את הסטנדר כדי שיהיה נוח לאד"ש להציב את רגלו (עד כה היה משתמש בימות החול בשולחן הרגיל הקבוע), כמו"כ התקינו מתחת לסטנדר כרית זמנית. גם באוהל הכינו כסא וסידרו שיהא נוח לאד"ש (כנראה שאד"ש לא משתמש שם בכסא אלא נשען על הקיר), וכן עדיין יוצא ומגיע מביתו דרך הדלת הצדדית.

* מבצע פורים - בכל ערב בימים שלפני פורים נסעו הת' לחלוקת משלוחי מנות בבתים וכדו' ברחבי העיר ניו יורק, וזאת לפי התעוררות המיוחדת שביקש אד"ש השנה בקשר למבצע פורים.

* מתכננים כעת לארגן לקראת היום הבהיר י"א ניסן שיצאו "37" טנקים לנח"ר אד"ש.

* הטנק החדש של נחשון שמצטרף לניידות חב"ד באה"ק הוצב בפורים מול 770.

* החלו התחרויות בקשר לניגון החדש די"א ניסן, כעת הניגון השולט בכיפה הוא הניגון של הר"ש ברוכשטט, ובעז"ה נחי' ונראה את התוצאות.

* לפני כשבוע וחצי תלו בזאל למעלה מסגרת יפה ובה מניחים את מכתבי אד"ש הכלליים.

* במענה לארגון הגג באה"ק בנוגע לסיום הרמב"ם שנערך ביד אליהו בתל אביב, שאל אד"ש (לא הלשון כלל): מדוע לא סידרו וידאו בחוץ? למה לא חילקו את הדולרים ביציאה? המשטרה הרי איננה נגד חב"ד אזי מדוע לא צפו וסידרו מראש שבאם יבואו קהל גדול אזי לסדר שהנשארים בחוץ לא יתביישו. ועל זה שלא הפעילו את הקשרים עם עיריית ת"א שיש לה חלק בבעלות היכל יד אליהו. ושלשנה הבאה יעבדו בזה העסקנים האמיתיים, או שהעסקנים דעכשיו ישתפרו, י"א שהרבי גם ציין מדוע לא סידרו חדרי שירותים לציבור שהיה בחוץ (כל זה מפי השמועה).

מתשובות כ"ק אד"ש בזמן אחרון

* לנציג הועד שמסר דו"ח מאסיפה אחרונה שהתקיימה ביום א' ה' אדר ב' ה'תשמ"ו בנוגע לאופן ניהול הבחירות לרב השכונה. מענה אד"ש:

"נת' ות"ח -

ואזכיר עוה"פ עה"צ שיה"ר שיכוונו אל כוונת

כ"ק מו"ח אדמו"ר מרא דאתרא"

* אחד הת' ששאל בקשר לנסיעה לחתונה. מענה אד"ש:

"כפשוט תלוי בדעת עצמו"

* לאחד שכתב ע"ד הסיפור עם פשיטת רגל גמ"ח התמימים, ושהפסיד שם כסף,

כתב אד"ש:

"כפשוט ילך לרבנים שי"

* עסקני חסידי גור פנו לאחרונה לאד"ש בבקשה שיפנה אל השלוחים בארה"ב

לעזרה בנושא המורמונים. אד"ש ענה (ו' אדר ב' ה'תשמ"ו):

"השלוחים שי' ישאלו ובצדק מאי קמ"ל בפניתי הנ"ל,

הרי"ז וכיו"ב שליחותם תמיד כל הימים!

בכ"ז כיון שכתבו הנ"ל אחפש הזדמנות מתאימה

ובטח תימצא.

בעיית ארה"ב וכיו"ב - הפרסומת שניתנה להנ"ל

ומעוררת סקרנות עיכ"ז, וק"ל."

* לקרינסקי ששאל את אד"ש בנוגע לשידור וידיאו בהתוועדות י"א ניסן, וכתב כך

לאד"ש: התוועדות י"א ניסן ביום א'... אד"ש ציין אחרי המילים י"א ניסן:

"ביום השב"ק בל"נ"

אח"כ שאל האם לסדר שידור וידיאו בהתוועדות פורים ונענה: לא, ואף שנה לא עשו ובפרט שכתוב במגילה משפחה ומשפחה.

יום ו' י"ז אדר ב'

להדלקת הנרות הלך לבנין הספריה דרך החצר כבזמן האחרון. קבלת שבת התקיימה בזאל למעלה.

יום ש"ק פרשת צו ח"י אדר ב'

* בבוקר אחרי הגעת אד"ש מהספריה, יצא הריל"ג מחדר אד"ש בשעה 9:30 והודיע שתהיה התוועדות.

תפילת שחרית בזאל למעלה.

* התוועדות.

בשיחה ב' דיבר בתור מאמר המוסגר אודות א' שמנגד ללימוד התורה כולה, ושלא לעשות מזה מציאות וכו'. אחר השיחה סימן לפרופ' י. ברנובר לשתות לחיים.

אחר השיחה על הרש"י חילק בקבוקי משקה: אחד עבור המסיבה שתתקיים במוצש"ק זה לע"נ הרב זלמן שמעון דווארקין ז"ל. והשני לר' שמחה זירקינד ממונטריאול, הנ"ל הכריז על הדינר שיהיה לטובת צא"ח שם, אד"ש: שיכריז המקום. והכריז: בבית הכנסת "חברה קדישא". אד"ש: צריך להזמין. והכריז: כל הציבור כולו מוזמן. מפני שזה היה נראה כאילו בהמשך להכרזה הקודמת "חברה קדישא" כולם חייכו וגם אד"ש. לאחר מכן סימן ועודד בחוזק רב בתנועות ידיו הק' את השירה והשמחה - שרו דידן נצח.

בסוף השיחה על הרמב"ם ביקש בקשה נפשית להוציא לאור עד יום הולדת הרמב"ם קובץ פלפולים ועינינים ברמב"ם שנאמרו בסיומים וכו'.

ניגנו שיבנה, סימן חזק מאוד להגברת השירה.

אחרי זה אמר שנהוג בשנים אחרונות לשיר ניגון כשמגיעה קבוצה מצרפת, ואם ועד המסדר לא עושה את עבודתו שהרי זה מתפקידו ועד שועד המסדר יקבע מוכרחני לעשות במקומם, ולכן שישירו הצרפתיים את הניגון שלהם שזה נגד הלעומ"ז מכיון שצריך לבטלו כעת. ופנה עם ראשו (כנראה לסמן לצרפתיים להתחיל לנגן) ניגנו אדרת והאמונה. אח"ז התחיל בעצמו ניעט ניעט וסימן חזק להגברת השירה.

תפילת מנחה התפלל סמוך למקומו בהתוועדות. ההתוועדות הסתיימה בשעה 5:15.

הליכת אד"ש נראית עדיין בקושי.

יום א' י"ט אדר ב'
חילק ניקל'ס לכולם.

יום ב' כ' אדר ב'
* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* אד"ש הגיה היום את השיחה משבת אחרונה פר' צו אודות הוצאה לאור של קובץ על הרמב"ם.

* הת' השלוחים לאוסטרליה שחזרו לאחרונה משם קיבלו כל אחד מכתב כללי-פרטי מאד"ש. אצל א' מהם הוסיף בכת"ק "הכהן", ולא' "הלוי".

יום ג' כ"א אדר ב'
אד"ש נראה ב"ה מהלך יותר טוב מפורים וש"ק אחרון.

יום ד' כ"ב אדר ב'
* מצב אד"ש נראה היום ב"ה יותר טוב.

* הכריזו שמחר בשעה 6:00 בבוקר יאמרו תהלים בזאל הקטן לרגל המצב שנתהווה היום (מאורע פרטי אצל אחד מחשובי אנ"ש בשכונה) ולרגל עוד מאורעות (כפי המובא לקמן בהוספות).

יום ה' כ"ג אדר ב'
כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

בצאתו לאוהל פתח חלון המכונית ונתן מטבעות לצדקה לילדים.

יום ו' כ"ד אדר ב'
לבנין הספריה הלך דרך החצר. קבלת שבת התקיימה בזאל למעלה.

יום ש"ק פרשת שמיני כ"ה אדר ב', הולדת הפ"ה של הרעבצין שתליט"א
* אמירת תהלים (שבת מברכים) התקיימה בזאל למעלה. אחר התהלים בעודו בזאל אמר להריל"ג את הפסוק בחומש שעליו ידובר בהתוועדות. בהערות התמימים שאלו על פסוק זה ומעניין שאד"ש מתייחס בכל פעם לאותו שואל.

תפילת שחרית התקיימה בזאל למעלה, את ההפטרה אמרה בקול רם.

* התוועדות.

אחר שיחה ב' סימן לר"ב גורדצקי ורש"ז גורארי' ועוד לשתות לחיים, והחל פתאום לסמן בידו הק' תנועות חזקות להגברת השירה. ר"נ שטרנברג אמר לחיים, אד"ש סימן לו שיעשה על כוס גדולה.

אחר השאלות ברש"י ובזוהר חילק בקבוקי משקה: א' עבור הדינר של מרכז ישיבות תות"ל, ומכיון שהרש"ג לא נכח בהתוועדות (מפאת מחלתו) והוא זה שניגש תמיד לרבי עם בקבוק אזי ניגש הר"י וינברג במקומו (הוא היה המכריז) והריל"ג רצה למונעו, הוא אמר לאד"ש אולי זה מגיע להר"מ מענטליק. אד"ש: תחליטו ביניכם. וינברג: לא הזמן לאסיפות עכשיו. אד"ש: מה צריך להגיע לטובות מכם אתן ישירות לגיסי. ומסר את הבקבוק לידי הריל"ג שימסור להרש"ג (שמעו ג"כ את המילים - שאצלי כולם אהובים וכולם ברורים...). נתן בקבוק משקה לר' יצחק שפרינגר עבור הדינר לטובת ניידות חב"ד באה"ק. נתן להר"י כהן בקבוק משקה עבור סיום הרמב"ם במונסי. אד"ש סימן חזק להגברת השירה.

בסיום ההתוועדות הורה לנגן שיבנה ומכיון שהחזן לא היה, מישהו אחר החל לנגן וכולם אחריהו וסימן להגברת השירה.

לפני אמירתו את הברכה אחרונה (הסידור היה פתוח) אמר שידאגו להכנות לפסח שלא יהיה חסר וכו'. ההתוועדות הסתיימה בשעה 4:50.

תפילת מנחה התפלל סמוך למקומו, כשהביאו את הס"ת לקריאה הושיט ידו והחל להתקרב לס"ת, התקרב עם הס"ת, נגע בו ונשק.

הליכת אד"ש נראית כרגיל (מבחינים שעושה מאמצים ללכת כרגיל).

יום א' כ"ו אדר ב'
* חילק ניקל'ס לכולם.

* תפילת ערבית בשעה 7:00 כרגיל. נודע שהערב תהיה יחידות עם הרבנים הראשיים ועם האדמו"ר מבויאן. בשעה 8:35 הגיע האדמו"ר מבויאן ונכנס (לבדו) לאד"ש, ושהה שם עד השעה 9:15. אחרי כן הגיעו הרבנים הראשיים הר"מ אליהו והר"א שפירא, הם נכנסו עם כל הפמליה שלהם (כ-12 איש) יחד עם חברי המזכירות, וגם ר' חיים ברוך הלברשטאם והר"א העכט. הם שהו אצל אד"ש משעה 9:35 עד השעה 12:20 (כשלוש שעות). בצאתם ליוה אותם אד"ש עד פתח ג"ע התחתון. כעבור 10 דקות נסע לביתו תוך שמסמן לפני כניסתו למכונית בתנועות ידיים חזקות להתחלת השירה וסימן גם בתוך המכונית.

יום ב' כ"ז אדר ב'
* אד"ש ביקש לפני תקופה מארגון גג של השלוחים שיאספו כמה מיליונרים

וגבירים שיוכלו יחד לתת לאד"ש סכום של 26 מליון דולר עבור קרן בתי חב"ד – שלוחים ברחבי תבל. היום הגיעו ל-770 כ-16 גבירים שהובאו ע"י השלוחים ממספר מדינות. בקריאת התורה הם נכחו בזאל, בהיכנס אד"ש לזאל הצדיע להם לשלום וחיך אליהם בפנים מאירות מאוד. בסיום קריאת התורה יצאו להול (שהתרוקן מאנשים לכבודם), בצאת אד"ש לחדרו נעצר שם ונתן יד לכל אחד והם מסרו לאד"ש מעטפה עם צ'ק ע"ח מיליון דולר שהתחייבו, וכמה מהם ביקשו ברכה וכו'.

א' מהגבירים מר דוד צ'ייס מקונטיקט סיפר לאד"ש שלאחרונה הציעו לו עסק של מאות מיליוני דולר והיות וזה אירע בליל שבת אמר שאפילו בליון דולר לא יקה, לבסוף באו שוב למחרת ועשה את העסק אך לא ידע שעדיין יש כמה דקות לצאת השבת. אד"ש: בגלל הכוונה הרצויה יהיה לו מהעסק פי כמה. הוא הציג בפני אד"ש כמה מהגבירים שהביא ואמר שהשלוחים הם גנרלים של הרבי – נקוה שאנו חיילים. ענה לו אד"ש: הנני ממנה אתכם כעת לגנרלים. אח"כ אמר אד"ש: ומדוע אינך מציג אותו (הצביע על רי"ק) את קרינסקי.

רש"ב דרייזין ניגש ג"כ ואמר לאד"ש שרי"ק אמר לו לבוא. אד"ש: לך לא צריך לקרוא אתה צריך לבוא לבד.

אד"ש אמר: כעת אביב ותיכף הקיץ, עכשיו נותנים יבול פירות ובקיץ קוצרים כך אצלכם שיצא מהכח אל הפועל.

קודם שנכנס לחדרו אמר לר"א קארף מה אתך? גם לך לא נותנים לגשת שה' יעזור לך. לפרופ' י'. ברנובר אמר מדוע לא ניגשת בין הגבירים?

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

יום ד' כ"ט אדר ב'

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

בצאתו לאוהל בירך נוסעים שעמדו בסמוך למכונית ונתן לכ"א מהם מטבע.

* היום נכנס חייט לאד"ש לג"ע התחתון.

הוספות

* הבחירות לרבנות השכונה יתקיימו ביום ראשון ד' ניסן בעזרת נשים של הביהכ"נ 770, המועמדים הם חמשה רבנים: מ. אלטיין, ש. אזדבא, ק. מרלו, ש. מרוזוב וד. חנזין. בתחילה היו עוד שלשה רבנים מועמדים והם: י. פיקרסקי, י. העלער וא. שווי, אך הם התנגדו להצבת מועמדותם. חמשה רבנים אלו נבחרו מתוך 28

מועמדים, הבחירה הזאת נעשתה על ידי שלשה רבנים: גרונר מאוסטרליה, הנדל ממונטריאול וא. העכט.

אופן הבחירות הוא, שכל אחד יכול להצביע. בנוגע לר"ד חנוזין הפיצו כאן את תמונתו וכתבו תיאור אישיותו הנעלה וכו' כי אנשים רבים בשכונה לא מכירים אותו.

מתוך חמשה מועמדים אלו בוחרים רק שלשה רבנים שיהוו בי"ד.

* השבוע ביום ד' נסע הרב הראשי א. שפירא לאה"ק, אד"ש שלח אליו (לשדה תעופה?) ע"י הר"א העכט מעטפה עם כסף עבור עריכת סדרים ציבוריים בקיבוצים וכדו' כפי שדובר ביחידות עמם.

* בנו של השופט במשפט הספרים יושב כעת בכלא בשל פשעים שעשה ואביו לקח בתור עו"ד את נתן לוין (זה שמייצג אותנו במשפט), זה עוד פן נוסף שמבטיח שהנצחון בידינו - דידן נצח.

* בשבוע שעבר היתה שמועה שבסוף השבוע יהיה הנצחון. ומשום מה ביום ה' שעבר התפשטה שמועה בכמה מקומות ברחבי העולם שכבר היה הפסק דין ושב-770 מתגלגלים ורוקדים ובמקומות הנ"ל החלו לרקוד וכו', ואמנם לזאת אנו מצפים, אך עתה עדיין טרם זכינו לגילוי הזה... ותחזינה עינינו בקרוב.

* בזמן האחרון קורים דברים מוזרים ומשונים לכל עין בוחנת. החל מענין רגלו של אד"ש, ובאגח"ח: הר"ב גרודצקי שהיה במצב מסוכן וב"ה שהבריא, הסיפור עם הרשז"ג, אביו של הר"ד רסקין מאוד חולה. הרמ"פ כץ נלב"ע. והפרשה עם בנו של השופט. יתן השי"ת שיהיה אך טוב וחסד תמיד כל הימים.

* השבוע היה חתן ל. ר. שפצע את רגלו בצורה רצינית ע"י שבירת הכוס בחופתו.

* בזמן האחרון בימים שנסע אד"ש לאוהל לא הלך למקוה.

מתשובות כ"ק אד"ש בזמן אחרון

* ביום א' י"ט אדר ב' חיכה יהודי א' מבורו פארק ליד ביתו של אד"ש, ובעת יציאת אד"ש מביתו דיבר עם אד"ש כ-10 דקות, הנ"ל קיבל מאד"ש הדרכה ועצות מפורטות, אח"כ הנ"ל הגיע ל-770 ואמר לו בחור א' שאם עוד פעם יעשה כך ישברו לו את רגליו. הנ"ל כתב בתמימות לאד"ש את האיום של הבחור וקיבל מענה (תוכן העניין):

(1) מה עושה בחור שם בשעה זו שעפ"י סדר הישיבה הוא זמן תפילה.

(2) ידוע מאמר הבעש"ט שנשמה יורדת לעולם 80 70 שנה ופעמים רק כדי לעשות טובה ליהודי וא"כ כיצד יכול הבחור להתערב, מנין לו שלא זו הטובה שעל נשמתו לבצע.

* יהודי ישראלי שנוסע לאה"ק כתב לאד"ש מכתב ארוך עם כמה וכמה בעיות וקיבל מענה בצירוף 10 שקל. המענה:

"הנהגה יומית עפ"י שו"ע בפרט דיוק בכשרות האכו"ש ובהנחת תפילין (בדוקות) חיזוק הבטחון בה' הרופא כל בשר ומפל"ע בדרך הטבע - מילוי הוראות הרופאים. לצדקה באה"ק. אזכה"ע צ' כהנ"ל"

* בחור א' מאה"ק שאל את אד"ש האם לבוא לכאן לפורים ופסח. מענה אד"ש:
"למה ייצא מאה"ק"

* מענה לא' מאנ"ש מאה"ק שרצה להוציא לאור ספר בשם "גלות וגאולה" ליקוט משיחות אד"ש בנושא זה:

(1) "ברור שספר כהנ"ל יעורר מלחמה באמונה בביאת המשיח בקרוב או יגדלה יותר בחוגים שכבר נלחמים והתוצאות מובנים
(2) אנ"ש והקרובים אליהם אין זקוקים להנ"ל כי בהנחות מתעניינים יותר מאשר בספר
(3) הספר לא יוסיף כלל בהפצת התומ"צ וכיו"ב יזיק להצלחת המבצעים וכיו"ב"

יום ה' א' ניסן

לקראת הכנס אד"ש לתפילת מנחה החלו לנגן לראשונה את הניגון שהוכן עבור י"א ניסן.

יום ו' ב' ניסן - יום הסתלקות כ"ק אדמו"ר נ"ע
* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* קבלת שבת התקיימה בזאל למעלה. בעת התפילה סימן לנגן בקטעים רבים.

ש"ק פרשת תזריע ג' ניסן

* לא התקיימה התוועדות. כל התפילות נערכו בזאל למעלה.

יום א' ד' ניסן

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל, חזר מאוחר יחסית.

* בזמן השקיעה התקיימה שאיבת "מים שלנו" עבור אפיית מצות לאד"ש שתיערך מחר. המתחיל בשאיבה היה הרב ח.מ.א. חדקוב.

* היום התנהלו הבחירות לרבנות השכונה. הבחירות עברו בהצלחה, למעלה מ-95% מתושבי השכונה הצביעו. מקום ראשון קיבל הרב ק. מרלו, מקום שני הרב א. אזדבא, ושלישי קיבל הרב ד. חנזין. וכעת מחכים למענה אד"ש בנוגע לר"ד חנזין.

יום ב' ח' ניסן

* היום אפו מצות בשביל אד"ש והניחום בבנין הספריה.

* אד"ש נסע לביתו שעה אחרי תפילת ערבית.

* החליפו את דלת 770 בחדשה לאחר שהישנה נשברה.

יום ג' ו' ניסן

היום התפשטה השמועה שאד"ש הורה לר"ד חנזין להשאר באה"ק, בערך הלשון - ימשיך לכהן ברבנותו ביתר שאת ויתר עז.

יום ד' ו' ניסן

אחר תפילת מנחה אד"ש נכנס לג"ע התחתון שם היו מונחות המצות (העבירום מקודם מבנין הספריה), נכחו שם הר"י ראפ, הת' אברהם קנלסקי שנוסע לאה"ק ולוקח את המצות עמו, הממונים ועוד. אד"ש הפריש חלה מהמצות, ואמר לקנלסקי שימסור את המצות לועד כפ"ח, ונתן לו דולר אחד לצדקה כאן ומכתב כללי, וכן נתן לו חבילת שטרות דולרים ואמר לו שיצהיר על הדולרים ואם לא יסכימו להכניס לאה"ק שיחליפם בשקלים, ושיבקש מהועד דולרים לתת לצדקה שם. נתן להר"י ראפ 2 דולר ושני מכתבים כלליים ואמר לו מסתמא הכל מסודר על הצד היותר טוב. לממונים נתן מכתב כללי, וסיים בברכת א פריילעכען און כשר'ען פסח.

סוף הסיפור: הטיסה של קנלסקי אמורה היתה לנסוע דרך לונדון, ומשום מה קברניט המטוס לא רצה לקחת את המצות עמו, ובליית ברירה ע"פ הוראת אד"ש (טלפונית מהמזכירות) שלא ינהלו אתו מלחמה כי מי יודע מה יהיה הלאה, חיכו לטיסה הבאה של אל על הישירה לאה"ק ושלחו את המצות עם מטוס זה והמצות הגיעו ישירות לאה"ק, ואילו א. קנלסקי עלה על המטוס שנוסע דרך לונדון (כמובן בלי המצות). ובינתיים בלונדון בטיסה זו (של קנלסקי) אירעה הפרשה עם אשה א' שמצאו אצלה מטען חבלה וד"ל.

יום ה' ח' ניסן

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל, חזר בשעה 9:15 (עדיין שעון חורף).

* לקראת היום הבהיר י"א ניסן יצאו היום ח"י טנקים (בתחילה תכננו 37 טנקים, אך זה לא יצא לפועל).

יום ו' ט' ניסן

* בחוזרו מבנין הספריה בעת הדלקת הנרות, ר"ש קונין אמר לאד"ש שכעת קיבל מאה אלף דולר מזומן. אד"ש: שיהיה לך חשק למאתיים אלף.

* לשבת הגיע קהל רב, והורידו לשם כך את החלון שבין החדר הקטן לחדר הגדול בזאל למעלה. קבלת שבת התקיימה בזאל למעלה.

ש"ק פרשת מצורע י' ניסן

* התוועדות (למעשה היתה זו התוועדות לכבוד י"א ניסן).

אחר הקידוש החלו לנגן את הניגון לי"א ניסן. פעמים רבות במשך ההתוועדות סימן עם ידו ועודד בראשו להגברת השירה. אחר השאלות ברש"י נתן משקה להת' השלוחים הנוסעים מחר לסידני שבאוסטרליה (להקמת ישיבה חדשה), ונתן בקבוק לר"מ מרוזוב מהנהלת ישיבת אהלי תורה. בסוף ההתוועדות דיבר אודות שבע מצוות בני נח והורה שיעשו 40% הנחה בספרי קה"ת. התחיל בעצמו ניגון ההקפות, הורה לנגן שיבנה. תפילת מנחה התקיימה סמוך למקום מושבו. ההתוועדות הסתיימה בשעה 6:00. במוצש"ק התקיימה קידוש לבנה, לאח"ז אנ"ש והת' החלו לרקוד ולשיר בכל העוז לרגל היום הבהיר י"א ניסן ה'תשמ"ו.

* בצאתו לביתו דיבר ליד המכונת עם הר' שלום פוזנר שנוסע לאה"ק, אד"ש בירכו בנסיעה טובה וכו'. הנ"ל אמר לאד"ש שרוצה להביא איזה ברכה מאד"ש עבור ילדיו. אד"ש: נתונות לך שתי ברכות, אד"ש שאל מי זה הילד (ר' אליקים וולף החזיק את נינו), הנ"ל אמר שזה נינו. אחרי כן אד"ש שאל את הריל"ג מתי ר' זושא ריבקיין נוסע לאה"ק. והנ"ל (הוא עמד בסמוך) ענה כשכ"ק אד"ש יסע לשם נסע עמו.

יום א' יום הבהיר י"א ניסן

* בבוקר, בבואו מביתו חילק דולרים לכל אחד ואחת משעה 10:30 עד השעה 11:45. אד"ש היה חגור גארטל ולבוש סירטוק משי. הרבה מאנ"ש והת' לא ניגשו לקחת מפאת מצב רגל אד"ש.

* אד"ש נסע היום למקוה, לראשונה מאז התחיל מצב הרגל.

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* אחר תפילת ערבית רש"ז גורארי' בירך בשם אנ"ש את אד"ש, בדבריו הזכיר גם שיהיה דידן נצח, ואד"ש בירך בקצרה.

יום ב' י"ב ניסן

אחר תפילת ערבית נודע שיהיה התוועדות.

התוועדות.

בסוף התוועדות בשירת שיבנה עודד בידו הק' בחוזק רב להגברת השירה. במהלך ההתוועדות דיבר רבות אודות משיח צדקנו וכו'. מגבית. ניגונים. חלוקת דולרים, בעת החלוקה דיבר עם הר"ב גורדצקי, רש"ז גורארי' ור"א שמטוב שעברו לקחת דולרים. אד"ש קם מלא קומתו פעמיים לעבר הר' מרדכי דוב טלשבסקי שבא מעבר לשלחן לקחת דולרים ודיבר עמו מעט ואיחל לו שיקח גם בפעם הבאה. טרם צאתו התחיל לנגן כי בשמחה תצאו. ההתוועדות הסתיימה בשעה 12:45.

יום ג' י"ג ניסן - יום הסתלקות כ"ק אדמו"ר הצ"צ
* בבוקר, בבואו מביתו לא יצא לחלק צדקה כרגיל.

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* אחר תפילת ערבית מכר את החמץ בג"ע התחתון להר"י פיקרסקי ונכחו שם עוד.

יום ד' י"ד ניסן - יום הולדת הרמב"ם
* תפילת מנחה בשעה 2:20, היה מנין מצומצם.

* בשעה 3:45 חילק מצות לאברכי הכולל ועוד על מנת לחלקם לקהל. בחלוקת המצות ניגש גם ר' שרגא זלמנוב לקחת עבור הסדרים שעורכים עם הישראלים, אד"ש שאלו האם עורכים איתם יום אחד או יומיים.

* אד"ש ירד לתפילת ערבית לביהכ"נ למטה לראשונה מזה כ-7 שבועות. את השמחה אין לתאר, אחר התפילה יצאו בריקוד סוער וכו'. הליכת אד"ש היתה איטית מתמיד.

* אחר תפילת ערבית, קיבלו כמה מאנ"ש מצות מאד"ש. הר' ישראל דוכמן היה שם (בג"ע התחתון) ורמז להריל"ג שיצא מגעה"ת והריל"ג יצא. הוא אמר לאד"ש שהוא היה המסייע לשידוך למז"ט של ד. ברנובר עם בתו של רש"ב דרייזין. אד"ש: ב"ה שזה בשעה טובה ומוצלחת, והוסיף שהרי ש"ב דרייזין נמצא כעת באה"ק. דוכמן אמר לאד"ש שלא הוא אלא גיסו נמצא באה"ק (כנראה מסרו להריל"ג הודעה לא נכונה והודיע כך לאד"ש. העניין בקשר לדרייזין ראה בהוספות).

* הרב ח.מ.א. חדקוב נלקח היום לבית רפואה בשל ענין ברגלו, ובמשך החג נכדו בא לדווח לאד"ש על המצב. הוא היה נכנס לג"ע התחתון בימי החג אחר תפילת מנחה ופעם אחר תפילת ערבית, ולפעמים היה מדבר עם אד"ש כ-10 דקות.

ש"ק חול המועד י"ז ניסן

לתפילת מנחה יצא לביהכ"נ בזאל למעלה, וכמו"כ גם תפילת ערבית דמוצש"ק היה שם. כל החג וליל ויום ש"ק התפילות התקיימו בביהכ"נ למטה.

יום א' ח"י ניסן, ב' דחווה"מ

* תפילת שחרית בביהכ"נ למטה. לתפילה הגיע הרב א. יאלעס (כמנהגו בכל שנה), אחר התפילה דיבר מעט עם אד"ש והלך ביחד עם אד"ש למעלית ונכנסו לג"ע התחתון ושוחחו שם כרבע שעה (פרטי הר"ד הודפסו בדף נפרד), באמצע השיחה נכנס נכדו, אד"ש קם קמעה לומר לו שלום עליכם וכן בסוף השיחה לומר מז"ט. אחר השיחה ליווהו עד פתח ג"ע התחתון.

* תפילות מנחה וערבית התקיימו בזאל למעלה.

יום ב' י"ט ניסן, ג' דחווה"מ

* תפילת שחרית התקיימה בביהכ"נ למטה.

* כינוס ילדים.

בשעה 3:15 אד"ש ירד להתפלל אתם תפילת מנחה, הכינו שני סטנדרים (הסטנדר השני היה מופנה לכיוון הילדים) כדי שיוכל לעמוד נוח, ואכן עמד על רגל אחת רוב הזמן. בניגונים אד"ש עודד את השירה במחיאיות כפיים חזקות וזמן רב. בסיום השיחות חילק מטבעות למדריכים ומדריכות עבור הילדים, לאחר מכן חילק לטנקיסטים והורה לחלק 3 מטבעות (בשיחה היה משתמע לחלק 2 מטבעות) ויצא את הביהכ"נ תוך שמעודד את השירה.

* תפילת ערבית בזאל למעלה.

יום ג' כ' ניסן, ערב שביעי של פסח

* תפילת מנחה התקיימה בזאל למעלה. לתפילת ערבית ירד לביהכ"נ למטה.

* ליל שביעי של פסח היו נעורים כל הלילה כמנהג ליובאוויטש, ובמרכזו היתה התוועדות הידועה של ר"ד רסקין.

יום ד' כ"א ניסן, שביעי של פסח

לאחר תפילת מנחה בשעה 5:45 אד"ש יצא לפתח 770, הביט וסקר את התהלוכה היוצאת לפלטבוש ומקומות נוספים, מחא כפיים בקצב והביט על כל אחד ואחד העובר בשביל, הציבור השתדל ללכת מהר כדי לא להטריח את אד"ש בעמידה על רגלו.

בחזרת התהלוכה בשעה מאוחרת נאספו כולם ע"י בנין הספריה מקום משכן אד"ש. כולם החלו בשירה עזה, והנה זכינו ואד"ש יצא אלינו, הוא יצא החוצה (השאיר את הדלת פתוחה ע"י שהוא נתמך עליה) ועודד את השירה בחוזק רב עם תנועות ידיים חזקות מאוד. כל הקהל היה בהתלהבות וכו' רקדו על מקומותיהם, מחזה מרהיב עין זה נמשך כ-5 דקות, ובהיכנס אד"ש פנימה המשיך לסמן להגברת השירה - שרו דיין נצח. 10 דקות קודם ראו את הרבנית משקיפה מהחלון לכל עבר.

יום ה' כ"ב ניסן, אחרון של פסח

* בשעה 7:45 אד"ש ירד להתוועדות. נטל ידיו ולקח חתיכות מצה מחבילת מצות שהיתה מונחת לפניו. הכריזו שמי שלא נטל ידיו שיטול כעת. באמצע ההתוועדות אד"ש הכריז שמי שלא לקח 4 כוסות שיגמור כעת. בסיום ההתוועדות הורה לנגן את הניגונים ושיבנה, ועודד עם ידו הק' להגברת השירה. בשיחות האחרונות ובמיוחד בעת אמירת המאמר הרבי היה רציני מאוד ולאחר השיחה ניגב פעמים רבות את עיניו. לפני ברכת המזון אד"ש הכריז בחיוך שמי שלא גמר לשתות 4 כוסות שיזדרז לעשות כעת. ברכת המזון. תפילת ערבית התפלל סמוך למקומו בהתוועדות. הבדלה וחלוקת כוס של ברכה היו סמוך למקומו (לא כמו תמיד אלא יותר קרוב למקומו בהתוועדות). ניסו לסדר הגבהה לשולחן בשביל להקל על החלוקה אך הריל"ג לא המליץ והיה שולחן רגיל.

החלוקה החלה בשעה 12:00 לערך ונגמרה בשעה 2:15 בלילה. רבים מאנ"ש והת' לא ניגשו בשל המצב ברגל, כך שהחלוקה נגמרה יותר מהר.

ממראות החלוקה:

היה אחד שלקח בקבוק יין בלי לבקש מאד"ש ורצו לקחת ממנו, אד"ש חייך ועשה עם ידו תנועת ביטול כלומר להניח לו.

ילד קטן נתן לאד"ש איזה דבר מאכל ואד"ש לקח מפית נייר ועטפו ושמו בכיס מעילו.

לר' זושא רבקיין נתן בקבוק ואמר זה לבית מנחם (בקול רם ומודגש).

אחד ממיאמי אמר לאד"ש תודה רבה על שהציל לו את החיים, אד"ש בירכו באריכות ימים ושנים.

ילד שלא יכול לע"ע להלך ניגש עם אביו, אד"ש נתן בקבוק לילד וסימן לו לשלום.

בכלל, אד"ש היה במצב רוח טוב מאוד וסימן הרבה ובחוזק רב להגברת השירה.

בסיום החלוקה בירך ברכה אחרונה ושאל אם יש מי שלא קיבל. ויצא תוך שמעודד את השירה.

* היום ביו"ט (יום שני של גלויות) נודע מפטירת הרה"ח יעקב יוסף רסקין ז"ל מכפ"ח. המשפחה באה"ק הודיעה למשטרה כאן והיא הודיעה למזכירות, שאלו מאד"ש האם להודיע לבנו, אד"ש אמר לשאול רב, ופסקו שיודיעו לבנו.

* היום נכנס הריל"ג למסור דו"ח כללי על התהלוכה שהלכו ל-100 בתי כנסת וכו', אד"ש שאלו האם דיברו בבתי הכנסת ע"ד סעודת משיח.

יום ו' כ"ג ניסן

* אחה"צ התקיים כינוס תורה.

* תפילת ערבית וכן כל התפילות של ש"ק התקיימו בביהכ"נ למטה.

ש"ק פרשת אחרי כ"ד ניסן

התוועדות.

אחרי השיחה בענין העצמות היבשות שצריך לעורר כל יהודי וכו' אד"ש החל לפתע מעודד עם ידו הק' בתנועות סיבוביות ובחוזק רב ובמשך זמן רב, כפשוטו ראו ענין עצמות היבשות וד"ל. לילד קטן שישב בסמוך אליו הורה לשתות לחיים והביט אליו כמה פעמים. נתן בקבוק משקה לר"ד רסקין עבור התוועדות של צא"ח בב' אייר, ונתן לו משקה פעם שניה ואמר לו שאביו נשמתו בג"ע. נתן משקה ובקבוק משקה להת' השלוחים הנוסעים למלבורן שבאוסטרליה, והתחיל לנגן והריקותי לכם. בסוף ההתוועדות התחיל בעצמו את הניגון שיבנה. ההתוועדות הסתיימה בשעה 5:40. תפילת מנחה היה סמוך למקומו בהתוועדות, אחר התפילה בירידתו ממדרגות הבימה היה איזה שיבוש בירידת אד"ש וב"ה זה הסתדר.

יום א' כ"ה ניסן

* בבוקר, בבואו מביתו החל לחלק דולרים, היה לבוש סירטוק משי, החלוקה נמשכה למעלה משעה לאנשים, נשים וטף עד שהחלו להפסיק ולמנוע את האנשים מלגשת, אך אד"ש הורה לתת לכולם להיכנס, כך שקיבלו כמעט כל הנוכחים במקום. אשת ר"נ שטרנברג בעוברה לקחת שאל אותה אד"ש האם הכל בסדר? וענתה משהו, אד"ש: הרי הבטחת לי שהכל יהיה בסדר. היא ענתה אם ירצה ה', אד"ש: ה' בודאי רוצה.

בחלוקה ניגש ר"נ פינסון והוא נתמך על מקל, אמר לו אד"ש: גם אתה ברגל, בכל צריך לחקות אותי.

לבנו של הרב ח.מא. חדקוב נתן דולר עבור אביו.

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל. נסע בשעה 2:30 וחזר בשעה 9:15 בערב (כמעט 7 שעות באוהל).

* הרב ח.מ.א. חדקוב הגיע היום ב"ה ל- 770 (הוא הבריא ממחלתו), בעת חזרת הש"ץ בתפילת מנחה כשאד"ש ישב הפנה את מבטו לעבר הרב חדקוב והכסא ולעבר נכדו שעמד בסמוך, הנכד הבין את הרמז ואמר לסבו שישב, והוא ישב. אחר תפילת ערבית בטרם צאתו מהזאל פנה להרב חדקוב ואמר לו בשעה טובה ומוצלחת, ומדוע הוא צריך לעמוד.

יום ב' כ"ו ניסן

בשעה 8:00 התקיים יחידות לאורחים, חתנים וברי מצוה בביהכ"נ למטה.

יום ג' כ"ז ניסן

משעה 8:00 עד תפילת ערבית הרש"ג שהה ביחידות אצל אד"ש.

הוספות

* רש"ב דרייזין שלח לאה"ק את גיסו הר' לוינ' כדי שיארגן שם מנין אברכי כולל שיאמרו בערב פסח על קבר הרמב"ם את כל ספר התהלים שלשה פעמים, ויבקשו על אד"ש ובפרט שהרמב"ם היה רופא. לכ"א נתן 100 דולר. והריל"ג סיפר מזה לאד"ש.

* בערב החג, הריל"ג שאל את אד"ש איפה יערכו את התפילות ואד"ש ענה שלמטה בביהכ"נ.

* אד"ש שלח פונט מצות לאלמנת ר' משה פנחס כץ ע"ה. ושלח גם לר' גרשון שוסטרמן מקליפורניה (שזוגתו נסתלקה לעולמה בפתאומיות בהשאירה 11 יתומים קטנים) בצירוף דולר לכל ילד.

* אנ"ש מקליפורניה שכתבו על העניין של פטירת מרת שוסטרמן, אד"ש ענה להם עם הרבה עידוד וברכות ואך טוב וחסד ימצא אותם תכה".

* באותה תקופה היה בקליפורניה סיפור עם תינוק שנחטף מעריסתו מבית אחד השלוחים דשם ע"י "מקורב" שהסתובב בביתו, וב"ה מצאו את התינוק אחר יום וחצי של חיפושים על ידי המשטרה במכסיקו, ששם מתנהל מסחר בעבדים.

* שני תמימים היו ברוסיה למשך שבועיים וערכו שם סדרים ציבוריים.

* בחוה"מ פסח התקיים ערב חב"ד של הועדה לדוברי עברית בקווינס בהשתתפות הר"י כהן ועוד.

* לאחר הבחירות שהיו לרבנות השכונה שהתקיימה לפני פסח יצאו מענות מפורטות מאד"ש בנוגע לאופן בחירת רב שלישי במקום הר"ד חנזין שהרבי ענה לגביו שישאר באה"ק. וכן יצא מענה בנוגע לאלו שמלעיגים מענין הבחירות שניגשו ללא רשות מוקדמת מהמועמדים, שלעג זה אותיות עגל וכו'.

* בימי חוה"מ פסח אד"ש נסע לביתו בצהריים.

מתשובות כ"ק אד"ש בזמן אחרון

* ר"ד רסקין ואחיו רצו לנסוע לאה"ק כשבועיים לפני פסח בנוגע לאביהם ז"ל, וענה להם אד"ש (העניין ולא הלשון כלל):

(1) למה יבהילוהו

(2) מה יועילו

(3) התורה חסה על ממונם של ישראל

* מענה אד"ש מיום ג' כ"ח אדר ב' ה'תשמ"ו למשפחה מאה"ק שהגיעה לכאן בשל בנם שיש לו איזה בעיה לע"ע:

"(1) תשואת חן על הבשו"ט

מפעולותיה הנ"ל וגדול הזכות וכו'.

(2) כשיחזרו לאה"ק יתבקר הבן שי'

ע"י רופא שייעץ רב באה"ק

ויעשו כעצת הרופא אז.

(3) מצו"ב השתתפות בהוצאות הנסיעה

אזכיר על הציון" (אד"ש צירף 300 דולר)

* מענה אד"ש ליחידים וכלליים בתקופה אחרונה:

"נת' ות"ח

ודבר בעתו והזמ"ג

מיסמך גאולה לגאולה

באד"ש והסמוך לניסן

ניסי ניסים נעשו בו

אזכיר עה"צ"

יום ג' כ"ז ניסן

אחר תפילת מנחה, בהוראת הריל"ג הכריז הר"מ הרליג שכולם ילכו להצביע לבחירות השכונה עבור נציגים לבתי הספר עממים, וכפי שנודע על פי תוצאות הבחירות, היתה הצלחה גדולה עבורינו.

יום ה' כ"ט ניסן
כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

יום ו' ל' ניסן, א' דר"ח אייר
בעת הדלקת הנרות, בחזרת אד"ש מבנין הספריה, הר"ש קונין נכנס פנימה
למזכירות, אד"ש הביט פנימה לעברו, נתן לו 4 מטבעות (לשימם בקופה) ואמר
לו שזה כבר חזקה.

ש"ק פרשת קדושים א' אייר, ב' דר"ח
* התפילות ב"ה נערכו למטה בביהכ"נ.

* התוועדות.
בתחילת ההתוועדות סימן קצת להגברת השירה. לפני השאלות ברש"י כשהביט
(כרגיל) בחומש, לקח שתי מפיות נייר והניחם בחומש לסימניה. ברש"י דיבר על
שלשה ענינים (כבשבת הקודמת). אחר השאלות חילק בקבוקי משקה, הריל"ג
הוציא 4 בקבוקים: אד"ש נתן לר"ש קונין עבור התוועדות בקליפורניה, הנ"ל
הכריז שכולם מוזמנים, אד"ש חי"ך. הבקבוק השני נתן להר"י אבצן עבור מסיבה
לדוברי אנגלית בהדר התורה. השלישי נתן לר"מ טייטלבוים עבור דינר אהלי
תורה. ולבקבוק הרביעי לא הגיע נותן הבקבוק אזי אד"ש הורידו מהשולחן והחל
לנגן והריקותי לכם.

בשיחות האחרונות, סימן ליהודי אחד מתונים לשתות לחיים, הנ"ל אמר לחיים,
אד"ש הצדיע בידו לעברו וסימן לו (בחיוך) לגמור את הכוס, והצדיע שוב לעברו,
הנ"ל לקח עוד לחיים, אד"ש עשה אליו תנועת יד רחבה שבאה לבטא שביעות
רצון רבה, והחל מסמן חזק בידו להגברת השירה.

דיבר על המכוננית החדשה שלא צריך את זה וכו'. היה ביאור במסכת סוטה.

בסוף ההתוועדות הורה לנגן לכתחילה אריבער, שיבנה, וסימן חזק בידו הק'.
באותו הזמן הגיע ר' מלמד (זה שנתן את הבקבוק הרביעי ואד"ש הורידו מהשולחן
כנ"ל) ואד"ש נתן לו. סימן לר"ב קליין שיקח את החומש והזהר. ההתוועדות
הסתיימה בשעה 6:00.

תפילת מנחה סמוך למקומו בהתוועדות.

יום א' ב' אייר "תפארת שבתפארת"
בבוקר, בבואו מביתו החל לחלק דולרים. היה לבוש סירטוק משי. חילק משך 25
דקות (הרבה לא ניגשו לקחת). אשה אחת בעוברה שאלה אד"ש: האם את נוסעת
ביום זה? והשיבה בחיוב, אד"ש בירכה: נסיעה טובה. ר"ש קונין בעת גשתו לקחת

סימן לו אד"ש בשתי ידיו לנגן, הוא החל לנגן לכתחילה אריבער ואד"ש סימן פעמיים בידו. בסוף החלוקה היו ב' זקנים שלא ניגשו עדיין לקבל ואד"ש הצביע לעברם והם ניגשו (הם היו אחרונים) אד"ש אמר להם: אחרון אחרון חביב. אד"ש חיכה בסוף אולי יש מי שעדיין לא קיבל, ובאו בודדים וכך חיכה כ-10 דקות.

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* לפני כניסתו לתפילת מנחה חילק מטבעות לצדקה לילדים כרגיל, לילד אחד שלא יכול להלך לע"ע נתן פעמיים מטבע והורה לו בחיוך לשימו בקופה. בצאת אד"ש מהתפילה עשה שלום לעבר הילד הנ"ל (זה כמעט בקביעות שאד"ש מתנהג אליו כך).

יום ג' ד' אייר

היום נסעה קבוצת התמימים השלוחים לישיבה הגדולה מלבורן שבאוסטרליה.

יום ה' ו' אייר

בעת קריאת התורה נכחו עשרות נערים אורחים ממרילנד, אד"ש הביט לעברם הרבה.

ש"ק פרשת אמור ח' אייר

התפילות נערכו בביהכ"נ למטה כרגיל. במוצש"ק נערך קידוש לבנה. בצאתו לביתו סימן חזק להגברת השירה.

יום א' ט' אייר

* בבוקר, בבוא אד"ש מביתו חילק דולרים לצדקה לנוכחים במקום במשך כ-20 דקות. כשעבר הרב פרנקל מצרפת הציגו הריל"ג בפני אד"ש, אד"ש בירכו: הצלחה רבה בהפצת היהדות ובשמחה ובטוב לבב. הוא אמר לאד"ש שהוא נהיה חתן (התכוון למי שעמד לידו וכנראה זה בנו), אד"ש: בשעה טובה ומוצלחת שיהיה בנין עדי עד. אח"כ אמר לאד"ש שיזכה ביחד עם אד"ש למשיח, אד"ש: בקרוב ממש.

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* אחר תפילת ערבית - ספירת העומר הוא נצח שבנצח - החלו הת' לרקוד בזאל ולנגן דידן נצח, בהמשך יצאו החוצה לרחוב ורקדו עד לנסיעת אד"ש לביתו. בצאתו לביתו סימן חזק להגברת השירה.

הוספות

* לר"ש מלמד בנוגע למסיבה שערך בב' אייר לטובת ישיבת תות"ל מונטריאול,

הורה אד"ש שיסיים את המסיבה לפני ההתוועדות של צא"ח שנערכה ג"כ בב' אייר.

* בשבוע שעבר הציגו 5 מועמדים לרב שלישי לשכונה, והם: ר"א לנדא, ר"ש מרוזוב, הרב העלער, ר"מ גרינברג (ממוריסטאון), והרב שפירא (ממיאמי). אך כפי הנשמע הרבנים לנדא, מרוזוב וגרינברג מסרבים להיות מועמדים. ובנוגע להרב שפירא היה מענה אד"ש: "א"א להפסיק עבודה"ק במיאמי". כך שכעת לא ברור ענין המועמדים.

* השיעורים היומיים בקידוש החודש נערכו בביהכ"נ ב-770 ברוב עם, ועם ציורים ודוגמאות הממחישים את מהלך הגלגלים, השמש והירח.

* בשם הריל"ג - כנראה לא תהיה התוועדות באור לפסח שני, וכנראה הסיבה מפני שיום חמישי הוא תענית בה"ב.

מתשובות כ"ק אד"ש בזמן אחרון (ותקופה מוקדמת יותר)

* מענה אד"ש (לישיבת תו"ל מאריסטאון) על ההודעה שכמה מתלמידי הישיבה חזרו כל מסכת כתובות בעל פה, ושיארגנו על זה מסיבה (תחילת אייר ה'תשמ"ו):

"אזכיר עה"צ

להצלחה רבה בעבודתם הק' בכלל, ובהנ"ל בפרט -

והזמן גרמא בסמיכות "לכתחילה אריבער"

ובפרשת אמור ואמרתם - להזהיר (גם מלשון - להאיר וכזהר הרקיע)

גדולים על הקטנים "וזה הקטן גדול יהיה"

(אד"ש הורה להריל"ג למסור העתק התשובה לכ"א מהלומדים בע"פ)

* על ההודעה מסיום הרמב"ם בספר זמנים שיערך ב-770 ביום ה' פרשת אמור ענה אד"ש (ו' אייר ה'תשמ"ו):

אחרי המילים יום ה' פרשת אמור הוסיף אד"ש:

"ואמרת - להזהיר כו"

אחרי המילים סיום ספר זמנים הוסיף אד"ש:

"לעשות שלום בעולם"

וכתב:

"זיה"ר שיהא בהצלחה רבה

אזכיר על הציון"

* מענה אד"ש לאחד שביקש עצה בנושא מסויים (שלהי ניסן ה'תשמ"ו):

"להתפלל לה'
והעיקר הנהגה יומית
שתהא מתאימה להוראות
תורתנו תורת חיים"

* מענה אד"ש על דו"ח מתהלוכה דשביעי של פסח (שלהי ניסן ה'תשמ"ו):

"נת' ות"ח
ואזכיר בל"נ עה"צ
שתהא פעולה נמשכת
וכו"

* מענה אד"ש בנוגע להודעה מהצלחת הבחירות לנציגים לבתי הספר עממים
שנערכו ביום ג' כ"ז ניסן ה'תשמ"ו:

"ות"ח על הבשו"ט אזכיר עה"צ שעוד יוסיפו בהנ"ל ובכיו"ב וכו"

* מענה אד"ש על דו"ח מפעולות צא"ח בחודש ניסן ותחילת אייר (בתי אסורים,
טנקים, התוועדות וכדו') (תחילת אייר ה'תשמ"ו):

"נת' ות"ח
והזמ"ג - בסמיכות
לת"ת שבת"ת
ואזכיר עה"צ שיהא
(גם) ההמשך באופן
דלכתחילה אריבער כו'
ויבש"ט"

* לאשה מברזיל שביקשה לשנות שמה ושם בתה לשמות יהודיים, ענה אד"ש
לאמא (שמה היה ליזט) שתשנה ל"לאה". ולבתה (שמה היה פאולה) ל"פוריה".

* מענה לאחד שביקש מאד"ש שישלח לו את תמונתו (ה'תשמ"ה):

"אי"ז נהוג כלל
כ"א ילמוד (בתוך שאר לימודיו)
מה שאני לומד (פ' השבוע)
וזה מאחד שלא בערך מפוטו"

* להערות הת' דמוריסטאון שהודיעו על חיפש מסגנן להערות:
"כיון שמוכרח הדבר פשוט הוא שנמצא"

* מענה אד"ש (ה'תשמ"ה):
"נת' מכתבו מוא"ו אלול -
ולפלא שאינו יודע בע"פ"

ובלבו רפמ"א בתניא,
נצב עליו וכו' ויאריך כו'
ויעמיק כו' ויהי' זה בכיסו
בכתב כולל כיס הלב
וה' יצליחו"

* לאחד שכתב לאד"ש אודות מצבו:
"יספר לרב דאנ"ש שי' פרטי סדר חייו עד עתה ויעשה כעצתו בהמצו"ב.
בדיקת תפילין. הנהגה יומית עפ"י שו"ע. אזכיר עה"צ.

* קטע ממענה אד"ש לא' אודות קיום הוראת ההנהלה (הלשון אינו מדוייק):
ודאי יעשה ככל הת"ת היודעים שזהו רצון רבותינו נשיאנו כמפורסם.

יום ד' י"ב אייר
* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* אחר תפילת ערבית אמר את הקדישים לע"נ אחיו זצ"ל.

יום ה' י"ג אייר
* בעת התפילות אמר הקדישים.

* אחר קריאת התורה, הרב ליווי שוחח עם אד"ש בג"ע התחתון.

ש"ק פרשת בהר ט"ו אייר
התוועדות.

בעת עיונו בחומש הנהן בראשו להגברת השירה. אחר השאלות נתן בקבוקי
משקה: אחד לר"ד רסקין עבור ה"פגישה" מטעם צא"ח. השני לר' יצחק שפרינגר
עבור אסיפה בנוגע ל"מיהו יהודי" שיערך בשבוע הבא. בסוף ההתוועדות הורה
לנגן שיבנה וסימן מעט להגברת השירה. סימן למישהו לשתות לחיים. אחרי זה
דיבר אודות מבצעי ל"ג בעומר וכו'. ההתוועדות נסתיימה בשעה 5:30.

יום א' ט"ז אייר
* בבוקר, בבואו מביתו חילק דולרים משך 35 דקות. לא היה לבוש משי וללא
גארטל.

* בשעה 12:00 בצהריים נכנס ר"א שמטוב לאד"ש ושהה כ-20 דקות (כנראה
בקשר להשתתפות ר"א שמטוב במשלחת היהודית לרייגן בדבר עיסקת נשק עם
סעודיה), בין שאר הדיבורים הרבי שאלו: מה נשמע עם הקעמפ, נרשמים? הוא

ענה שכבר התחילו. אד"ש: נו, שיהא בהצלחה.

* היה היום באוהל. חזר מאוחר יחסית בשעה 9:40.

* בתפילת מנחה נפל דף מסידור של אד"ש (בעת ישיבת אד"ש), אד"ש הזיז את כסאו והתכופף והרימו. בסוף תפילת מנחה הסתובב והביט ארוכות לעבר ילד כבן 8 שאמר קדיש.

יום ב' י"ז אייר

* לאחר תפילת ערבית ניגש הר"א ניימן לאד"ש והציג את מר נח דיר (חבר עיריית ניו יורק), אד"ש נתן להנ"ל 'שלום עליכם' בחיוך רחב, והלה מסר לאד"ש מעטפה, בדרך לחדרו פתח אד"ש את המעטפה ועיין במכתב, כשהגיע לג"ע התחתון ביקש מהריל"ג לקרוא להנ"ל. להלן מובאים כמה פרטים ששמענו בשם ר"א ניימן מהר"ד בין אד"ש לנח דיר:

נח דיר אמר לאד"ש שקשה לו לדבר באידיש, אמר לו אד"ש שהוא יכול לדבר באנגלית ויענה לו באידיש.

כשנח דיר ביקש שאד"ש יכתוב לו בכתב את הנקודות שדובר אודותם (הוא מתעסק בענין חוק מסויים), אמר לו אד"ש שתוכן הדברים כבר דובר בהתוועדות בפורים ש.ז. ואי"ה ישלח לו הנחה מההתוועדות (לקראת שבת הוציאו עפ"י הוראת אד"ש קונטרס באנגלית מהשיחה הנ"ל עם סידור פרקים וכו', ובמוצש"ק אד"ש הגיה הנ"ל והוסיף הרבה הגהות).

בסוף הדיבורים עם נח דיר נכנס לג"ע התחתון הר"א ניימן ולהלן חלק מהר"ד בינו לאד"ש (כפי ששמענו מפיו):

אד"ש: הרי היום ל"ג בעומר שהוא חג!

ניימן: שמי הוא שמעון ע"ש רשב"י וגם יום הולדתי בל"ג בעומר.

אד"ש: א"כ הרי אתה הוא בעל שמחה.

אד"ש: האם האדמו"ר מגור חוגג במיוחד בל"ג בעומר?

ניימן: לא ידוע לי, רק שמעתי שמחר בלילה יצא להתפלל ערבית עם כל הקהל.

אד"ש: הרי זה כבר בל"ד בעומר, ומה עם ל"ג בעומר? מדוע אינו עושה משהו?

ניימן: לא יודע.

אד"ש: אתה כחסידי שלא שואל שאלות, אצלך אי הידיעה זה הטעם עצמו.

אד"ש: באם לקהל בחוץ יהיה טענות על זה שנח דיר הטריח אותי, תאמר להם

שזה ענין חשוב ביותר, ותגין עליו.

* ליל ל"ג בעומר הוחג כאן ע"י הדלקת מדורה ענקית בשדרת איסטערן פארקווי.

יום ג' ח"י אייר, ל"ג בעומר

* בבוקר, בבואו מביתנו חילק דולרים במשך 30 דקות לאנשים, נשים וטף. בירך כמה נשים בזרע חיי וקיימא. ר"א ששונקין בעוברו לקחת דולר שאלו אד"ש: מדוע אינו בשמחה?! אשה א' סיפרה לאד"ש אודות שליח א' בבופלו ואד"ש נתן לה דולר נוסף עבורו. הר"י הרצל מכפר תבור בעוברו לקחת אמר לו אד"ש: הרי תמיד אתה לוקח בשביל האיזור, קח דולר בשביל האיזור. לאנשים רבים נתן דולר נוסף.

* בשעה 3:10 יצא כדי לנסוע לאוהל. מכונית אד"ש הסתובבה באיסטערן פארקווי שמאלה לכיוון פרוספקט פארק שם נערכו תוכניות לילדים. אנ"ש והת' שנכחו בצאת אד"ש ב-770 מיהרו גם הם לצאת בעקבות אד"ש לפארק. שם בפארק הרבי שהה כ-5 דקות (המכונית סבבה את הפארק בסיבוב אחד), סימן בידו הק' לשלום לילדים כל העת (למעשה היו קצת ילדים), ומשם המשיך לאוהל.

* חזר מהאוהל בשעה 9:40, בחוזרו חיכו בחוץ הרבה מאנ"ש והת' והחלו לנגן, אד"ש בצאתו מהמכונית סימן מעט בידו. אחר תפילת ערבית שהסתיימה בשעה 10:10 יצא הריל"ג מחדר אד"ש והודיע על התוועדות בעוד 10 דקות. את השמחה אין לתאר, 770 היתה כמרקחה וכו', אך ברדת אד"ש בשעה 10:25 הכל היה ערוך ומסודר.

התוועדות.

שיחה ראשונה - מאמר.

שיחה שניה - הורה שאלו שלא ערכו עדיין כינוסים לילדים או אלו שלא עשו מספיק שיעשו בימים הסמוכים. דיבר על אלו שהם נגד הרשב"י והתרופה לכך להתחזק באהבת ישראל.

שיחה שלישית - חומש, ודיבר מענין ההוראה מהרמב"ם שפוסק שאסור לקדש אשה על מנת לגרשה, ואיך זה שהקב"ה שלקח את עם ישראל גירש אותו עכשיו בזמן הגלות, אלא שזה לא נקרא גירושין אלא אזהרה, א"כ צריכים לזעוק עד מתי, לדפוק על השולחן ולחבוע עד מתי. אחר שיחה זו החלו לשיר ווי וואנט משיח נאו, השירה היתה נשמעת כמו קריאה, קראו עשרות אלפי פעמים במשך שעה וחצי ללא הפסקה. אד"ש בתחילה הורה לר' אבוחצירא לשרוק וסימן ליהודי א' לשתות לחיים, אחרי כן בכל העת היה מביט לכל עבר בדומיה ואומר מידי פעם לחיים. זה היה מחזה אדיר ונפלא, מידי פעם שרו בחוזק בגלים מחודשים, כ-10 דקות קראו רק "נאו", האנשים יצאו מגדרם ואלו שישבו קמו רקדו על מקומם וכו' וכו'.

אחר כל זה, אמר בשם אדמו"ר מוהרי"צ שיש מנהג שהגבאי בסיום הקפה בשמחת תורה אומר עד כאן הקפה א', עד כאן הקפה ב' וכן הלאה, כך גם כאן שלא יעשו בחירות ופרוטקולים ועד המסדר, אלא שאחד יכריז עד כאן פעם אחת, כי אחרת זה לא יפסיק, עד לפעם השביעית לקראת משיח צדקנו. הורה להביא ילדים לשמיעת קריאת עשרת הדיברות בחג השבועות, ודיבר מענין בתי חב"ד, כוללי תפארת זקנים וצבאות ה', רישום לקעמפים, ולסיים את בנין אגודת חסידי חב"ד בכפר חב"ד כמה שאפשר עד ל"ב תמוז, מה טוב עד חג השבועות, אמר שנהגו כמנהג הבטלנים וכו' והכסף ינתן מכאן, כמו שהיה תשלום ראשון כך יהיה גם תשלום שני וגם שהם יאספו, ושינגנו הניגונים: הכנה, אדמוה"ז, אדמוה"א, לכתחילה אריבער, שיבנה. ויחלק דולרים לצדקה. בניגון שיבנה עשה תחילה בידו הא' אח"ז עשה עם שתי ידיו הק' חזק להגברת השירה. טרם צאתו ניגן כי בשמחה תצאו.

התוועדות הסתיימה בשעה 2:15, נסע מיד לביתו. הקריאה שהושמעה במשך שעה וחצי בהתוועדות עדיין מצלצלת באוזנינו – "ווי וואנט משיח נאו".

* היום יצאו 10 טנקים לחוצות ניו יורק להביא לעצמות היבשות' את דבר ה'. טנק אחד נסע לבוורו פארק למכור ספרי קה"ת ב-40% הנחה, והיתה הצלחה רבה.

יום ד' י"ט אייר

בצאתו מתפילת מנחה הנהן בראשו לר"מ מיצברג וזוגתו שעמדו על יד הקופה צדקה (כבר בשנת תשכ"ג אמר אד"ש למיצברג שיביא את זוגתו לכאן וכעת באה לכאן לראשונה).

יום ה' כ' אייר

יצאה הסכמה מאד"ש לבחירת השלוחים משיבת תות"ל מריסטאון לישיבה גדולה בלונדון.

ש"ק פרשת בחוקותי כ"ב אייר התוועדות.

אחר שיחה ראשונה שרו ווי וואנט משיח נאו, בעת השירה הביט לעבר ילד שישב סמוך אליו (על הבימה) והחל למחוא כפיים לעברו.

שיחה שניה – היתה הוראה להתוועד אנשים, נשים וטף בש"ק מברכים חודש סיון מה שסמוך יותר לר"ח סיון וידברו אודות אהבת ואחדות ישראל. אחר השאלות נתן בקבוק משקה לר"א ליפסקר עבור מסיבה לגמ"ח ע"ש הקדוש הת' גולדמן. החל לנגן והריקותי לכם. בעת השירה הסתובב לעבר ר"ב גורדצקי (שישב לשמאל אד"ש) והורה לו לשתות לחיים, לאח"מ הסתובב לר"מ מיצברג

(שישב לימין אד"ש) הנ"ל הושיט כוס קטנה אד"ש סימן לו כוס גדולה, לאחרי שתייתו נתן לו אד"ש שתי פרוסות עוגה ואמר לו שזה עבור זוגתו. אחרי כן נתן פרוסת עוגה לר"ב גורדצקי.

בביאור ההוראה דמילתא דחסידותא בפרקי אבות בענין בן חמש שנים למקרא שמלמד אמיתי לא מכה תלמידיו במקל אלא מראה באצבעו על המקל שתלוי על הקיר, אד"ש באומרו זאת הצביע לכיוון הקיר ממול.

את השיחה הנ"ל סיים שכל הענינים יבואו באופן של ניעט ניעט (אמר זה בניגון) וסימן חזק בידו הק' להגברת השירה.

נטל ידיו לתפילת מנחה לפני ברכה אחרונה. ההתוועדות הסתיימה בשעה 5:30.

יום א' כ"ג אייר

* בבואו מביתו חילק דולרים במשך 30 דקות. א' נתן לאד"ש אשכולית ואד"ש לקחו אח"ז עמו לחדרו. א' אמר לאד"ש שחלם חלומות מבהילים, ענהו אד"ש: חלמא טבא חזיתא. האלוף דוד מיימון אמר לאד"ש שהוא אלוף בצה"ל, אמר לו אד"ש: תגן על ארץ ישראל בגוף ובנשמה. אחרי כן אמר לאד"ש שנוסע לאה"ק, בירכו אד"ש: הצלחה בכל המצטרך בגשמיות וברוחניות.

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל. בצאתו לאוהל עמדו מר א. בראשי וי. בורנשטיין (ממשרד החינוך) לקבלת ברכה לנסיעה, אד"ש בירכם: פארט געזונטרערהייט, ובשו"ט שיהיה שלום בארץ, שזקוקים לזה בפרט עכשיו שהזמן גרמא.

יום ב' כ"ד אייר

לא יצא היום לתפילת מנחה.

יום ג' כ"ה אייר

הגיע מביתו כרגיל. בערך בשעה 10:30 ראו (בלי ידיעה מוקדמת) את אד"ש יוצא עם הריל"ג מדלת החצר (שעורכים בו חופות) והולך לכיוון קינגסטון, חוצה את הכביש איסטערן פארקווי ונכנס לבנק. הריל"ג החזיק בידו מעטפה מקופלת.

בפנים בבנק ניגש לשולחן האחרון (הסמוך לחדר המנהל), המנהל חיכה שם, אד"ש חתם על הניירות, אחרי כן ניגשו לכספת (החפצים של הלקוחות) והוציאו קופסת כספת והכניסו לחדר המנהל, הרבי שהה שם לבדו כ-5 דקות, אחר כל זה אד"ש עזב את הבנק ובידי הריל"ג מעטפה גדולה ומלאה, חיכה ברמזור והחל לחצות את הכביש בטרם החל להיות רמזור ירוק.

בהגיע אד"ש להחצר (שבו עורכים החופות) החל אד"ש להכנס פנימה, אחר מספר צעדים סימן להריל"ג תנועת ביטול, וחזר על עקבותיו, הלך דרך השביל הראשי

של 770 (לראשונה מאז כ"ז אדר א') ונתן צדקה ונכנס לחדרו. (מספרים - שפעם אחרונה שאד"ש הלך לבנק היה לפני כ-20 שנה. מנסים לשער שזה היה כתבים, אך בבירור א"א לדעת).

יום ה' כ"ז אייר

* היום היתה הוראה בעל פה מאד"ש שהרבנים בכל מקום יודיעו בבתי כנסת שלהם על מקומות שעורכים מסיבות והתוועדויות ביום ראשון ראש חודש סיון.

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל

ש"ק פרשת במדבר כ"ט אייר
* התוועדות.

(קודם שבת הפיצו לכל בית כרוז המעורר ע"ד הוראת אד"ש להשתתפות בהתוועדויות אהבת ישראל ורמזו בו גם שכל אחד ישתדל להשתתף בהתוועדות אד"ש וגם יסודר מקום לילדים) לפועל הגיעו הרבה ילדים שעמדו במרוכז במאותיהם על הפירמידה הקבועה, ויחסית היה קהל רב יותר מתמיד.

שיחה א' - דובר אודות הילדים שערבים בעדינו וכו' והורה שהילדים ובזכותם המבוגרים ישתו לחיים וינגנו ניגון שמח. ניגנו ווי וואנט משיח נאו, אד"ש סימן לילדים שישבו לידו ולאילו שעמדו על הפירמידה לשתות לחיים, והחל להניף ידו הק' חזק להגברת השירה, קרא להריל"ג ואמר לו מספר מילים (כנראה שיזרז את הילדים באמירת לחיים), הריל"ג הלך למקום הילדים ואחר זמן חזר לאד"ש, אד"ש אמר לו משהו.

שיחה ב' - הורה שכל ילד יתן לחבירו את כוסו לאמירת לחיים וכל ילדה תתן לחברתה חתיכת מזונות שזה ענין של אהבת ישראל. אד"ש קרא להר"י וינברג ונתן לו כל הצלחת של המזונות עבור עזרת נשים. סימן לכמה וכמה בידי תנועה שיעביר את כוסו לשני. עודד הרבה בידו להגברת השירה.

בעת עיונו ברש"י עודד את השירה ג"כ בידי וכו'. אחר השאלות חילק בקבוקי משקה עבור התוועדויות מחר במקומות שונים. החל לנגן הריקותי לכם.

בסוף ההתוועדות סיים את השיחה בניגון שיבנה ביהמ"ק ועודד חזק מאוד עם שתי ידי הק' זמן רב.

* לפני השקיעה התקיימה התוועדות רבתי ב-770. הרבה מהת' הלכו לבתי כנסת בשכונות היהודיות כדי לעורר ע"ד אהבת ישראל בזמן סעודת שלישית.

יום א' ר"ח סיון

* נכנס לקריאת התורה עם סירטוק משי. לאחר קריאת התורה חילק דולרים לכל הקהל.

* לא יצא היום לתפילת מנחה.

* כינוס נשי ובנות חב"ד. בשעה 6:50 אד"ש ירד לביהכ"נ לומר שיחה, אמר שנותן שני דולר, ושאת הדולר השני כל אחת תיתן לרעותה. בעת נתינתו חבילת דולרים לאחת המארגנות אמר לה הבן שלך אמר לי אתמול (בש"ק) פעמיים לחיים.

יום ב' ב' סיון

* לפני היכנסו לתפילת ערבית עצר ליד הקופת צדקה והורה להריל"ג לקרוא לאשה שעמדה במזכירות, כשהגיעה נתן לה חופן מטבעות, ושאל על העומד לידה אם זה בעלה? השיבה בחיוב, אד"ש נתן לו ג"כ מטבעות, ואמר לה: שיתנו כל יום צדקה גם איפה שהבן נמצא, ושיהיה שם קופת צדקה, ושיהיה חג שבועות שמח, ויבשרו בשו"ט עוד לפני החג (בנם ילד קטן שנפגע ל"ע בתאונת דרכים ברודפו אחר כדור).

* לפני כניסתו למכונת (בצאתו לביתו) הורה להריל"ג להביא משהו.

* משעה 8:20 עד תפילת ערבית בשעה 9:15 הרש"ג שהה בחדר אד"ש. (עפ"י השמועה - ר' חיים ליברמן היה אצל אד"ש בשעות הבוקר (?)).

יום ד' ד' סיון

בעת צאתו לתפילת ערבית הודיע על התוועדות.

התוועדות.

סימן הרבה להגברת השירה. בעת חלוקת הדולרים שרו דיין נצח, כשהדולרים עדיין בידו סימן הרבי להגברת השירה. ההתוועדות הסתיימה בשעה 12:00.

יום ה' ה' סיון

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* בצאתו לבנין הספריה חיכה איש א' סבו של הילד (שנפגע בתאונת דרכים), הנ"ל אמר משהו לאד"ש ואד"ש כאילו לא התייחס אליו. בחזרתו מהספריה אחר ששם כסף בקופת צדקה פנה לעבר הדלת הראשית וחיפש את הנ"ל ונתן לו מטבע לשימו בקופה.

יום ו' א' דחג השבועות

* אמש, אחר תפילת ערבית הריל"ג הורה להכריז בשם אד"ש שכל אחד יביא ילדו ואחרים לשמיעת עשרת הדיברות.

* בשעה 5:45 יצאה התהלוכה לבורו פארק, כשכ"ק אד"ש עומד בפתח 770 ומביט על כל אחד ואחד שעובר. בחזרת התהלוכה התרכזו כולם מול בנין הספריה והחלו לנגן בחוזק ובמהרה אד"ש יצא אלינו, נעמד בין שתי הדלתות ועודד את השירה מספר דקות.

יום ש"ק ב' דחג השבועות

* התוועדות.

בין השיחות סימן ועודד הרבה מאוד להגברת השירה. בסוף ההתוועדות הביט לעבר קבוצת ילדים (מצרפת) שישבו לידו והורה להם לשתות לחיים והחל למחוא כפיים בקצב לעברם, והסתובב לשמאלו והורה ליהודי א' לשתות לחיים על כוס גדולה, מחא כפיים, אחרי כן החל לעודד בידו כשמדי פעם מחליף את ידו. סימן להסופר ר' זירקינד לשתות לחיים ולעוד, בכללות היתה אוירה של שמחה רבה. ההתוועדות הסתיימה בשעה 12:30, והחלה חלוקת כוס של ברכה עד שעה 3:30.

ממראות החלוקה:

ליהודי א' נתן תחילה בקבוק אחד, אחרי כן קרא לו ונתן לו עוד בקבוק באומרו: זה לביתך וזה בשביל הספר שמוציא.

כשעבר ר"ש איידלמן נתן לו בקבוק משקה, ואמר: לברכה ובהצלחה, תברך יהודים בהצלחה.

כשעבר רב"צ חיים ברנשטיין (עו"ד מאנ"ש בלונדון) נתן לו אד"ש בקבוק משקה ואמר: ס'וועט העלפן אלס א לויער (= שיעזור לך בתור עו"ד).

כשעבר ר"ש ו. (מו"ל ספרים), בירכו אד"ש: הצלחה רבה אויף אלע ספרים (=הצלחה רבה על כל הספרים). אחרי כן קרא לו שוב ונתן לו בקבוק משקה באומרו: און אויך למפרע (= ההצלחה היא גם למפרע).

כשעבר ר"א העכט נתן לו אד"ש בקבוק משקה, ואחרי כן נתן לו עוד שתי בקבוקים עבור הרבנים הראשיים, באומרו: האם יש לך ברייטקייט להביא לרבנים הראשיים?! על זה אין שאלות של תרומות ומעשרות.

לר"א שמטוב נתן שני בקבוקים באומרו: כפליים לתושיה.

לר' י. הילדסהיימר נתן בקבוק עבור פעילות בקיבוץ שעלבים (הנ"ל מתעסק

בישוב הקיבוץ), כשפנה ללכת קרא לו אד"ש ושאלו: האם יש לו שייכות לקרן השמיטה של ישובי פא"י? הנ"ל ענה בחיוב ונתן לו בקבוק שני בברכו: שיהא בהצלחה רבה. ונתן לו בקבוק שלישי עבור הרב קלמן כהנא נשיא פא"י.

לר"י גרליצקי מתל אביב נתן בקבוק נוסף עבור הרב פרנקל.

כשעבר ר' יוסף דור מפקח בכיר במשרד החינוך באה"ק אמר אד"ש: תודה באופן אישי על שבירכת אותי בברכת כהנים, תמשיך בפעילותך בהצלחה, ונתראה בקרוב באה"ק. הלה פנה לעבר היציאה אד"ש קרא לו ונתן לו בקבוק משקה באומרו: בקרוב עם משיח צדקנו.

לר"א זילברשטיין מקרית טבעון נתן בקבוק באומרו: בזה אין שאלות של תרומות ומעשרות.

בעת החלוקה אד"ש סימן רבות להגברת השירה.

אחר שאמר ויתן לך וכו' אמר: מסתמא במשך זמן אמירת ויתן לך נוספו עוד כמה (שרוצים לקבל כוס של ברכה). ניגשו ב' אנשים. אמר: צריך להיות עוד! ניגש עוד א' וחיך אליו אד"ש, ואמר: (אולי) יש רביעי?! וכשלא ניגש רביעי חיך אד"ש ועשה בידו תנועת ביטול, והתחיל לנגן כי בשמחה תצאו.

יום א' ח' סיון

* בבוקר, בבואו מביתו חילק דולרים במשך שעה.

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל. בחוזרו מהאוהל הלך דרך השביל הראשי של 770 (כנראה מפאת חופה שנערכה בסמוך).

* בשעות הצהריים התקיימה הכנסת ספר תורה של בית רבקה, הכניסוהו לביהכ"נ ב-770. אחרי הצהריים התקיים כינוס תורה השנתי.

יום ב' ט' סיון

* בקריאת התורה קראו בספר תורה החדש של בית רבקה. בהחזרת הס"ת לארון הקודש ניגנו שישו ושמחו בשמחת תורה, אד"ש סימן זמן מה להגברת השירה.

* אחר הצהריים נערך המשך כינוס תורה.

* בשעה 8:00 התקיימה יחידות כללית לאורחים, חתנים וברי המצוה.

מהעניינים שהיו ביחידות:

לר"א זילברשטיין בירכו בהצלחה רבה. וכשעברה זוגתו בירכה: שיהיה לך נחת

מבעלך, ומהרבנות.

ליהודי מאנגליה שהגיע מאוחר ליחידות של ברי המצוה, כשעבר אמר לאד"ש שאיחר, אד"ש: דער שווער האט געזאגט א איד פארשפעטיקט קיין מאל ניט (=חמי אומר שיהודי לא מאחר אף פעם). ונתן לו דולר נוסף, כשהלך קרא לו ונתן לו דולר שלישי.

לא' ממשרד החינוך באה"ק בין שאר הדיבורים אמר לו אד"ש שיגביה את החינוך.

א' החל לבקש מאד"ש, אד"ש ענה לו: הקב"ה יודע כל הצרכים והוא ימלא.

יום ג' י' סיון

* בסוף תפילת מנחה שרו קבוצת ילדים מצרפת את השיר אל תירא ועוצו עצה, אד"ש עודד את השירה. בצאתו מהתפילה (בעומדו על הפתח) פנה לזאל אל הילדים הנוסעים היום ובירכם, ובירך שוב נוסעים שעמדו על יד המעלית.

* אחר תפילת ערבית היה קידוש לבנה.

* בערב נערכה התוועדות קצרה עם הפרופ' י. ברנובר.

יום ד' י"א סיון

התוועדות.

היתה התוועדות רגילה, הורה לנגן ניגונים, בשירת ופרצת עודד חזק בידו הק' שלש פעמים. בסוף ההתוועדות היתה חלוקת דולרים. ההתוועדות הסתיימה בשעה 12:00.

יום ה' י"ב סיון

כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

ש"ק פרשת נשא י"ד סיון

התוועדות.

בשיחה הראשונה דיבר בין השיטין אודות רבנים ומנגד על בעלי בתים שלא צריכים להתערב וכו', שדעת בעה"ב היפך דעת תורה ואפי' בעה"ב שיודע ללמוד ויש לו סמיכה וכו'.

אחר אמירת המאמר ניגש הרש"ג לאד"ש ובידו בקבוק משקה עבור דינר לטובת מרכז ישיבות תו"ת. אחרי לכתו החל למחוא כפיים בקצב לעבר ילד קטן שמחא כפיו.

אחר השאלות ברש"י וכו' חילק בקבוקי משקה: לר' זירקינד עבור סיום הס"ת, וכשהכריז הנ"ל על כך הוסיף שלא יהיו אוטובוסים ושהקהל יסע בעצמו, אמר לו אד"ש שיוסיף ניט אום שבת גערעדט (=לא מדברים על כך בשבת). נתן לר"א מינץ עבור חתונה ל-20 זוגות מרוסיה שהיו נשואים ללא חופה וקידושין. נתן לר"ז כץ עבור מסיבה ע"ד מעמד. נתן לאבצן עבור סיום הרמב"ם באנגלית. אחרי כן שלח להרש"ג שמישהו יכריז על הדינר של תו"ת, והכריז הר"י וינברג, הנ"ל לא אמר את השעה, הרבי שאל: וויפל אזייגער?! (=באיזה שעה!?) וחיך. החל לנגן והריקותי לכם. סימן להרב הענדל ממונטריאול לשותות לחיים והנ"ל לקח כוס קטנה, אד"ש עשה תנועת ביטול בחיך והחל לעודד עם שתי ידיה להגברת השירה.

בסוף ההתוועדות הורה שהרבנים יקחו משקה מהמזכירות ויתוועדו כל אחד במקומו. והורה לנגן ווי וואנט, ניעט ניעט ושיבנה. ההתוועדות הסתיימה בשעה 5:25.

יום א' ט"ו סיון

* בבואו מביתו חילק דולרים משך 3/4 שעה.

בעת החלוקה עברו ג' חתנים, אד"ש נתן לכל אחד דולר נוסף "עבור הכלה". א' מהם שאל האם לתת לכלה אחר החתונה, ענהו אד"ש: "בוודאי, הרי קודם לך צ"ל קידושין בטבעת".

הר"י שיינפלד מתל אביב אמר לאד"ש שהוא נכד הרי"מ לוין, אד"ש בירכו שיהיה עוד יותר טוב מסבו. אח"כ שאלו אם הוא כהן, וענה שהינו נכד מצד אמו והוא לוי, אמר אד"ש שיהיה וילוו עליך וישרתוך.

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל. בצאתו לאוהל סימן לשלום לנוסעים, לא בירכם.

יום ג' י"ז סיון

* הצלם רלוי"צ פריידין הגיע היום. בעת בוא אד"ש מביתו שהה בג"ע התחתון. בצאת אד"ש לחלק כסף לילדים נתן לו מטבע ג"כ וחיך אליו.

* אחר מנחה נכנסו לג"ע התחתון קבוצת גבירים ומשפחותיהם מאנגליה (הובאו על ידי ר"נ סודק), אד"ש דיבר עמם כ-10 דקות. מה הם עשו או נתנו לאד"ש זה עדיין בגדר סוד. ידוע רק צדדי השיחה כדלהלן: הכינו בג"ע התחתון כסאות בשבילם, אד"ש ביקש שישבו, הם לא ישבו. בתחילה אד"ש אמר להם שכרגיל לא מדבר באנגלית, אך כאן מקרה יוצא מן הכלל והיות ולא כולם מבינים, על כן ידבר באנגלית.

אד"ש: הנני מתיר נדר על כך שהנני נוהג ורגיל לא לקבל אנשים ליחידות בפרטיות, בכל זאת במקרה זה בגלל המעשה שעשו בלי פרסום ומדליות.

אד"ש: פ' השבוע בהעלותך מדובר על המנורה, הוראה מזה מחד כולה מקשה אחת, מאידך שבעה נרות עד שכל אחד מהם "עולה מאליה".

אחד מהם נתן בקבוק משקה לאד"ש, אד"ש אמר שרוצה לשתפם בזה, הוציאו כוסיות, ומזג לגברים לחיים. אח"כ אמר אף שכרגיל לא נותנים לנשים משקה, אך כאן הנני מתיר ובגלל...

א' מהם הודה לאד"ש על שקיבלם ליחידות. אד"ש: ביקש סליחה על שקיבלם בפורום קטן, וכשמשיח יבוא יהיה בפורום גדול ובהרחבה.

* היתה שיחה למסיימות בית רבקה, אד"ש ירד לביהכ"נ בשעה 5:00. אחר השיחה נתן 10 מטבעות להרב לוי ביסטריצקי מצפת שעמד ליד המעלית ואמר לו: אויף ציון דרמב"ם מאך דארט א סיום (=לעשות סיום על ציון הרמב"ם).

* בצאתו לתפילת ערבית בירך חתן וכלה (קרינסקי - קליין), חיך לרופא וייס שעמד בזאל, אחרי שנשתתקה השירה דפק עוד כמה פעמים להמשך השירה.

בצאתו מהתפילה עמדו בהול ר' אלימלך ניימן ומר נח דיר, הנ"ל ביקש לדבר עם אד"ש, אד"ש: עכשיו? (כנראה בגלל החתונה). לבסוף קרא לו להיכנס לג"ע התחתון ודיבר עמו כ-20 דקות. נח דיר אמר לאד"ש שקשה לו לדבר באידיש. אד"ש: שידבר באנגלית ואני אענה באידיש. הוא קיבל עידוד וברכה להמשיך בעבודתו החשובה ובודאי יצליח.

בסיום השיחה עם נח דיר נכנס ר"א ניימן, אד"ש התעניין בשלום האדמו"ר מגור. ניימן אמר לאד"ש שנוסע לאה"ק. אד"ש בירכו: נסיעה טובה ובשו"ט. נתן לו צדקה ואמר שזכות היא עבורי לתת ליהודי שנוסע לאה"ק מעות צדקה, ובפרט שהיא מקרבת את הגאולה. (המשפט דלקמן אמר באנגלית) העולם אומר שאני משוגע על משיח. (בעתונות כתבו כך על אד"ש אחר ששרו בל"ג בעומר כשעתיים 'זוי וואנט משיח נאו').

לאחר מכן הרופא וייס נכנס ושהה אצל אד"ש כ-5 דקות. בצאתו למכונית אמר לוייס שתמסור בשמי מז"ט לחתן והכלה (קרינסקי).

עשה להר"י קרינסקי (הנהג) סימן לתמיהה (הרי היום חתונת בנו).

על יד המכונית עמדו כמה נוסעים, וניגש יהודי א' לתת יד לשלום לאד"ש הריל"ג

מנע אותו מכך, אולם אד"ש קרא לו ונתן לו שלום עליכם ומטבע (כי כבר הוציא מטבעות לחלק לנוסעים) לאחר מכן חילק מטבעות לנוסעים.

הוספות

* במשך שבוע פרשת בהר י"א-י"ד אייר התקינו ב-770 שולחנות חדשים עבור מקום שלחן אד"ש בהתוועדות. חלק משולחן אד"ש עצמו מוגבה מעט משאר השולחנות.

* בקשר להוראת אד"ש לערוך כינוסים אודות אהבת ישראל בש"ק פרשת במדבר ער"ח סיון, הרבה מאנ"ש והת' נרתמו להצלחת המבצע, הן בהדבקת מודעות על הענין בחוצות העיר ניו יורק, והן בהתקשרויות טלפוניות לאלפי משפחות שיבואו להשתתף בכינוסים, והן בפרסום ענק בעיתונות האמריקאית וכו'.

* ביום א' כ"ג אייר התקיימו בחירות לרב שלישי לשכונה, ונבחר הרב י. העלער. הוקם ועד כשרות זמני עד אחר החגים ה'תשמ"ז, ואז יבחרו בנציגי קהל קבועים שיטפלו בענין.

* בתחילה חשבו לקיים טכס הכתרה לרבני השכונה ביום א' ר"ח סיון ושאלו על כך מכ"ק אד"ש. אד"ש ענה שיעשו בתאריך אחר מפאת שבאותו יום מתקיים הכינוס של נשי ובנות חב"ד השנתית.

* ביום א' ח' סיון התקיים סמינריון של הועדה לדוברי עברית, הענין נחל הצלחה רבה.

* בשבוע שלפני חג השבועות אד"ש הואיל להגיה את המאמר ד"ה להבין ענין כתיבת ס"ת שנאמר ביו"ד שבט ה'תש"ל. וכן הגיה את המאמר ד"ה אתה הראת של יום ב' חג השבועות ש.ז. (יצא בהוצאה שניה עם תוספת כמה הערות חדשות). וכן הגיה כמה שיחות מהשבטות האחרונות.

* ארגון נשי ובנות חב"ד כתבו לאד"ש שהיות וחנוכת הבית (של בית אגודת חסידי חב"ד בכפ"ח) תהיה ב"ב תמוז (..?) לא יוכלו הן להשתתף היות וזה הקאנווענשן שלהן אז. וגם שאלו במה יהיה עיקר הקאך בקאנווענשן: בענין "כל השביעין חביבין" מכיון שהיות ושנה הבאה היא שנת שמיטה או בענין התקשרות לכ"ק אד"ש. מענה אד"ש (לא הלשון כלל): החנוכת הבית אפשר לעשות בט"ו תמוז שאז קיימא סיהרא באשלמותא. ובדבר השאלה השניה: בהתקשרות לגדולי ומנהיגי הדור.

* עפ"י השמועה - אד"ש כבר שלח לכפ"ח 100,000 דולר עבור בנין בית אגודת חסידי חב"ד וזאת בהמשך לתשלום ראשון ששלח לתחילת הבניה 60,000 דולר.

וכן שחנוכת הבית תיערך ביחד עם חגיגת בר המצוה של בני הגיבורים.

* ביום ה' י"ב סיון הר"י קארף נכנס לאד"ש ליחידות למשך כ-20 דקות (הנ"ל נכנס כל שנה לפני נסיעתו לאסוף דמי מעמד). אד"ש שאלו מה מצב בריאותו ובריאות זוגתו, וענה. אד"ש אמר לו בין שאר הדיבורים: שהוא לא מחזיק מאלו שנוסעים להרים אף שהרביים היו נוסעים להרים, כי חוזרים משם יותר עייפים. וכן דיבר על העדר אחדות והביא כמה דוגמאות: המצב באה"ק, הירושה בנוגע לפרשן וקהילת פאפא.

מתשובות כ"ק אד"ש שהגיעו לידינו

* מענה אד"ש על ההודעה של נציגי הקהל בענין הבחירות לרב שלישי שיתקיים ביום א' כ"ג אייר (מוצש"ק כ"ב אייר ה'תשמ"ו):

"נת' ות"ח, אזכיר עה"צ עוה"פ -

שתהינה הבחירות בשטומו"צ בכל, לטובת

הכלל ולטובת הפרט גם יחד, כולל הפי'

ב"גם יחד" שבדרושי לג"ב - הילולא

דרשב"י"

* לא' ששאל האם להחליף עבודתו מעבודת קודש, מענה אד"ש:

"לא לעזוב עבודתו הנ"ל (כ"א שם ימצא בדרכי

נועם דרכים להשפיע)"

הנ"ל גם שאל באם לעזוב את אה"ק, ענה אד"ש:

"לא לעזוב את אה"ק"

* לא' מאנ"ש ירושלים שכתב לאד"ש אודות יום הולדתו ה-50 לאוי"ש"ט, כתב

אד"ש (אייר ה'תשמ"ו):

"מנהגי יום הולדת ולהעיר משערי זוהר לאבות ספ"ה"

* לא' מארגטינה שכתב בענין בעיות בפרנסה על אף שנותן בכל פעם מעשר,

מענה אד"ש:

"בתוספת פרוטה ויותר"

הנ"ל גם שאל באם יש לו לבדוק את התפילין והמזוזות אף על פי שבדקם בתוך

השנה האחרונה, מענה אד"ש:

"באלול"

* לא' מאה"ק ששאל בקשר לפטנט שראה כאן, האם לישמו במפעלו באה"ק, ענה

אד"ש:

"עפ"ז יעשה את זה באה"ק"

(במשפחתו היו התלבטויות באם להעביר את המפעל לארה"ב, ומבלי לכתוב על כך לאד"ש ענה לו על כך בהוסיפו את המילים באה"ק).

* לשליח אד"ש באופקים שכתב לאד"ש (י"ג אייר ה'תשמ"ו) בין השאר: אנו מקוים שלכ"ק אד"ש יש נחת רוח מהפעילות באופקים.
אד"ש מחק את התיבות אנו מקוים והוסיף: "כמובן"

* לפני ל"ג בעומר ש.ז. היה מענה לר' ישראל ליבוב על ההודעה שמתכוננים להגיע ל-75 אלף ילדים בכינוסים בל"ג בעומר, (בערך הענין):
שכתוב מועט תפסת אבל לא מיעוטא שבמיעוטא, וישלימו אף בימים שאח"כ.

* להרב י. פרקש מירושלים עבור הוצאה חדשה של ספרו מחשבת הטהרה, ענה אד"ש (סיון ה'תשמ"ו):
"מצו"ב השתתפות בההוצאה לאור - \$ 100
גרם בזה נחת רוח אמיתי
אזכיר על הציון"

* לאנ"ש דשיקגו על הפ"נ והחלטות טובות שקיבלו אחרי המאורע הטראגי בפטירת אשת א' השלוחים דשם - ר' נפתלי כץ. מענה אד"ש (אייר ה'תשמ"ו):
"הזכרתי עה"צ (מהעתקה המדוייקת) וכדאי
רבי שמעון לסמוך עליו ויהי רצון שיבשרו
טוב וטוב הנראה והנגלה"

יום ה' י"ט סיון

כ"ק אד"ש היה היום באוהל. לאחרונה בחוזרו מהאוהל נכנס דרך השביל הראשי.

ש"ק פרשת בהעלותך כ"א סיון

לא היתה התוועדות. התקיימה התוועדות חסידית עם הר"ר דונין וכו', היה שמח וכו'.

יום א' כ"ב סיון

* בבוקר, בבואו מביתו חילק דולרים במשך כשעה. ר' קמינר (סגן ראש העיר ערד) שהתלווה עם הרב"צ ליפסקר בעוברו לפני הרבי אמר לו אד"ש בין השאר: "אויס מלך ערד וועט זיין אידישע ערד" (=ביציאת מלך ערד נהיית ערד יהודית).

בסיום החלוקה שאל את לוי"צ פריידין (שצילם כל עת החלוקה וקיבל כבר דולר)

האם יש מישהו שיכול לצלמו כשהוא מקבל דולר (מאד"ש). הנ"ל ענה שאין, ואולי בפעם הבאה יהיה. אד"ש: בפעם הבאה המשיח כבר יבוא. הנ"ל: הלוואי. אד"ש חייך חיוך רחב ונכנס לחדרו.

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

יום ג' כ"ד סיון

* בצאתו מתפילת מנחה דיבר מעט עם מר יוסף דור בפתח ג"ע התחתון.

יום ה' כ"ו סיון

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל. חזר בשעה 10:00.

* בשעה 9:30 בערב נערכה ב-770 אסיפה מטעם נציגי הקהל אודות הרבנים שנבחרו לשכונה. הקריאו את תשובות אד"ש בענין זה. דיברו ג"כ חברי ועד השכונה, הדיון היה סוער ביותר. לבסוף בסיום האסיפה בשעה 2:00 בלילה הוחלט (לאור הוראת אד"ש לסיים התהליכים במינוי הרבנים עוד בחודש סיון) לתת מיד (מחר) כתב רבנות לרבנים.

יום ו' כ"ז סיון

* בשעה 4:00 אחה"צ התקיימה הכתרת הרבנים (הרב השלישי - הרב אדזבא שוהה כעת באה"ק). נמסר להם כתב הרבנות ע"י הרה"ח ר' אליהו נחום שקלאר, שתו לחיים ואיחלו מזל טוב וכו'.

* בחזרת אד"ש מבנין הספריה בעת הדלקת הנרות, על יד הקופה, בחור א' (מהדר התורה) שאל את אד"ש ברוסית האם היהודי הזה יחיה (ראה לקמן). אד"ש ענהו ברוסית: בעזרת השם ויהיה בשורות טובות, ובזכות השבת.

הסיפור: ביום רביעי בערב, קבוצה של כושים היכו במוטות ברזל יהודי תושב השכונה בעת יציאתו מהרכבת, והוא כעת במצב קשה ה' ישלח לו רפו"ש בקרוב.

שי"ק פרשת שלח כ"ח סיון, מבה"ח תמוז - 45 שנה לבוא איש וביתו

* אמר לר' יוסף ולדמן בג"ע התחתון את הרש"י שידבר בהתוועדות, ואמר: פלא שהרי כבר דיברו על זה ואולי צריך יותר ביאור... (וחייך).

* התוועדות.

בתחילת ההתוועדות חייך לפרופ' י. ברנובר (שבנו מתחתן השבוע) ואמר לו לחיים, לאחר מכן סימן לו תנועה (שביטאה איפה בנו?).

בשיחה א' דיבר על ענין שיפוצו מעיינותיך שמתחיל בשבת מברכים תמוז. (משיחה זו רואים את הקשר לכ"ח סיון וד"ל).

אחר שיחה א' סימן שוב לברנובר איפה בנו? (בנו עמד תחילה מול הרבי ומשם אמר לחיים).

אחר השאלות ברש"י חילק בקבוקי משקה: לר"מ הרליג עבור התוועדות במוצש"ק ב-770 לרגל הצלת ובוא אד"ש לאמריקה ביום זה. בגומרו להכריז אד"ש חייך ואמר לו: "איש וביתו" (הכוונה שבא גם עם הרבנית) והכריז כנ"ל. נתן לר' נתן גורארי' עבור התוועדות במקום מסויים, לקח את הבקבוק והכריז, אחר הכרזתו אד"ש לקח את הבקבוק ומזג לרש"ז גורארי' והר' חזנוב. נתן לרא"צ זירקינד יו"ר נציגי הקהל, ומזג לחיים לכל הנציגים והרבנים, והחל לומר שיחה קצרה אודות הרבנים ושיעשו התוועדות אתם עוד לפני ר"ח, ובנוגע להרב השלישי שלא נמצא כאן כשיבוא (מאה"ק) יעשו שוב התוועדות בתור המשך וכו'. החל לנגן והריקותי לכם.

בסוף התוועדות ניגש ר' בערל יוניק לאד"ש, אד"ש נתן לו מזונות וכוסית יין עבור הרש"ג שלא נכח בהתוועדות - הוא מרגיש לא בטוב). ניגנו שיבנה.

ההתוועדות הסתיימה בשעה 5:35.

* במוצש"ק התקיימה התוועדות חסידית רבתי ב-770 בהשתתפות המוני אנ"ש והת' לרגל "45 שנה". ר' יואל כהן חזר על השיחה הראשונה משבת זו. ר' פוגלמן מוואסטער ור' לייבל פוזנר מבורו פארק סיפרו סיפורים והעלו זכרונות מהתקופה דאז.

יום א' כ"ט סיון

* בבואו מביתו חילק דולרים משך 3/4 שעה. לר"ל זלמנוב ולר"א שמטוב נתן דולר נוסף בתור השתתפות בהוצאות החתונה. לרש"ז נתן (ע"פ בקשתו) דולר נוסף עבור חמיו הרב מ.א. היושב שבעה ל"ע. אד"ש גם שאלו: האם גיסו מהונג קונג נמצא כאן, וכשענה בחיוב והוא יושב שבעה בבית, שאל אם יש שם קופת צדקה, כשענה כן, נתן לו אד"ש עוד דולר.

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* בצאתו מחדרו לתפילת מנחה נכחו בג"ע התחתון חתן ומשפחתו (מייערס מהולנד) אד"ש איחל להם מז"ט ונכנס לזאל. אחר תפילת ערבית עמדו שוב החתן ומשפחתו בג"ע התחתון, אד"ש אמר להם: לא ידעתי שאתם מחכים לקבל סידור, והרי כבר התפללו. החתן אמר שעדיין לא התפלל ערבית, אד"ש שאלו ומה עם

"על חטא", החתן ענה שיאמר את זה, אד"ש הסכים. ונתן לכל אחד דולרים. אביו של החתן סיפר לאד"ש על בעיות בעיניו, אד"ש עשה לו תנועת ביטול (שביטאה שזה שום דבר) ואמר לו שימשיך בהצלחה בעבודתו ובכתיבתו ושהכל יהיה בטוב, ואין צורך לדבר על רפואות.

* בשעה 4:30 אחה"צ התקיימה התוועדות (הכתרה) ב-770 עם הרבנים שנבחרו לשכונת קראון הייטס. חשובי ונכבדי אנ"ש, ועד השכונה והנציגים בירכו את הרבנים וכו' וכמו"כ הרבנים דיברו וכו'.

יום ב' ל' סיון

* עפ"י השמועה - פרופ' ברנובר שהה אחה"צ אצל אד"ש כ-20 דקות (הוא מחתן את בנו היום).

* הערב התקיים סיום ספר הפלאה שברמב"ם, נערכה סעודת סיום ב-770. לאחר הסעודת מצוה התוועד וסיפר הר' אלעניק סיפורים מעניינים וכו' מהשנים הראשונות (תש"א-תש"י) מכ"ק אד"ש.

יום ג' א' תמוז

אד"ש הגיה את השיחה (בלה"ק) בנוגע לרבנים מש"ק פרשת שלח מבה"ח תמוז, והוסיף את המילים כ"ח סיון.

יום ד' ב' תמוז

בצאתו לביתו בירך את ר' העכט מבורו פארק ובנו בנסיעה טובה וכו' ואמר לו בתנאי שיחזור (מאה"ק) ועוד כמה דיבורים.

יום ה' ג' תמוז

בעת קריאת התורה ניגש יהודי א' (כנראה לא שפוי בדעתו) לאד"ש ואמר לו באנגלית שיש אנשים שברשותם פצצות אטום ורוצים לפוצץ את ניו יורק ומבקש מאד"ש שיעשה משהו בענין זה. אד"ש ענהו (לא שמעו בבירור את המענה). אחרי כן הוא ביקש מאד"ש שיקבלהו ליחידות, אד"ש ענהו: שיש אלפי אנשים שרוצים להיכנס ליחידות, ואינני יכול להפלות בינך לבינם.

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* היום נפוצה שמועה שהרבי ענה למישהו שלא תהיה התוועדות השבת.

יום ו' ד' תמוז

בחזורו מהספריה בעת הדלקת הנרות, על יד הקופה, נתן לילדה קטנה מטבע, אחרי כן שאלה אם הדליקה נרות? הילדה לא ענתה, לבסוף אביה ענה שלא

הדליקה. אד"ש: הרי היא מחזיקה בידה מטבע (כלומר הוכחה שלא הדליקה) ואמר שיש עוד כמה דקות להדליק.

ש"ק פרשת קורח ה' תמוז

* לא התקיימה התוועדות. השבת נכח קהל מועט, הרבה מאנ"ש נסעו להרים וכדו'.

* עפ"י השמועה - אד"ש הורה להוסיף שם "ברוך" לר' ישראל רוזן שנפגע ע"י כושים ימ"ש בשבוע שעבר.

יום א' ו' תמוז

* בבואו מביתו חילק דולרים במשך 3/4 שעה. דיבר קצת עם פריידין. נתן דולר נוסף לר"א שמטוב לצדקה עבור הכולל (היה לו אמש יארצייט).

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

יום ג' ח' תמוז

* אד"ש הגיה היום הגהה ראשונה שלשה מאמרים של י"ב תמוז והתוועדויות שלאח"ז משנת ה'תשל"ו.

* היום יצאו שתי מענות מאת אד"ש בנוגע לרבנים, שאלו האם יש לעשות קשר בין ועד רבני ליובאוויטש לרבני השכונה, הרבי שלל זאת.

יום ד' ט' תמוז

בצאתו לתפילת ערבית דיבר עם הריל"ג וסימן לו בידו.

יום ה' י' תמוז

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* בצאתו מתפילת ערבית, אחרי פותחו דלת הזאל נפל סידורו מידו, התכופף והרימו, וסימן להגברת השירה.

יום ו' י"א תמוז

* היום הובא לאד"ש המפתח של 770 בכפר חב"ד.

* בחוזרו מהספריה בעת הדלקת הנרות, ע"י הקופה נתן לר"ש קונין מטבע לשימו בקופה באומרו: הרי יש לך חזקה.

* לפני תפילת קבלת שבת דפק על הסטנדר להגברת השירה. ובכללות דפק רבות בעת התפילה (יחסית לשבתות קודמות).

ש"ק פרשת חו"ב י"ב תמוז, חג הגאולה
* התוועדות.

שיחה ראשונה - מאמר כעין שיחה (לקח מטפחת וכרך על ידו כרגיל בכל מאמר).

אחר המאמר (או אחר שיחה שניה) ניגש ר"א פלדמן ממילווקי, אד"ש אמר לו: אל תחשוב על פנסיה, יש לך עוד הרבה מה לפעול ברבנות או בהפצת היהדות. ניגש ג"כ ר' זובער (יהודי בלי זקן שלמד בליובאוויטש).

אחר שיחה שניה ניגש הרש"ג לאד"ש לומר לחיים, בחוזרו למקומו אד"ש הביט אחריו עד הגיעו למקומו.

אחר השאלות ברש"י וכו' חילק בקבוקי משקה: בקבוק אחד נתן לרא"צ זירקינד (הסופר) וכן מזג לנציגי הקהל לבחירת הרבנים, ולרבנים כולל הרב אזדבא (שחזר כעת מאה"ק), זירקינד הכריז שמחר בשעה 4 תתקיים התוועדות עם הרבנים. בקבוק שני נתן לר' זילברשטיין עבור רוסיה. בקבוק שלישי לרש"ז גורארי' עבור בית חב"ד בפולו. החל לנגן והריקותי לכם. הורה כמדומה לר' זובער לומר לחיים.

הורה להקים בתי חב"ד חדשים ולהרחיב את הישנים. בסוף ההתוועדות אמר שכל אלו שעורכים התוועדויות שיגשו לקבל משקה מהמזכירות.

ההתוועדות הסתיימה בשעה 5:00.

* קידוש לבנה - הלך כמעט עד פינת קינגסטון (ששם נראתה הלבנה מכיוון יוניון סט).

יום א' י"ג תמוז

* בבואו מביתו חילק דולרים במשך 35 דקות. לר"צ פוגלמן מוואסטער אמר: אתמול קראתי מכתב אליך מהרבי השווער שלא צריך להתאונן אלא להיות בשמחה, צריך להיות בשמחה. הנ"ל ענה אמן. אד"ש: מה האמן?! צריך להיות מעשה בפועל בשמחה וטוב לבב.

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* המזכירות מסרה לר"ל קרצוויל שנוסע לאה"ק בקבוק משקה עבור בר המצוה של יתומי גיבורי מערכות ישראל. ונתנו גם לר' שד"ב גורליק מנה"ח עבור חנוכת הבית בכפר חב"ד, הנ"ל עשה שליח את קרצוויל לקחת את שלו.

יום ב' י"ד תמוז

התקיימה יחידות בשעה 8:00 בערב לאורחים, חתנים וברי המצוה. הרבי דיבר שוב אודות הקמת בתי חב"ד חדשים והזכיר את חנוכת 770 בכפר חב"ד שתערך למחרת.

יום ג' ט"ו תמוז

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* אחר תפילת ערבית בשעה 10:00 הודיע על התוועדות שתערך בעוד כ-10 דקות.

התוועדות.

שיחה ראשונה - בחלקה היה מאמר כעין שיחה.

שיחה שניה - רמב"ם, דיבר על כך שאין לשנות את הפס"ד של הרמב"ם עפ"י כת"י חדשים שלו שמוצאים עתה וכו' (אומרים שהכוונה על הר"י קאפח שמשנה כל הזמן הפס"ד ברמב"ם לפי כת"י שמוצא) [הרבי הגיה השיחה הנ"ל, ועדיין לא פורסמה. עפ"י השמועה - הרבי הורה לשלוח את השיחה לקאפח]. אח"ז דיבר משיעור חומש היומי.

שיחה שלישית - דיבר אודות בתי חב"ד להרחיבם וכו', ולהתחיל בזה עוד לפני שלשת השבועות. ודיבר על חנוכת הבית בכפר חב"ד שהיה ברוב עם הדרת מלך וכו'. דיבר מענין המגבית. וסיים את השיחה בניגון ניעט ניעט, והורה לשרוק.

הורה לנגן לכתחילה אריבער, הבינוני, וכן הורה לשיר שיבנה וסימן בידו להגברת השירה. ארבע בבות, ניע כאלפצי - בניגון זה היה נסוך על פני אד"ש רצינות מיוחדת במינה ולפתע קם אד"ש מכסאו ונעמד מלוא קומתו והחל למחוא כפיו בחוזק רב בעמידה, מחזה זה נמשך מספר דקות, הקהל התלהב ביותר וכו'.

אחר חלוקת הדולרים אמר שמי שלא נתן עדיין למגבית שימסור במזכירות. הוציא מכיס מעילו פתק ושמו בחבילת המגבית. טרם צאתו החל לנגן כי בשמחה תצאו.

בצאתו לביתו סימן חזק מאוד. כהמשך להתוועדות זו התוועדו ב-770 עד אור הבוקר.

יום ד' ט"ז תמוז

אד"ש הגיה חלק משיחות של ש"פ חו"ב.

יום ה' י"ז תמוז

אחר השיחה (דברי כיבושין) חילק דולרים. כשר' משה סלונים עבר לקחת דולרים אמר לו אד"ש: שיתן דולר לזוגתו שהיא כגופו.

יום ו' י"ח תמוז

בחזרו מהספריה בעת הדלקת הנרות נתן מטבע גם לר' ראובן דונין.

ש"ק פרשת פינחס י"ט תמוז

* אחר קדיש אחרון בתפילת מנחה הלך לחדרו ולא נשאר לאמירת פרקי אבות.

* הבעל קורא בשבת זו היה ר' לברטוב.

יום א' כ' תמוז

* בבואו מביתו חילק דולרים במשך 3/4 שעה. נתן דולר נוסף לר"מ סלונים באומרו: עבור זוגתו (בכל חלוקת דולרים הוא מקבל עבורה).

דיבר עם ח"כ ולדמן כחצי דקה.

לז.ג. בעוברו לקחת אמר: איר האט (דאך) געבעטן וועגן אייער זון. דאכט זיך מיר אז זיין נאמען איז מענדל (=הרי ביקשתם אודות בנכם, כמדומה ששמו מענדל). הוא לא שמע, הרבי חזר שוב: איר האט דאך געבעטן וועגן אייער זון (=הרי ביקשתם עבור בנכם...), ושיפדה את הדולר הנוסף לצדקה (כנראה באה"ק).

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל (לאחרונה חוזר שוב דרך החצר).

יום ה' כ"ד תמוז

כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

ש"ק פרשת מטו"מ כ"ו תמוז

התועדות.

בהתועדות נכחה קבוצה גדולה של מקורבים שע"י בית חב"ד בטורונטו, קנדה, בשיחה הראשונה הרבי הזכיר אודותם ושצריך ללמוד מהם וכו'.

נוסף על הרגיל עיין גם בחוברת הלכות בית הבחירה (כבשנים קודמות).

אחר המאמר - שיחה, דיבר כחצי שעה וזעק אודות אי ביסוס השכונה ובנוגע לרבנים וכו' וכן דיבר על המזכירות שאומרים בשמו דברים שלא אמרם כלל. במהלך השיחה הנ"ל הוציא מספר פעמים את ידיו הק' ועשה תנועות הסברה

וכו'.

אחר השאלות נתן בקבוק משקה לא' מברזיל עבור חנוכת בית חב"ד שם. החל לנגן והריקותי לכם. סימן לר' נימוטין לומר לחיים, הורה לו לשתות כל הכוס, אחרי גומרו לשתות אד"ש עודד לעברו במחאות כפיים קצובות.

בסיום ההתוועדות ניגנו ניגונים, כששרו שיבנה מחא כפיו וסימן להגברת השירה.

ההתוועדות הסתיימה בשעה 5:45.

יום א' כ"ז תמוז

* בבואו מביתו חילק דולרים במשך כ-3/4 שעה. אמר לרלווי"צ שפירא (מהשמירה) בהצלחה רבה, ולעוד כמה.

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* היום היה בלגן בנוגע להנהלת הישיבה, הבחורים יצאו נגד ההנהלה וכו' אכ"מ.

יום ב' כ"ח תמוז

כ"ק אד"ש לא יצא היום לתפילת מנחה.

יום ג' כ"ט תמוז

כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

יום ד' א' מנחם אב

* אחר קריאת התורה נכנסו לג"ע התחתון קבוצת אנשים (5 איש) בליווי הר' ז. (ממיניסוטה) הם שהו שם כ-4 דקות.

* אחר תפילת ערבית סימן לשיר כהרגלו תמיד בחצי שנה האחרונה (על אף שזה בתשעת הימים).

* יצא לאור ע"י ועד להפצת שיחות ספר הכולל בתוכו שיחות של אד"ש על הלכות בית הבחירה. אד"ש הורה לשלוח לאה"ק (שלחו כעת שני ארגזי ספרים) (עפ"י השמועה - הרבי שלח לא' מאנ"ש את הספר הנ"ל).

יום ה' ב' מנחם אב

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* אחר תפילת ערבית סימן קצת לשיר. נסע לביתו כשעה אחר תפילת ערבית (מספרים - שאז ענה התשובה (10 הוראות) בקשר לחילול בית הכנסת חב"ד בירושלים).

* היום בבוקר היה ל"ע תאונה לקבוצת ילדי קעמפ גן ישראל שנסעו לטיול, ילד א' (כהן) נלקח לבית עולמו ל"ע, ויש כמה פצועים קל ה' ישלח להם רפואה בקרוב. (מספרים שבקריאת התורה היום אד"ש היה רציני מאוד וכו').

ש"ק פרשת דברים ד' מנחם אב התועדות.

בשיחה השניה הסביר בארוכה שהת' צריכים לשבת וללמוד וכו' ולא להתערב בהנהלה וכו', דיבר בהרחבה (זה בקשר לטענות שהיה לאחרונה להת' נגד ההנהלה). אחרי כן דיבר וביקש בקשה נפשית לפרסם בכל מקום ומקום שיעשו בחינות בכל הישיבות, ושיהיה בחינות טובות ויתנו ציונים בכתב כדי לדרבן את התלמידים ללמוד, וקישר זה לציון במשפט תפדה - שזה לימוד התורה שצריך כעת להוסיף בלימוד התורה. והורה שיבחנו בתשעת הימים ומי שאינו יכול שיבחן עד ט"ו באב, ושלא יתחמקו מהמבחנים וכו'.

אחר המאמר - חזר על הנ"ל ואמר שזה נוגע גם למבוגרים שהם יקיימו "עשה לך רב", ודיבר על כך בארוכה וחזר שזה בקשה נפשית וכו'.

אחר השאלות ברש"י וכו' נתן בקבוק משקה לר' דוב בער גרוזמן שנוסע לשליחות לוינה שבאוסטריה. הוא הכריז על חנוכת בית חב"ד שם וכן את הכתובת, אחר הכרזתו אמר אד"ש: שעתידין בתי כנסיות שבבבל לעלות לא"י וגם הכתובת לא תשתנה ולכן צריכים לזכור את הכתובת.

תירוצים ברש"י וכו'. הזכיר ע"ד הענין הבלתי רצוי שאירע בירושלים (חילול הביהכ"נ).

חזר עוד הפעם על הבקשה שיעשו בחינות וכו'. הורה לנגן שיבנה, סימן קצת וחלש מאוד להגברת השירה.

אחרי זה תירץ בארוכה עוד שאלה ברש"י.

הורה לעשות אסיפה והתועדות בקשר לבקשות הנ"ל. בהתועדות היה מונח על השולחן בין שאר הספרים גם הספר החדש על הלכות בית הבחירה שיצא לאור בימים אלו, אד"ש הביט בספר.

התועדות הסתיימה בשעה 5:50.

אחר תפילת מנחה הכריז ר' דוד רסקין על התוועדות שתיערך מחר בשעה 8:00 בערב.

יום א' ה' מנחם אב

* בבואו מביתו חילק דולרים במשך שעה.

* כ"ק אד"ש היה היום באוהל.

* היום הורגשה התעוררות עצומה בין התמימים, ה"זאל" היה מלא ויושבים ולומדים ומתקיימים בחינות בנגלה ובחסידות על ידי ההנהלה. ויהי רצון שנזכה לקיים באופן הנרצה את הוראות אד"ש לנח"ר אד"ש.

יום ב' ו' מנחם אב

* אד"ש הגיה היום עבור הנחות בלה"ק את השיחה משבת אחרונה אודות המבחנים.

* יש החלטה טובה בין התמימים ללמוד עד ט"ו באלול יום התייסדות ישיבת תומכי תמימים פ"ה עמודים בשו"ע אדה"ז. יש לציין את התשובה המיוחדת שזכינו לקבל היום מאד"ש בנוגע לזה, וביקש לתת גם עד היום שהוא פ"ה מטבעות לצדקה.

יום ד' ח' מנחם אב, ערב תשעה באב

נסע לביתו בשעה 3:45 וחזר כעבור 3/4 שעה. מנחה בשעה 6:00. בשעה 7:05 נסע שוב לביתו למשך חצי שעה.

יום ה' ט' מנחם אב, תשעה באב

* לתפילת שחרית הביאו לאד"ש ארגז בתוספת משענת מצד אחד, כל משך תפילת שחרית עמד. בזמן הפטרה הוסיפו עוד משענת, אד"ש בהגיעו למקומו אמר להריל"ג שירידו את המשענות, ועשו זאת מיד ואד"ש ישב על הארגז כתמיד.

* קידוש לבנה - באמצע קידוש לבנה כבתה המנורה לכמה שניות, אד"ש הרים את הסידור והביט בו לאור פנסי הרחוב.

הוספות

* כנראה בחודש אלול יערכו בחירות לועד השכונה. וכל הענין הזה נעשה כעת מתוך אחדות וקירוב לבבות.

* ארגון נשי ובנות חב"ד כאן שאלו בתחילת שבוע זה (פ' ואתחנן) את הריל"ג מה

הן יכולות לעשות בקשר להוראה "עשה לך רב". הריל"ג אמר להן בשם אד"ש ב' דוגמאות: שאשה א' באה ומספרת בכינוס של נשי ובנות חב"ד על הפעולות שעשתה זה נקרא עשה לך רב. דוגמא ב': בנוגע לילדה, כשהיא יודעת את הברכה של הדלקת הנרות בעש"ק ובמיוחד של יו"ט.

מתשובות כ"ק אד"ש בזמן אחרון

* לא' שהביע דאגתו (בקשר לבדיקות רפואיות), ענה כ"ק אד"ש (בע"פ ע"י הריל"ג):

ישנה הוראה מכ"ק מו"ח אדמו"ר - טראכט גוט וועט זיין גוט

* מענה למדריך קבוצת תיירים (נוער) מצרפת, ששהו כאן בש"ק פרשת קורח (וביום ה' ו' לפנ"ז). המענה מיום א' ו' תמוז ה'תשמ"ו:

"פ"נ נתקבל. ת"ח על שיצרף שם האם דכאו"א שי'

(שכן מזכירים בתפילה)

אזכיר עה"צ לכהנ"ל

תפלת הדרך, שליחות לצדקה - בבוקר יום א'.

והעיקר - החלטת כאו"א להנהיגה יומית שתהא מתאימה

להוראות תורתנו תורת חיים. וה' יצליחם"

יש לציין שחלק גדול מהקבוצה הכניסו פתקים לבקשת ברכה, וכ"ק אד"ש מתח קוים מתחת למילות הברכה. ובפתק שהכניס המדריך עם רשימת התלמידים סימן אד"ש נקודה ליד כל שם של מי שכתב פ"נ.

* מענה אד"ש להרב אברהם העכט לפני נסיעתו לאה"ק (כ"ג תמוז ה'תשמ"ו):

"בטח יערוך (יוסיף) שם

עכ"פ: 1) סיום אחד בש"ס

2) לימוד אחד פומבי ביד

הל' ביהב"ח (גם מחליש היד

שנשתלחה כו' - ראה סי' האריז"ל.

אזכיר עה"צ.

לצדקה שם" (קבל 18 שק"ח)

* מענה לגן ישראל - ניו יורק בקשר למאורע הטראגי שאירע אצלם (יום ו' ג'

מנחם אב ה'תשמ"ו):

להוסיף "במשפט ובצדקה"

ועבודת ה' בשמחה

אזעה"צ

* במענה להחלטה טובה שקיבלו על עצמם קבוצת תמימים (מישיבת תות"ל 770 וחובבי תורה) לגמור עד ט"ו באלול ה'תשמ"ו פ"ה עמודים בשו"ע אדה"ז - משפט שבתורה (יום ב' ו' מנחם אב ה'תשמ"ו):

וע"פ מחז"ל דזכין לאדם שלא בפניו -
הוספתי שגם - שעד היום ההוא:
פה מטבעות של עשר סענט (דיימס)
לצדקה.
אזכיר עה"צ.

* מענה להודעה של התמימים מישיבת תות"ל 770 וחובבי תורה שמבקשים סליחה מאד"ש וברכת אד"ש שנהיה מקושרים באמת לאד"ש ושלא יזיק ח"ו בגו"ר, בהמשך למילים אלו כתב אד"ש (יום ב' ו' מנחם אב ה'תשמ"ו):

כפשוט

ויהפכו ימים אלה
ליו"ט ששון ושמחה כו'
והאמת והשלום אהבו
אזכיר עה"צ

* על ההודעה אודות בחינת התל' שי' (דישיבת תות"ל 770 וחובבי תורה) הואיל אד"ש לענות (יום ד' ח' מנחם אב ה'תשמ"ו):

כן ימשיכו ויסיפו לבש"ט
ואין טוב אלא טוב (ובמיוחד יחיד
שבתורה - פני' התורה) - אלא תורה,
אזכיר עה"צ

* ארגון נשי ובנות חב"ד כאן הכניסו פ"נ בצירוף כ-5,000 חתימות של נשי חב"ד מרחבי תבל שבו הן מבקשות ותובעות נחלה באה"ק (עפ"י דברי אד"ש ביחידות י"ד תמוז ש.ז.) מענה אד"ש (בערך הלשון):
אעה"צ יהי' כל הנ"ל בהצלחה רבה

* מענה כ"ק אד"ש לגבאי ביהכ"נ ליד ברונקס, ניו יורק. על מכתבם לאד"ש בנוגע להחזן הקבוע ר' שנ"ז בוימגרטן שמסרב לשיר התקוה (אחר פסח ה'תשמ"ו):

בתמהון קראתי הנ"ל, שבביהכנ"ס אורטודוקסי תהי' מחלוקת הקשורה
 "בירידה לחייו של יהודי" (השם בשו"ע ללקיחת פרנסתו של יהודי)
 מפני טעם הנ"ל!

תנאי ש"ץ - חזן מדויקים בשו"ע: קולו נעים ומעורר שומעיו ליראת
 השם אליו מתפלל כשלוחם בשמם וכיו"ב - ותו לא זהו גם הגיוני
 וסברא (נוסף על העיקר - השו"ע)

אפי' בנוגע לתפילה לפני השם - ע"פ החוזה כמה זמנים שלא הש"ץ
 הרגיל מתפלל לפני התיבה.

ישנם אנשים שתובעים שדוקא ש"ץ זה יאמר בביהכנ"ס זה את הנ"ל -
 ולא ע"י אחר - אף שאומר שזהו נגד מצפונו

פשוט שאין הש"ץ ב"כ הקהל ב"כנסת" שבירושלים, או באסיפות אודות
 צרכי ציבור וכיו"ב -

ובודאי גם לא יעלה בדעתו להיות שם ב"כ, איש העושה נגד מצפונו
 ובפרט בעניני דת - לכאורה אינו יכול להיות ש"ץ אורטודוקסי.

כנראה הי' כאן חוסר הסברה, וכשישלימו ההסברה - יהא שלום על
 ישראל, ועפמש"נ דרכי' גו' נתיבותי' (דהתורה) שלום.

* בס"ד, יום ועש"ק פרשת דברים, ש"ק חזון ה'תשמ"ו

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש בקשר עם המאורע שאירע בבית הכנסת חב"ד - ליובאוויטש בגבעת שאול ב':

כמובן לכל לראש כל שצריך לעשות כע"פ שו"ע ומנהגי ישראל, וכיו"ב היל"ת, לכן צריך להיות שאלת רבני ירושלים ת"ו (הבקיאים גם במנהגים הנ"ל) כל הדרוש בנוגע להעירי' המשטרה בטוח וכו'.

ועוד ועיקר להשתדל ככל האפשרי

1. שביום הלוי' יתחילו לכתוב ספר תורה בבית הכנסת (מה טוב בסמיכות ממש למקום ארון הקודש עכ"פ ההתחלה)
2. וכן ללמוד כיתת תשב"ר שם בשעות הרגילות ללימוד זה בירות"ו ועל מנת להמשיך עד לאחר ל' יום (בימים שלומדים כיו"ב בירושלים משא"כ בשבת קדש וכו')
3. יתפללו שם בכל יום עכ"פ פעם אחת ביום עד לאחר החגים הבעל"ט.
4. יביאו לשם ספרי קודש עכ"פ במספר קצת יותר על מספר אלה שחסרו ע"י המאורע.
5. להוסיף קופסאות צדקה בבית הכנסת נוסף על
6. ייסוד קרן גמ"ח בבית הכנסת מה טוב נתינת גמ"ח הראשונה בפועל באותו היום בבית הכנסת.
7. להשתדל שבשבת קדש זה יתפללו שם גם באי כח עוד בתי הכנסת בירושלים.
8. להוסיף בשעורי שבת קדש זה שבבית הכנסת.
9. סעודה הג' ובאמירת דא"ח, באם רגיל בלאו הכי - הוספה בזה.
10. תקותי ע"פ מאמרז"ל יגעת ומצאת שימצאו אדם העורך ברית מילה בשבת קדש זה וישכנעוהו לעשותו בבית הכנסת וישתתף בית הכנסת בהוצאות הסעודה.

וה' יגדור פרצות כו' ומתאים לש"ק חזון במיוחד: תחזינה עינינו "בשובך לציון ברחמים" במהרה בימינו אמן כן יהי רצון.

ר"ד מהתוועדות חסידית רבתי
שנערכה ב-770
במוצש"ק כ"ח סיון ה'תשמ"ו
לרגל "45 שנה" להצלת ובוא כ"ק
אדמו"ר שליט"א והרבנית שתליט"א
לארצות הברית

סיפורים על כ"ק אד"ש
משנות תש"א-תש"י

הרה"ח ר' צבי פוגלמן (וואסטער מאס). מספר:

א. בהתוועדות בשנת תש"ב עם כ"ק אד"ש, אמר: "הרבי (מוהרי"צ) התחיל עם מבצע מסיבות שבת ועם זה יכבשו את העולם כולו". כיום (מספר רצ"פ) זה לא חידוש, אך אז זה היה חידוש גדול מאד, "העולם" שישב בהתוועדות ההיא ושמעו ביטויים כאלה "שיכבשו את כל העולם" נשארו פעורי פה, וזה היה חידוש גדול לשמוע דיבורים אלו.

ב. בהתוועדות הראשונה שכ"ק אד"ש התוועד למעלה ב-770 (זה היה מספר ימים לאחר הגיעו לארה"ב) נכחו כשני מנינים וחצי מאנ"ש. כשכ"ק אד"ש נכנס עם הסידור בידו וניגש למקומו, כולם קמו. אופן כניסתו עשה רושם מיוחד על הנוכחים.

ההתוועדות החלה בשעה 9:00 בערב והסתיימה בשעה 3:00 לפנות בוקר. הרבי פתח את ההתוועדות בענין ארבעה צריכים להודות, ודרש על כל אחד מהארבעה ופירש על פי קבלה, חסידות ונגלה. באמצע ההתוועדות ניגנו ניגונים.

כל פעם שהרבי היה מזכיר מדברי חמיו כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ קולו היה שבור.

אחד מהדברים שהוא שאל היה: "אומרים על הבחורים האמריקאים שהם בקיאים בלקוטי דיבורים". והרבי התחיל לבחון כל אחד ואחד בלקוטי דיבורים, אחרים ידעו פחות ואחרים ידעו יותר.

אח"כ שאל האם "העולם" מכיר את הניגון של רבי מיכל מזלוטשוב. ואמר שיש בזה ב' נוסחאות: יש את הניגון כפי שר' מיכאל דבורקין מנגנו. ויש איך שאחרים מנגנים אותו. וניגן את הניגון בב' נוסחאות.

ג. כל דבר שכ"ק אדמו"ר מוהרי"צ היה עושה זה היה עובר על ידי כ"ק אד"ש.

ד. אחד מהדברים הראשונים שכ"ק אד"ש התעסק בהגיעו מארה"ב היה ארגון "מחנה ישראל".

אחד מהתנאים בכדי להתקבל כחבר בארגון "מחנה ישראל" היה שחבר לא צריך לדעת על השני. והמס חבר לארגון היה שצריך לעשות ארבע פעולות טובות בחודש, ולכתוב דו"ח מהפעולות.

אני והר' אברהם העכט ועוד כתבנו דו"ח מפעולותינו, אך לא ידענו אם נתקבלו כחברים ב"מחנה ישראל". בערב ראש השנה תש"ב כ"ק אד"ש קרא לנו (עמד למעלה בקומה השניה) ונתן לי מכתב שבו היה כתוב שנתקבלנו לחברים במחנה ישראל.

ה). פעם התוועד כ"ק אד"ש כמעט לילה שלם. והסביר מדוע כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ קרא למל"ח בשם "מרכז לענייני חינוך". אמר שיחה על המילה "מרכז" והסביר שבעיגול הרי ממרכזו אפשר למתוח ו' קוים ולא יותר. והכלל הזה מרומו גם בתורה (שהכל ישנו בתורה), שאומרים היום יום ראשון בשבת, היום יום שני בשבת וכו'. יוצא מכך שבשבת יש ששה ימים והנקודה האמצעית היא שבת. והסביר את המילים "לענייני" ו"חינוך", על זה נסובה כל ההתוועדות.

ו). באחד מימי הסליחות בשנת תש"ב או תש"ג, ירד כ"ק אד"ש ואמר שכעת היה ביחידות (אצל כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ) ושמע הסבר על הנאמר בסליחות "דלים וריקים". ש"דלים" הכוונה אז עס הערט זיך ניט אן (= שלא נרגש) הארת הנשמה. ו"ריקים" הכוונה אז עס הערט זיך ניט אן דער (= שלא נרגש) עצם הנשמה. ומכיון שכעת שמע זאת ביחידות לכן הוא רוצה לחזור על כך.

ז). פעם בהושענא רבה עליתי במדרגות, ובדיוק כ"ק אד"ש ירד במדרגות ואמר: שכעת שמע בנוגע להושענא רבה שזה גמר טוב, טוב לשמים וטוב לבריות.

ח). בערב שבועות תש"ו הגענו (המורים, המחנכים) לניו יורק, והיינו כאן ב-770. כ"ק אד"ש נכנס וקרא לי ואמר: שמכיון שמגיעים לכאן הרבה מחנכים, צריך לסדר שהמחנכים יבקשו שכ"ק אדמו"ר מוהריי"צ יברך אותם וידבר בפניהם. וביקשני שאף אחד לא ידע שזה בא ממנו (מכ"ק אד"ש). וכך היה, כתבנו פתק ונתנו את זה לכ"ק אד"ש והוא עלה למעלה (לקומה השניה). כעבור חצי שעה כ"ק אדמו"ר הריי"צ קרא לנו (המחנכים) ואמר בפנינו שיחה שלימה אודות אברהם אבינו שהיה המחנך הראשון וכו'.

ט). בשנת תש"ה מלאו חמישים שנה מאז שכ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נכנס לעבודת הכלל. כ"ק אד"ש אמר לי לסדר שיגיעו טלגרמות לאדמו"ר מוהריי"צ לברך אותו לרגל יובל שנה לעסקנותו בעבודת הכלל, כדי לגרום נחת רוח לאדמו"ר מוהריי"צ.

י). פעם מצאתי בעיר בופאלו ספר משכנות לאביר יעקב (להרב משה מעשיל גלבשטיין) ובו חיבור שלם על שמירת בית המקדש. בסוף הספר מובא סיפור של חלומות עם כ"ק אדמו"ר הצמח הצדק ואדמו"ר רמ"מ מקוצק. שלחתי את זה לכ"ק אד"ש. אח"ז סיפר (אד"ש) שאדמו"ר מוהר"ש אמר על מחבר הספר שהוא בעל דמיון חסידי.

יא). בשנה הראשונה (?) הר' יוחנן גורדון היה יושב למעלה ולומד משניות אחר התפילה עם כל הקהל (בכל שבת מברכים). כ"ק אד"ש היה נכנס ומתיישב. אחרי שהר"י גורדון גמר ללמד את המשניות, כ"ק אד"ש היה מבאר את המשניות על פי חסידות וקבלה.

יב). בעת היותי בעיר בופאלו, הגיע אלי באמצע הלילה שיחת טלפון מהרב ח.מ.א. חדקוב שאסע לראות את מצב הפליטים הנמצאים ב"אסוועגא" (אודות זה עיין באג"ק מהוריי"צ, ח"ח אגרות ב'תשז-ט, ובהנסמן שם). הגיעו לשם אלף פליטים יהודים. האחראי על הפליטים היה יהודי ששייך לחב"ד והיה תלמיד של חסיד קאפוסט, הבאתי לו ספר התניא. היה ביניהם יהודי חשוב שהיה מתאים להיות רב ולהתעסק בעבודת הכלל, אך הוא רצה להיות סוחר ולהתעסק בעבודת הכלל רק בתור "ביזנעסמאן".

כשדברתי עם כ"ק אד"ש אודות הפליטים (זה היה אחרי שכ"ק אד"ש עזב את עבודתו ב"ברוקלין ניבי יארד" - השייך לצבא ארה"ב) שאלני מה מצב היהודי החשוב הנ"ל? עניתי שההוא סיפר לי שאינו רוצה להתעסק בעבודת הכלל אלא במסחר, וחושב שדווקא על ידי מסחר הוא ממלא תפקידו טוב יותר. כ"ק אד"ש ענה לי: אחרים כבר ניסו את זה ולא הצליחו (הרבי התכוון על עצמו).

הרה"ח ר' לייבל פוזנר מספר:

יג). באותו ערב שכ"ק אד"ש התוועד בפעם הראשונה (כמדומני שזה היה כבר אחרי שהוא בירך "הגומל") בהתחלה הוא לא רצה להתוועד, אלא ביקש שאחרים ידברו. כמוכן שהם לא רצו כי כולם רצו לשמוע את כ"ק אד"ש מדבר. ואזי אד"ש התחיל להתוועד, דיבר 20-15 דקות או כ-1/2 שעה והפסיק, חיכה שמישהו אחר ידבר, אך אף אחד לא דיבר, וכ"ק אד"ש המשיך להתוועד כשש שעות.

יד). לפני כן (בסיפור ה') הרב פוגלמן סיפר על התוועדות כ"ק אד"ש אודות המילים "מרכז" (לעניני חינוך). לפי מה שזכור לי, זה אירע בחול המועד סוכות (כמדומני שנת תש"ד). בחול המועד הרבי היה מתוועד לפני תלמידי ישיבות (ישיבות כלליות, בתקופה ההיא היו תלמידי ישיבות שהיו גם סטודנטים בקולג') וזכורני שכ"ק אד"ש הזכיר את הענין שבעיגול אפשר לעשות ששה קוים ואמר שזה דבר פלא, ובהקדמה לזה אמר שצריך לדעת שמכל דבר אפשר ללמוד דרך בעבודת ה' גם ממתמטיקה.

טו). בכל שבת מברכים כ"ק אד"ש היה מתוועד. בכל פעם נושא השיחה בהתוועדות היה שונה. פעם אחת, כזכור לי, זו היתה שבת האחרונה שלפני ראש השנה (דהיינו בחודש אלול) הגיע לכאן אורח ר' נחום דוב דננברג ע"ה ממונטריאול (בעל בית חרושת למכנסיים). הוא היה מגיע לכאן כל שנה בחודש אלול ונשאר עד אחרי ימים הנוראים. הוא ישב בהתוועדות, כ"ק אד"ש התחיל לבאר איך עושים ניקוי יבש, (ור' נחום דוב ידע לערך את תהליך ניקוי יבש מפאת עבודתו בכך), ועל כל פרט היה מתעכב ושואל "נחום דוב, נכון ככה?", ור' נחום דוב היה מסכים. אח"ז הרבי ביאר הוראה בעבודת ה' מניקוי יבש.

טז) התגורר בקראון הייטס יהודי בשם שמואל רשבסקי (שהיה מאמן שחמט). הוא נשאר פעם להתוועדות עם כ"ק אד"ש. וכ"ק אד"ש אמר שמכל דבר אפשר ללמוד הוראה בעבודת ה', והחל לספר שפעם אחת הרבי נ"ע יצא מחדרו וראה את אדמו"ר מוהריי"צ והר' מוניע מונסזון יושבים ומשחקים שחמט (בזמן ניטל). אמר להם: "קיבצן טאר מען דאך ניט" (= הרי אסור לי לומר עצות) ועמד ושתק עד לסוף משחקם ואמר: "יענע און יענע גאנג 'מהלך' איז א דרך בעבודת ה'". כ"ק אד"ש לא הסביר מה היה שם אבל חזר על הווארט "יענע און יענע גאנג איז א דרך אין בעבודת ה'".

אח"ז התחיל להסביר את המשחק של השחמט. שבשחמט ישנם כמה סוגים: ישנם הפקידים וישנם החיילים הפשוטים. הפקידים יכולים לקפוץ ולדלג, אבל חייל פשוט יכול ללכת רק משבצת אחת קדימה (פאר אויס), ורק כשהוא מגיע לצד השני הוא יכול ליהפך לכל דבר אפילו למלכה, אבל למלך לא, כי מלך יש רק אחד.

כך אותו הדבר, ישנם נשמות ישראל וישנם מלאכים. מלאכים הם כמו הפקידים, הם מדלגים ממקום אחד לשני, אבל תמיד נשארים באותה מדריגה ובאותה צורה. מה שאין כן נשמות ישראל הם מהלכים, הם יכולים ללכת רק צעד אחר צעד, אבל כשממלאים את השליחות בעוה"ז אפשר להגיע עד למלכה. מלך ישנו אחד – מלך מלכי מלכים הקב"ה.

יז). איך התחיל הענין שכ"ק אד"ש היה מתוועד בכל שבת מברכים:

כל שבת מברכים היו עורכים קידוש בביהכ"נ, היו שרים ניגונים וזמירות. כ"ק אד"ש לא היה מתוועד, בכל פעם ביקשוהו ולא רצה להתוועד.

כשאדמו"ר מוהריי"צ נסע לסנטוריום במוריסטאון, הגיע לבקרו הגבאי ר' מאיר רוט (יהודי מגליציה). הוא הביא עמו את ר' בערל חסקינד ור' שמואל לויטין. כשנכנס לאדמו"ר מוהריי"צ ביקש מהרבי שיבקש מכ"ק אד"ש שיתוועד בביהכ"נ. אדמו"ר מוהריי"צ אמר לו שיתן לו שלש דולר בשביל עריכת הקידוש, ובדרך ממילא כ"ק אד"ש יתוועד.

הוא סיפר לר' בערל חסקינד את דברי אדמו"ר מוהריי"צ אליו. ר' בערל רצה את השלש דולר של אדמו"ר מוהריי"צ ואמר לו שיתן לו שלש דולר אחרים, הגבאי מיאן, ואמר לו שדולר אחד יתן לו, הדולר השני יקח לעצמו ואילו את הדולר השלישי יתנו למישהו אחר. ואלו שיקבלו את הדולרים מתחייבים לכך שאחד יתן יין לכל השנה, השני יתן מזונות לכל השנה והשלישי יתן "הפייפער וויר" (צלחות וכדו') לכל השנה.

ואז החל כ"ק אד"ש להתוועד בכל שבת מברכים. והסדר היה כך: שאחרי התפילה היו מתיישבים, כ"ק אד"ש לא היה עושה קידוש, אלא ה"עולם", אחרי זה היו שרים ניגון, ואח"כ היה מדבר 40 דקות.

(יח). החוברת "סדר תפילות וברכות עם תרגום אנגלי" היתה הפריט הראשון שהודפס על ידי "המרכז לעניני חינוך". כשהחברות הגיעו והיו צריכים לשאת את הארגזים עם "הבענטשערלאך" (= החוברות) מהמכונית, החל לרדת גשם. לאחד הבחורים הת' יצחק פלאהר שנשא את הארגזים לא היה מעיל גשם, אז כ"ק אד"ש לקח את מעילו (מעיל לבן) ונתן לו. הוא לבש את המעיל והביא את הארגזים פנימה. כשהבחור החזיר את המעיל לכ"ק אד"ש, אמר לו אד"ש: אבער פונדעסטוועגען א מקיף דארף מען האבן א אייגענע (= אבל אעפ"כ המקיף צריך להיות משלך).

(יט). פעם אחת קראו לי מהמל"ח וביקשוני לארגן מסיבות שבת בפילדלפיה, וסוכם ששימו מודעה על כך בעיתון "מארגן זשורנאל" היו"ל בפילדלפיה (בזמנו, העיתון יצא בפילדלפיה בנפרד). כ"ק אד"ש רצה שיכתבו במודעה שרב צעיר מניו יורק מגיע והוא יהיה המדריך של מסיבות שבת. התגוננתי ואמרתי מה פירוש רב? הרי אני לא רב אלא בחור ישיבה. כ"ק אד"ש אמר: נו, אם זה לא בפועל הרי זה בכח, ואם זה לא בכח אז זה באמת לא בסדר.

נסעתי לשם לשבת, לפני נסיעתי נכנסתי לקבל הוצאות הדרך וברכת פרידה, כ"ק אד"ש אמר לי שבחוזרי אביא העתק מהמודעה שיכניסו ל"מארגן זשורנאל". בהגיעי לשם בערב שבת לקחתי את העיתון המדובר וחשכו עיני, נכתב שם: רבי צעיר מניו יורק וכו'.

בחוזרי מפילדלפיה נכנסתי למשרד המל"ח ומסרתי לאד"ש את הדו"ח מהפעולות ואת המודעה על המסיבות שבת. כשהרבי קרא את המודעה התחיל לצחוק ואמר: "הנך רואה, לא צריכים להתווכח, לא רצית להיות רב נהיית רבי".

(כ). לפני נסיעתי בשליחות המל"ח בשנת תש"ח או תש"ט נכנסתי לכ"ק אדמו"ר מוהרי"צ ליחידות. ואמר לי: "אצל השני צריכים לראות את המעלות ולא להתעלם מהחסרונות. אצל חסידים אומרים: בתורה ישנם אתון רברבין ואתון זעירין (= אותיות גדולות ואותיות קטנות), את המעלות של השני צריכים לראות באתון רברבין, ואילו את החסרונותיו צריכים לראות באתון זעירין".

אח"כ חזרתי על דברי היחידות בפני כ"ק אד"ש, ואמר לי: "שמעת, לא צריכים להתפעל מאתון רברבין".

(כא). בחג השבועות היו מגיעים אנשים רבים לכ"ק אדמו"ר מוהרי"צ. פעם התאונן הרבי בפני כ"ק אד"ש שזה מאד קשה עבורו. כ"ק אד"ש אמר: שישנה אימרה אצל

חסידיים שעל רבי אין רחמנות. אדמו"ר מהוריי"צ חייך ואמר: כן, אבל הם מהדריים בזה.

כב). בחג השבועות תש"ט (שחל באותה שנה ביום שישי ושבת) שהה בקראון הייטס הרב הראשי לישראל הרב הרצוג, הוא התגורר ברחוב סט מרקס, והיה מתפלל בישיבה של קראון הייטס. הוא היה כבר בגיל מתקדם והיה קשה לו ללכת, הוא ביקש שבשבת בתפילת מנחה יארגנו עבורו מנין בבנין הישיבה ברחוב בעדפורד ודין. ובאותה העת זה היה הזמן שכ"ק אדמו"ר מהוריי"צ היה מתוועד, ואף בחור לא רצה ללכת להשלים מנין בזמן שהרבי מתוועד.

כ"ק אד"ש נתן פקודה שאף בחור לא יורשה להכנס להתוועדות עד שלא יגמרו להתפלל שם מנחה של שבת. כך שכולנו הלכנו לשם, ישבנו בבית המדרש, חזרתי מאמר דא"ח ד"ה אנוכי ה' אלוקיך שיו"ל אז. כשהרב הרצוג נכנס הפסקנו את המאמר וקמנו להתפלל תפילת מנחה. אחר התפילה הרב הרצוג עלה לבימה ודרש. אחרי כן ליוונו אותו לאכסנייתו שהיתה על הדרך ל-770.

כשהגענו לדירת אדמו"ר מהוריי"צ, כ"ק אד"ש בעצמו ניגש לדלת ופתחה עבורינו. אחר שאדמו"ר מהוריי"צ גמר להתוועד, ניגש אלינו כ"ק אד"ש ושאלנו מה היה שם. הצטרכנו לומר לו הכל מהתחלה ועד גמירא, סיפרנו לו שישבנו שם וחזרתי מאמר דא"ח וכשהרב הרצוג נכנס הפסקתי מלומר. כ"ק אד"ש אמר שלא היינו צריכים להפסיק. אח"ז חזרתי בפני אד"ש את כל דרשתו של הרב הרצוג.

הרה"ח ר' צבי פוגלמן ממשיך לספר (סיפור כג):

כג). שנה אחת, כמדומני שאירע בשמחת תורה, כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ אמר שאם יקחו משקה וועט מען פארשפארען (= זה יהיה במקום) לקחת תרופות כל השנה כולה. לקחו הרבה משקה. כ"ק אד"ש לקח משקה על כוסות מלאים, כשאדמו"ר מהוריי"צ ראה שכ"ק אד"ש מוזג לעצמו כוס נוסף עם משקה הניח את ידו על הכוס (כי לא רצה שאד"ש יקח), וכנראה שכ"ק אד"ש חשב שאדמו"ר מהוריי"צ רוצה לעזור לו, אז התחיל להתכופף אל הכוס, אדמו"ר מהוריי"צ החל לצחוק. ר' בערל חסקינד ראה והבין את הנעשה, ניגש ולקח את הכוס ושתהו בעצמו. אח"ז היו צריכים לצאת, וכ"ק אד"ש לא רצה לצאת.

הרה"ח ר' מאיר הרליג השלים את חלקו השני של הסיפור:

כ"ק אד"ש ישב כל הזמן ואמר: "אני רוצה לשמוע חסידות ממורי וחמי, ולא אעזוב את השולחן". ר' בערל חסקינד ניסה להניא את הרבי ועוד כמה ניסו ולא הצליחו. ולא רק על כוס אחד אדמו"ר מהוריי"צ שם את ידו אלא על כמה כוסות, ובכל פעם שאדמו"ר מהוריי"צ שם ידו על הכוס, כ"ק אד"ש לקח כוס אחר ושתהו.

כחצי שעה לאח"ז כ"ק אד"ש עדיין ישב על מקומו והסתכל על כסא של אדמו"ר מוהריי"צ, ולא זז ממקומו וטען: "אני רוצה לשמוע חסידות ממו"ח". עד שמישהו ניגש אליו ואמר שאדמו"ר מוהריי"צ יאמר חסידות בקבינט, מיד כ"ק אד"ש תיקן את אבנטו וירד לפרוזדור, בהפרוזדור ישנה דלת שבו יורדים במדרגות אחוריות (פעם זה היה בצבע ירוק). שם הוא תפס שרימו אותו, ונשאר שם לעמוד ואמר רצו לרמות אותי.

(כד). כשכ"ק אדמו"ר מוהריי"צ נהיה אזרח ארה"ב בשנת תש"ח (באותו הזמן הוקמה מדינת ישראל) היתה שיחה מאדמו"ר מוהריי"צ שאברהם אבינו הגיע למקום וראה בני אדם חורשים וזורעים אמר יהי חלקי עמהם (השיחה מודפסת).

עשו שטורעם ורעש מטקס האזרחות, הוצרכו להביא את השופט ל-770, עשו תמונות. בקונגרס הצטרכו לעשות חוק מיוחד בכדי שאדמו"ר מוהריי"צ יוכל לעשות את ניירות האזרחות בחדרו. כשנשיא הדור צריך לעשות משהו כך צריך להיות.

פעם אחת כשנכנסו לחדר למעלה (קומה שניה), אמר כ"ק אד"ש: "זה שאדמו"ר מוהריי"צ בחר דווקא כעת להיות אזרח ארה"ב, זהו להוציא מלבם. מכיון שכעת יהיה מדינת ישראל, האט ער זיך איינגעקערט ספעציעל ער זאל ווערן יעצט א אזרח.

כה). בשנת תש"ב בעת פטירת אמו של כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ, עמדו למעלה (בקומה השניה) ואמרו תהלים. כ"ק אד"ש פנה אלי ואמר: "אני רוצה לבקשך טובה, צריכים הרי לקבל תעודה (פטירה?) מהרופא, והרופא נמצא במנהטן שאלך לקחת את זה". נתן לי שני דולר בשביל הנסיעה ברכבת או במונית ונסעת. כשהגעתי אל הרופא הוא שיבח את הרבנית.

כו). בשנת תש"י, בעת עשיית הטהרה לכ"ק אדמו"ר מוהריי"צ, כ"ק אד"ש עמד ליד הדלת ואמר תהלים. יצא אחד החסידים ושאל מה להלביש קודם: את הכותנת או את המכנסיים? כ"ק אד"ש הרים את ראשו ואמר: "אין רמב"ם (הלכות כלי מקדש פ"י) דאכט זיך שטייט אז ביי דעם כהן גדול איז געוועזען נו אז ביים כהן גדול איז אזוי געווען דארף מען דאס אזוי טאן" (= ברמב"ם כתוב שאצל הכהן הגדול היה הדבר הזה, וכמו שאצל כהן גדול היה, כך צריך לעשות גם כאן).

כז). בשנת תש"ז או תש"ח, לפני הכרזת עצמאות מדינת ישראל, אבי (הר' שלום פוזנר) הגיע ל-770 לשבת. בליל שבת אחר התפילה כ"ק אד"ש דיבר עם אבי. אבי שאל היות שעכשיו בפייטסבורג איז פאראן די מזרחי זייער שטארק און עס טומעל זיך יע מדינה ניט מדינה, דארף מען דאך וויסען וואס צו ענטפערען (= שכעת בפייטסבורג יש בקרב אנשי המזרחי סערת רוחות בעד הקמת המדינה

או נגדה, הרי שאני צריך לדעת מה לענות להם). כ"ק אד"ש הסביר לו כך: שזה פשוט, באם יש מדינה בעולם שממשלתה היא של גויים והם הורגים יהודים, ואם הממשלה ההיא היתה יהודית לא יהרגו שם יהודים מובן שצריכה להיות ממשלה יהודית, אותו הדבר הוא גם כאן.

כח). כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ בקשני פעם שאבקר אצל ר' דוד פרנקל, הוא היה אספן בכתבי יד וספרים וכו', והיה בעל ידע בתחום. היו לו קשרים מאד קרובים עם אדמו"ר מוהרי"צ עוד מימי שבתו בווינה. וכעת היה חולה ולכן ביקשני אדמו"ר מוהרי"צ שאבקרו. ביקרתי אצלו, וסיפר לי: שבווינה סיפר לו אדמו"ר מוהרי"צ אודות חתנו על תיקון חצות שלו ועבודת ה' שלו שאף אחד לא יודע מזה והפליא במאוד במעלת חתנו כ"ק אד"ש.

כט). בשנת תש"י אחר חג הפסח, היה ב-770 אחד שהיה רחוק מעניני יהדות, ושוחחתי עמו על יהדות, וכתבתי דו"ח מהנ"ל לכ"ק אד"ש. כ"ק אד"ש ענה לי: אז דער צוטריט מיינער איז ניט קיין ריכטיגע און ער האט מיר געגעבען א נייע צוטריט צו דעם (= הכיוון (הצעד) שעשית הוא לא נכון הוא זקוק לכיוון חדש). ואמר, שפעם היה יותר קשה להאמין מאשר כיום, וההסבר לכך הוא: כי על פי שכל דבר שלא רואים, וצריך להאמין שקיים, הרי לא מקבלים את זה, משא"כ דבר שרואים הרי מקבלים. היום עם כל ההמצאות החדשות כגון המצאת האטום, הרי זה בדיוק להיפך, דבר שרואים השכל אומר שזה לא כך, ואם מישהו לא רוצה לקבל את זה אזי הוא לא מדבר ע"פ שכל. והרבי הביא דוגמא, הראה על השולחן ואמר: כאן רואים חתיכת עץ, אבל כעת אנו יודעים שזה לא חתיכת עץ אחת כי אם הרבה אטומים מורכבים יחדיו.

לזכות

חתן בר המצוה

הת' **מנחם מענדל** שי'
שיזכה להיות חסיד, ירא שמים ולמדן
לנח"ר הרבי נשיא דורנו

ולזכות הוריו

הרה"ת ר' **מאיר יחיאל** וזוגתו **דיצה** שיחיו
ואחיותיו: טובה יפה ברכה, חיה מושקא,
דבורה, פנינה פערל וחנה שתחי'

הרשקוביץ

ולזכות זקניו

הרה"ת ר' **אברהם יעקב** וזוגתו **שרה** שיחיו
הרשקוביץ

הרה"ח ר' **בועז** וזוגתו **לאה** שיחיו

לזר

